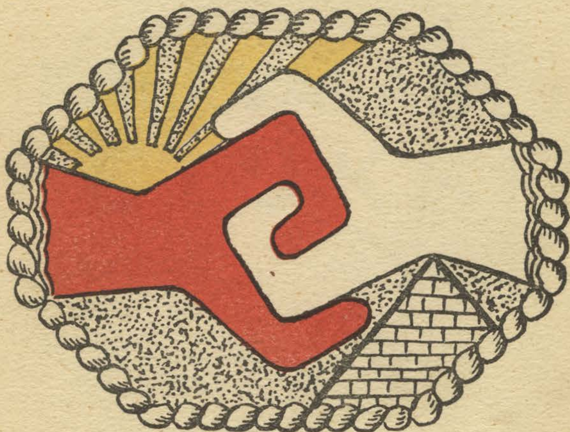
J. E. KAUKOMAA

HERÄÄ SUOMI

TUTKIMAAN KALEVALAN OPETUKSIA.

I

KALEVALAN KANSALLINEN PUOLI

J. E. KAUKOMAA

KALEVALAN OPETUKSIA

I

KALEVALAN KANSALLINEN PUOLI

Hyvinkäällä 1929
Hyvinkään Kirjapaino Osakeyhtiö

Alkulause.

„Nouse pois makoamasta,
Kansa kaunis nukkumasta".

Tätä alkulauselmaa kirjoittaessani olen ajatellut sarjan „Kalevalan opetuksia" kolmea ensimäistä nidettä. Alkuaan oli tarkoitukseni julkaista nämä kolme yhtenä kirjana, mutta erinäisistä syistä julkaistaan se nyt kolmena pienempänä niteenä, joista seuraavat julkaistaan myöhemmin.

Nämä kirjaset tulevat jokaisen Kalevala-Veljen käteen ja heidän välityksellään ja muulla tavoin vielä lukuisamman yleisön luettavaksi ja ne sisältävät varmaan paljon sellaista, jota eivät läheskään kaikki voi hyväksyä eivätkä omaksua. Mutta toivottavasti yksi saa yhdestä, toinen toisesta kohdasta sysäyksen Kalevala-tutkimuksilleen. Senvuoksi lienee jo tässä paikallaan viitata Kalevala-Veljen ohjelman kohtaan jossa sanotaan:

„Kalevala-Veljillä ei ole mitään oikeauskoisuutta Kalevalan opeista, vaan kukin etsii ja ymmärtää

omalla tavallaan Kalevalan aarteita ja tuopi mahdolliset löytönsä oman heimonsa ja ihmiskunnan hyväksi."

Tämän kirjasarjan tarkoituksena on pyrkiä antamaan herätteitä Kalevala-tutkimuksille. Se pyrkii nostattamaan lukijan mielenkiintoa niihin kuolemattomiin viisaus- ja siveysarvoihin, joita kalevalainen runous sisältää. Tällaisina herätteinä on tässä esitetty eri tahoilta annettuja lausuntoja Kalevalasta. Samaten on allekirjoittanut tahtonut omillakin kuvauksillaan, mietelmillään ja tutkimustensa tuloksilla kiinnittää huomiota Kalevalan sisäisiin elämänohjeisiin.

Mitä allekirjoittaneen omiin mietelmiin Kalevalan tutkimuksista tulee, olkoon tässä erikoisesti mainittu, että ne eivät pyri millään tavoin olemaan erehtymättömiä, mutta toivon niiden kuitenkin olevan pieneksi avuksi-vastaisille tutkimuksille sekä niille, jotka jo nyt rupeavat Kalevalan iki-ihanista lähteistä elämän virvoittavaa vettä ammentamaan.

Kalevalaisten runojen arvon ja opetusten toteaminen, tulkoonpa se sitten miltä taholta ja miltä kannalta tahansa, on sittenkin vain turhaa sanojen helinää, elleivät nämä Kalevalan tunnustetut kansallistunnon, kauneuden, veljeyden, viisauden y. m. hyvät avut tule vaikuttaviksi ja elävöitetyiksi jokapäiväisen elämän kaikilla toimialoilla. „Usko ilman töitä on kuollut", kertoo pyhä kirja. „Toimi talon pitää eikä väen paljous" sanoo vanha suomalainen sananlasku.

Saadaksemme tämän Kalevalan suuren perinnön todelliseksi avuksi Suomen kansalle ja koko Kalevan heimolle, on muodostettu Kalevala-Veljespiiri toimimaan niiden ohjeiden mukaan, jotka ovat näiden julkaisujen lopussa liitteenä. Alkakaamme rakentaa Suomen siltaa niissä viitoitettua latua pitkin. Toteuttakaamme niiden puitteissa toimien kansallinen heräymys sekä kansamme eheyttäminen.

Uusi aika, josta Väinämöinen ennusti, on koittanut ja sen vaatimus on, että jokaisen kansan on tuotava omaansa esille, sillä ainoastaan sikäli on kansalla tehtävää ihmiskunnan palveluksessa, mikäli se voipi omalla erikoisella kulttuuriaineistollaan rikastuttaa ja kirkastaa ihmiselämän pyrkimysten hyviä puolia. Tämän ihanan asian virittäjänä, joskin aivan vaatimattomana, pyrkii tämä kirjasarja kaikkien Kalevala-Veljien ja suuren yleisön huomaan, jotta he sitten kukin sarallaan alkaisivat raivata karua korpea viljelykselle suomalais-kansallisen sivistyksen vainiolla. Mitenkä nämä julkaisut ja niissä annetut viittaukset, ihanteet ja käytännölliset toimenpiteet menestyvät ja kasvavat, riippuu yksinomaan siitä, mitenkä uskollisia tehtävälleen Kalevala-Veljet tässä työssä ovat.

„Aja itse aurojasi, niin sun peltos pehmiääpi."

Pakinkylässä maaliskuulla 1928.

J. E. KAUKOMAA.

Sarjan seuraavissa niteissä tullaan julkaisemaan m.m. seuraavat kirjoitukset:

Vanhako on Kalevalainen runous ja mistä se on saanut alkunsa?
Onko muinaisilla suomalaisilla ja egyptiläisillä yhteisiä viisaustietoja?
Muinaiskreikkalainen sivistys ja nouseva Kalevalainen aika.
Zoroasterilainen tulen palvonta ja Kalevala.
Suomen kansan sananlaskut.
Suomalaisen saunan parantava voima.
Kalevalan suuri tammi.
Kalevalan Aino.
Miksi Kalevalan neuvot auttavat henkisen tien matkamiestä?
Suomen kanhan vanhat runot ja Kalevala.
Kalevalainenviisaus inhimillisen kehityksen kouluna.
Kalevalan sisäinen perintö.
Pohjolan häät ja ihmiselämän tarkoitus.
Ahti Lemminkäinen salatieteilijänä.
Kalevala ja avioliitto.
Kalevalaista gnostisismia.
Sammontavoittelu (aiheena Kansallismuseon freskot).
Väinämöisen veneenteko ja kanteleensoitto.

Esipuhe.

Tässä sarjan ensimmäisessä julkaisussa tunnemme maan olevan turvallisesti jalkaimme alla. Toisinaan kyllä teemme pieniä lentoretkiä pois tältä kiinteältä maan kamaralta, mutta sehän ei ole niinkään tavatonta nykyisin kun muutenkin lennetään. Kansallistunne, jota tässä kirjassa on tarkoituksenamme valveuttaa omien kansallishenkemme tuotteiden avulla ja niihin syventymällä, on vksi suuri elämämme sopusointuun saattaja, sillä se mikä on kotoista ja kansallista, on meitä lähinnä yhdistämässä. Kun meissä kansallistunto herää, lähentää se meitä oman kansamme veljiin silloinkin, kun monen monet ulkopuoliset asiat meitä pyrkivät erottamaan. Jos lukija saapi edes pienen svsäyksen kansallishenkensä innoitukseen, tämän kirjan kertomuksista, on niiden kyhääjän ilo vilpitön.

SISÄLLYSLUETTELO:

„Päin nousevan Suomen rantaa!“

Kerran on runotar kuiskannut runoilijan korvaan iloksi ja lohdutukseksi otsikossa mainitut sanat. Ne lauloi runoilija sille heimomme nuorelle, rohkealle joukolle, joka uskalsi panna kaikkensa alttiiksi isänmaansa ja kansansa puolesta.

Kun tsaari-Venäjän mahtava sortovaltikka raskaan painavasti lepäsi heimomme yllä, oli nuoria, jotka uskoivat isänmaansa ja kansansa vapautukseen.

Suomen kansan ulkonainen vapaus onkin nyt jo saavutettu, mutta omiin voimiinsa luottava vapaa ja kansallinen Suomi ei ole vielä todellisuus, sillä vierasten valtojen pitäessä isännyyttä ei meillä ole ollut riittävästi tilaisuutta kehittää kansallista itsenäisyyttämme. Tässä suhteessa me olemme vasta kulkemassa „päin nousevan Suomen rantaa“. Kansallisen itsenäisyytemme tulemista ovat vielä niin monet seikat vaikeuttamassa, että ainoastaan harvat edes uskovat suomalaisen kansallisen sivistysvaltion syntyyn.

Ellei meillä olisi kansallista menneisyyttämme, taitaisi kyllä olla auttamattoman työlästä nousta ja vapautua vuosisatojen kuluessa meihin tarttuneesta muukalaisuudesta, mutta se suuri kansallinen perintö, joka meillä on kalevalaisissa runoelmissa, sananlaskuissa y.m. antaa meille tukea ja uskoa kansallisen Suomen noususta.

Heimollamme on ollut jo kaukaisessa muinaisuudessa sivistyksellinen itsenäisyyden aika, josta kalevalaiset runoelmat kertovat. Ompa eräs itävaltalainen tiedemies tutkimustensa nojalla väittänyt, tämän Suomen kalevalaisen valtakunnan olleen verrattavissa Itä-Rooman keisarikuntaan. Ja kun todella syvennymme kalevalaisten runoelmien viisaus- ja siveysneuvoihin, voimme sanoa niistä kuvastuvan sivistyskansan todellisia sivistysarvoja. Näistä seikoista kyllä tulee myöhemmin puhetta tässä ja seuraavissa tämän sarjan teoksissa.

Tämän ajan jälkeen on kansallamme ollut vuosisatoja kestänyt levon aika, mutta noin 100 vuotta sitten alkoi kalevan heimon uusi toiminnan aika. Silloin ilmestyi kansamme keskuuteen suuria herättäjiä, joista ennenmuita on mainittava J. V. Snellman. Hänen rohkaisevat, kansallishengen innoittamat sanansa antoivat ensi sysäyksen, vuosisatoja nukkuneen heimon mieliin. Näistä ensimmäisten herätysten ajoista lähtien on alkanut Suomen kansan kulku „päin nousevan Suomen rantaa“, päin sitä uutta päivää, josta Väinämöinen ennustaa:

Annappas ajan kulua,
Päivän mennä toisen tulla
Taas minua tarvitahan,
Katsotahan kaivatahan.

Uuen päivän päästäjäksi,
Uuen kuun kulettajaksi,
Kun ei kuuta, aurinkoa
„Eikä ilmaista iloa.“

Tämä Väinämöisen ennustama uusi aika on nyt koittamassa, nyt on Suomen heimonkin eläydyttävä oman kansallishenkensä olemukseen, sen „syntyihin syviin“, sillä itsenäisen kansan on tuotava esille omaa kansallista elämäänsä. On hylättävä kaikki vieras, joka väärään maaperään istutettuna on meiltä vienyt sekä auringon että kuun, samoin ilon ihmisiltä, niin että henkinen, yhteiskunnallinen ja taiteellinenkin elämä on kuollutta, koska se on vierasta ja vailla omaa kansallista henkeä. Meidän vanhaa tietäjäkansaamme ei voi ajan mittaan tyydyttää ulkomailta lainattu materialismi yhtävähän kuin vihaan lietsovat luokkataistelun opitkaan, sillä me tiedämme, että henkisessä viisaudessa, tiedossa ja taidossa, sekä yläpuolelle kaikkien luokkien kohoavassa veljeydessä on ennen muinoisessa Kalevalassakin ollut ja tulee nousevassakin Suomessa olemaan onnellisen elämän pohja ja perusta.

Tämän Kalevan heimon, uuden päivän tuloa helpottamaan ovat tämän kirjasarjan „Mitä Kalevala meille opettaa?“ lukujen mietelmät tarkoitetut. Nouskaamme siis tutkimaan, mitä oman kansallishenkemme viisausperintö on meille tallettanut.

Suomalaisen rodun voima ja kansallistunto.

Mikäli kansakunnalla on ruumiillisia ja sielullisia voimia, sikäli sillä on mahdollisuuksia suoriutua elämän taistelusta kansakuntien kilpakentillä. Samassa määrin on tällaisella kansalla myöskin edellytyksiä kansallisen kulttuurivaltion luomiseen.

Historiasta me olemme saaneet oppia, mitenkä kansojenkin elämässä vallitsee sama kehitys kuin yksilönkin elämässä. Ensin on lapsuus, sitä seuraavat nuoruus, miehuus ja vanhuus. Tietenkin kestävät nämä kansojen ikäkaudet monin kerroin pitempiä aikoja kuin yksilön, mutta kehitykseen vaikuttavat lait ovat samat.

Kun kansalla ja sen yksilöillä on terve ja voimakas fyysillinen ruumis sekä lisäksi sitkeä, tarmokas ja vahva luonne, on sillä mahdollisuudet itsenäiseen ja omintakeiseen elämään.

Tämä fyysillisen ja sielullisen voiman omaaminen eivät sentään yksinään riitä kansallisen korkeamman

kulttuurin ilmentämiseen, vaan niiden lisäksi tarvitaan kansallistunto, sisäinen kansallinen henkisyyden voima. Tämän täytyy olla elävä ja herännyt kansakunnassa ja varsinkin sen sivistyselämää edustavissa yksilöissä, jos he mielivät ilmentää omia kansallisia hengen ilmauksia ja näin luoda ulkopuolisista vaikutteista vapaata kansallista kulttuuria. Tämä ilmentäminen ja inhimillisen kulttuuriaineiston rikastuttaminen on itsenäistyneen kansakunnan tarkoitus sekä kansana elämisen ja itsenäisenä pysymisen välttämätön ehto.

Omaako Suomen kansa näitä mainitsemiamme ruumiillisia, sielullisia ja henkisiä ominaisuuksia ja missä määrin? Onhan selviö, että mitä voimakkaampi jokin kansa on näiltä ominaisuuksiltaan, sitä huomattavampia saavutuksia se kykenee saamaan aikaan niinhyvin aineellisella ja sielullisella kuin henkisenkin elämän aloilla, kunhan vain fyysillis-sielullinen elinvoima osataan saattaa oikeisiin uomiinsa luovaan henkiseen ja aineelliseen toimintaan. Mitä tulee ruumiillisen ja sielullisen voiman mittoihin, joilla voisi jonkun kansan näitä arvoja mitata, antaa tässä meille parhaan mittapuun nykyaikana urheilu. Urheilussa täytyy omata sekä ruumiin, että sielun voimat terveinä ja voimakkaina, jos mielii saavuttaa jonkunlaisia tuloksia. Varsinkin kansainvälisillä kilpailukentillä joutuvat nämä voimat kovalle koetukselle. Kun urheilullisesti vertailemme eri kansojen voimasuhteita, täytyy tämän vertailun tietenkin tapahtua huomioonottaen kunkin kansan suhteellinen suuruus. Nykyaikaiset olympialaiset kisat antavat hyvin sopivan tutkimusaineiston tässä suhteessa. Kun niissä saavutetut pistemäärät jaetaan kunkin kansan yhtä miljoonaa asukasta kohti, näyttää se, minkälaista aineistoa tämä miljoona on, sillä meidän on muistettava, että suuret

ja rikkaat kansat kyllä käyttävät varoja ja valmennusta suuruutensa mukaan suhteellisesti enemmän urheilullisen aineiston ilmisaamiseksi. Tätä vertailulaskelmaa noudattaen olemme saaneet viimeisten kolmien olympialaisten pisteet huomioon ottaen seuraavat pistemäärät kunkin maan 1 miljoonaa asukasta kohti: Suomi 32,5, Ruotsi 9,0, Norja 2,8, Kanada 2,7, Sveitsi 2,3, U.S.A. 1,9, Irlanti 1,7, Englanti 1,5, Ranska 0,7, Unkari 0,7, Saksa 0,6 j.n.e.

Nämä numerot puhuvat selvää kieltä ja näyttävät miten hämmästyttävän hyviä tuloksia ovat Suomen sekä ruumiiltaan että sielultaan terveet pojat pystyneet saavuttamaan. He ovat näiltä ominaisuuksiltaan aivan omaa luokkaansa, siksipä maailman kansakuntien, mahtavienkin, on täytynyt tunnustaa voittamattomaksi suomalaisen rodun voima, sitkeys ja tarmo.

Edellisestä havaitsemme, että Suomen kansa on saanut paljon talentteja elämältä, mutta sille, jolle on paljon annettu, siltä myöskin paljon vaaditaan. Tämä suuri elinvoiman määrä mikä on kansallemme annettu, on saatettava oikeisiin uomiinsa. Meidän on muistettava, että tämä voima voi suuntautua myöskin hävittäviin suuntiin yhtä helposti ja vielä paljon helpomminkin kuin luovaan suuntaan. Esimerkiksi alkohoolimyrkyn turmelemana saapi tämä pursuava elintarmo mitä tuhoisimpia seurauksia aikaan. Urheilu y.m. nuorten hyvät pyrkimykset ovat niitä oiheita uomia, joissa tämä luomisvoima taltutetaan ja joka myöhemmin toisilla jalostuu luovaksi henkiseksi voimaksi, toisten käyttäessä sitä aineellisiin luomistöihin.

Suomen kansalla, kuten näimme, on suunnattomat määrät elämänvoimaa, tarmoa ja sisua toisiin kansoihin verraten. Niin tuleekin olla, sillä Suomen kansalla on kansallinen tehtävä, kansallisen kulttuurin

luominen edessä, kun se sitävastoin monella muulla kansalla on jo menemässä ohi.

Mitenkä on Suomen kansan kansallistunnon laita? Kansallistunto ilmenee myöskin noissa kansakuntien voiman mittelyissä. Kansallistunne on varmaan ollut olympiapoikiemme mielessä elävänä ja pohjimmaisena liikevoimana ja kannustajana noiden ihmeellisten urheilutuloston saavuttamisessa.

Yleensäkin on nykyisin tyytyväisyydellä mainittava, että kansallistunto on voimakkaasti elpymässä nuorisossamme. Sitävastoin määräävissä asemissa olevien kansallistunne on nykyisin harvoja poikkeuksia lukuunottamatta aivan välinpitämätöntä jopa kokonaan uinuvanakin. Iloisena yllätyksenä on kuitenkin nyt jo eräissä taiteilijoissa havaittavissa voimakasta kansallista vaikutusta.

Hyvin paljon on kuitenkin tässä suhteessa vielä tehtävä kalevalais-kansallista herätystyötä, jotta saataisiin kansa kokonaisuudessaan hereille ja sen sivistystyön varsinaiset tekijät kansallishenkensä kätköistä saattamaan ilmi, mitä siellä on kansallista omintakeista kulttuuriainesta ilmennettävänä.

Suomen kansan kansallinen henkiolemus on mittaamattoman syvä, rikassisältöinen sekä omintakeinen ja voimakas, kuten sen fyysillinen kuntoisuuskin, jonka olympiamiehemme ovat todistaneet maailmalle. Tapahtukoon pian se, että myöskin henkisellä kulttuurellisella alalla tulevat näkyviin ihmiskunnan yhteisen kehitysaineiston rikastuttamiseksi nekin suuret „syntyjen syvien“ elävöittämät taideluomukset, jotka Suomen kansallishengessä odottavat ilmentäjiänsä.

Ilmentyköön tämä suomalais-kansallinen henkinen sivistys, samaten kun se aikanaan ilmennettiin pienen Kreikankin kansan omintakeisesta kansallishengestä. Muinaiskreikkalainen olympiakansa omasi myöskin

voimakkaan fyysillisen ja sielullisen elinvoiman, joka henkisiin, taiteellisiin y.m. kultturellisiin uomiin ohjattuna loi vuosisatoja jopa vuosituhansia kestäneen Europan kansojen kehitystä auttaneen esikuvallisen sivistyksen. Tämän kultturin saavutukset, ovat vielä tänäpäivänä esikuviksi kelpaavia ja huomioonotettavia. Tällaisia ihmeellisiä saavutuksia luomaan kykenevät ainoastaan voimakkaat olympiakansat, joiden terveessä ruumiissa asuu terve sielu ja joiden kansallishenki on ilmentänyt sellaisia verrattomia hengen kulttuurin lähteitä kun Ilias ja Odysseia, Kalevala ja Kanteletar ovat. Kreikan jalo kansa on aikanaan täyttänyt suuren tehtävänsä, nyt on Kalevan heimon vuoro.

Kansallistunto ja kansainvälisyys.

Usein on tapana nykyistä aikaa sanoa murrosajaksi, s.o. kahden suuren aikakauden ylimenokaudeksi. Tällaisina murrosaikakausina on aina tapauksia paljon. Vanhaa aivan kuin särjetään. Vanhat katsantotavat tuntuvat aikansa eläneiltä ja uusia ajatussuuntia syntyy. Suuret sodat ja vallankumoukset myöskin aina silloin puistelevat ihmiskuntaa hereille. Tämä nykyinenkin murrosaika on tuottanut paljon järkyttäviä tapauksia maailmaan. Nämä tapaukset alkoivat muutama vuosikymmen sitten venäläis-japanilaisella sodalla ja niitä järkyttäviä, olevia oloja runtelevia tapauksia, joista huomattavin on ollut n.s. maailmansota sitä seuranneine suurine vallankumouksineen, on sitten sattunut tämän tästä.

Ennen tätä murrosaikaa meni kaikki aivan kuin nuottien mukaan, mutta murrosaika puistattaa ihmiset hereille. Se näyttää aivan uusia katsantotapoja. Silloin arvot arvioidaan uudelleen kaikilla elämän

aloilla. Vanhat ja hyvät katsantotavat hyljätään. Niitä kyllä osittain kannatetaan, mutta toiset niitä jyrkästi vastustavat. Siitä seuraa sekä aatteellisia että aineellisia ja valtiollisiakin ristiriitoja, jotka saattavat johtaa jopa kansalaissotiinkin, sillä kaikki on niin häilyväistä ja jännittynyttä. Kun me parasta aikaa elämme tällaisen murrosajan keskellä, niin lienee paikallaan tässä kosketella uuden ajan merkkejä ja tunnustähtiä kansallisvaltiolliselta kannalta ja mitä uusi aika odottaa esimerkiksi meiltä suomalaisilta.

Tämän murrosajan huomattavin tapaus oli epäilemättä n.s. maailmansota. Muistelkaamme vain niitä katsantotapoja, jotka tämän sodan yhteydessä olivat kaikkien siihen osallistuneiden kansallisuuksien huulilla. Varsinkin liittolaisvaltioiden, ennen muita Englannin ja Yhdysvaltojen taholta toitotettiin: „Pienten kansojen ja valtioiden vapauden puolesta“. Sodassa kyllä jakautuivat toisiaan vastustavat leirit siten, että kummankin leirissä oli pienten kansojen sortajia, mutta siitä huolimatta oli aivan kuin ilmassa lause „pienten kansojen vapauden puolesta“.

Tämä oli yksi huomattava ja voi sanoa huomattavin ilmaus uudesta ajattelusta, joka oli jyrkästi ristiriidassa entisten suurten keisarikuntien menettelyn kanssa. Venäjä, Saksa y.m. suuret vallat olivat tahtoneet valloittaa vieraita valtioita ja yhdistää sekä sulattaa ne itseensä. Joka tapauksessa uusi aika sinkautti meille maailmansodan avulla uuden periaatteen „Vapaus ja elämisen oikeus myös pienille kansoille“. Niinpä maailmansodan loppuselvittelyissä syntyikin lukuisa joukko kansallisia valtioita, näiden joukossa m.m. Suomen tasavalta, joka tosin oli, kuten tiedämme, vuosisatoja vanha valtio joskin se oli ollut voimakkaiden naapurivaltakuntien yliherruuden alaisena, sillä aikaisempi aika ei suvainnut pieniä valtioita. Pienten kan-

sojen kansallinen ajattelu ja ilmaisu oli suurille mahtaville keisarikunnillekin kauhistus. Eivät saaneet esim. Suomen pojat nostaa omaa lippua salkoon Tukholman olympialaisissa, sillä se uhkasi „Suuren Venäjän kokonaisuutta“. Nämä ajat ovat kuin pahoja unia ja kuitenkin on niistä vierähtänyt vasta runsas vuosikymmen. Nyt uudella ajalla meillä ovat asiat aivan toisin, kansallisuusasia on astunut etualalle valtioita muodostavana tekijänä ja nyt valtiot syntyvät kansallisten rajojen mukaan.

Nyt on meillä suomalaisillakin vapaus ja itsenäisyys, meilläkin on mahdollisuus luoda maailmaan suomalainen kansallinen valtio. Suomalainen kulttuurivaltio on mahdollinen toteuttaa. Me voimme havaita ja aavistaa, mitenkä tulevat kansalliset valtiot tulevat kehittymään ja mitenkä ne voivat tarkoituksensa parhaiten täyttää. Nyt eivät suuret kansat voi päälukunsa mukaan määrätä ja vallita. Jos ne sitä yrittävät, niin yleinen uuden ajan katsantokanta ne armotta murskaa. Fyysillistä voimaa ei mitata eikä arvostella enään pääluvun mukaan, vaan se tapahtuu tavalla, josta esim. urheilu olympialaisineen antaa meille hyvin sattuvan kuvan. Nyt esim. pieni Suomikin astuu täysiarvoisena voimaa ja tarmokkuutta mittaileviin urheilukisoihin suurten ja mahtavien kanssa. Monen maan ja milt'ei koko maailman valiourheilijoiden joukko tunnustelee pelolla ja vavistuksella pienen Suomen urheiden poikien uljasta kamppailua siellä, missä kansakuntien tarmo ja fyysillinen kuntoisuus mitataan. Uljaana kohoaa Suomen kansallinen siniristilippu salkoon voiton merkiksi, jos sen pojat tarmollaan ja kunnollaan sinne saavat.

Valtiollisella alalla ei tämä vielä yhtä selvästi ilmene, mutta hyvin selviä merkkejä on sielläkin havaittavissa. Onpa jo kansainliiton neuvostopöydässä edustettuna

tällä kertaa Suomikin. Eihän nyt voi odottaakaan, että nyt olisi pienten oikeus vielä kaikissa suhteissa täysin turvattu, mutta vakavat oireet sinne päin ovat havaittavissa ja varmasti ennen pitkää niin tulee valtiollisella alallakin tapahtumaan.

Kuten jo olemme havainneet, tulevat tulevaisuuden valtiot olemaan kansallisia valtioita. Siksipä onkin mitä tärkeintä, että varsinkin pienet kansat, joiden elämisen mahdollisuudet ovat sittenkin rajoitettuja, tulevat kansallisesti vahvoiksi. Suomen tasavaltakin on saatava tosisuomalaiseksi kansalliseksi valtioksi. Että tämän kansallisen puolen ovat jo kaikki suuret ja mahtavatkin asettaneet aivan ensiluokkaisen tärkeäksi tekijäksi, on aivan helposti havaittavissa, jos silmäilemme ympärillemme. Amerikkalaiset, jotka ovat niin monista kansallisuuksista muodostuneet, ovat viime aikoina tulleet mitä suuremmassa mittakaavassa kansallisiksi. Heidän symboolinsakin, kansallislippu, on aivan pyhä ja kallis heille. Meillä Suomessa, vaikka olemmekin suurin piirtein katsoen samaa kieltä puhuvia Kalevan heimon jäseniä, olisi paljon oppimista heiltä tässä suhteessa. Amerikkalainen tuntee amerikkalaisuutensa. Kunpa me suomalaisetkin tuntisimme samanlaisella lämmöllä suomalaisuutemme. Kuitenkin meillä on monin verroin suurempi velvoitus tähän menneisyyttämme muistellessamme sekä historiallista vierasten sorrossaoloaikaa että vanhempaa kalevalaista itsenäistä aikaa ajatellessamme.

Saksa saksalaistuu, Venäjä venäläistyy, jopa Kiinakin on heräämässä tuhatvuotisesta unestaan kansalliseen itsetuntoonsa. Kaikkialla me havaitsemme tämän kansakuntien uudestisyntymisen merkkejä. Tällä kansallisella heräymyksellä on mitä tärkein merkitys siinä, että ainoastaan tällaisen kansallisen itsetunnon valveilla ollen voi kansakunta luoda kansallista kult-

tuuria ja siten auttaa inhimillistä sivistystä ja ihmiskunnan nousua, ihmisyyttä kohti.

Nyt me alamme havaita ja käsittää, mikä erinomaisen tärkeä tehtävä onkaan ollut niillä kolmella Suomen kansan kansallisen herätyksen miehellä, jotka jo pitkien vuosikymmenien aikana tekivät työtä suomalaisuuden ja Suomen kansan kansallisen herätyksen puolesta ajalla, jolloin vielä oli vallalla mitä kiinteimmin ne vanhat periaatteet, joista olemme tehneet selvää, ajalla, jolloin ruotsalaiset tahtoivat meidät ajan hengen mukaisesti ruotsalaistuttaa, samaten venäläiset venäläistyttää. Nyt me vasta todellisuudessa alamme vähän ymmärtää sitä työtä, jota tämä Suomen suurmiesten kolmikko teki.

J. V. Snellman innosti ja herätti kansalaisia suomalaisuuteen. J. L. Runeberg lauluillaan herätti isänmaallista suomalaista mieltä ja vihdoin Elias Lönnrot, Suomen suuri profeetta, näki ja tunsi Suomen kalevalaisen hengen tuotteet niiksi perusteiksi, joiden turvissa Suomen kansan omintakeinen kulttuuri kerran kukkaan puhkeaisi. On nykyisin eräissä piireissä tullut tavaksi sanoa, että suomalaisuus kyllä menee itsestään ja omalla painollaan voitosta voittoon, mutta kun katselemme asioita tämän edelläesitetyn kansallisen katsantotavan taustaa vastaan, niin meidän on sanottava että nyt vasta on aika tositeolla ottaa varteen näiden kolmen suurmiehemme viitoittama suunta, varsinkin ylinnä muiden se kalevalainen puoli, jota tässä kansallisen Suomen perustajien valiojoukossa Elias Lönnrot edusti. Tämä ei mitenkään vähennä noiden toistenkaan edustamaa puolta, sillä niissäkin on vielä nytkin paljon varteenotettavaa ja esim. valtiomiesten olisi ennen muita huomioonotettava niitä seikkoja, joita Suomen suurin valtiomies J. V. Snellman on sanonut ja opettanut,

sillä hänen neuvojensa ja opetuksiensa varteenottaminen ja toteuttaminen olisi mitä tärkeintä. Hän oli valtiollinen kaukonäkijä samaten kuin Lönnrot oli kalevalaisen kulttuurin nostattamisvälineen, Kalevalan, suuri seppo, joka meille toi „sanat salasta julki“ ja näin antoi meille tilaisuuden kansallisen kulttuurin tärkeimmän perustan, Kalevalan, oppimiseen ja suomalaisen kulttuurin arvojen ilmentämiseen. Uusi aika vaatii kansoilta, että ne sivistyksellään rikastuttaisivat ihmisyyden ilmennystä. Ei nyt enään luoda vallitsevaa ja arvonantoa ansaitsevaa kulttuuria „rautanyrkillä“ kuten muinoin Roomassa, vaan nyt annetaan kansakunnalle arvoa sikäli kuin se kykenee tuomaan tieteen, taiteen ja yhteiskunnallisen elämän alalla esille sellaista, joka auttaa ihmisyyden voittoon. Ei merkitse mitään, onko kansa 1 vai 100-miljoonainen, vaan se merkitsee, mitä arvokasta kukin kansa on pystynyt luomaan ja näin rikastuttamaan inhimillistä ajattelua tieteen, taiteen, kirjallisuuden y.m. henkisen elämän aloilla.

Meillä suomalaisilla on tässä kansallisessa kulttuurityössä niin suuri apu ja aarreaitta kalevalaisissa runoissamme, niiden muodossa, kuvarikkaudessa ja sisällössä, että se on vertaansa vailla ja ainutlaatuinen koko maailmassa. Ja me olemme nyt jo saaneet havaita, vähän aloittaessamme tätä suomalaista sivistystä, että kaikilla taiteen aloilla näkyy kalevalaista vaikutusta arvokkaammissa kulttuurisaavutuksissa, niin kirjallisuuden kuin maalaus-, kuva- ja säveltaiteiden alallakin. Olisi erittäin kiintoisaa tutustuttaa Kalevalan ajatteluun kansalliselta ja ihmisyyttä edustavilta puolilta, mutta niistä lähemmin seuraavissa kirjoituksissa. Kuitenkin kehoittaisin ajatellen lukemaan Kalevalan kuuluisaa kilpalaulantaa. Siinä edustaa ihmisyyttä korkeammassa arvoasteessa Väinämöinen ja Joukahainen

taas näyttää yksilöissä sekä kansoissa sitä alempaa puolta, jota olisi ruvettava „suohon laulamaan". Pois ylpeys ja röyhkeys sekä kansakuntien että ihmisten katsantotavoista (Joukahaisomin.) ja sijalle tiedon ja taidon näytteet ja niiden perusteella saavutettu arvonanto. Nämä ovat niitä uuden ajan oikein arviointeja. Yksilöt ottakoot tämän periaatteen esille omastatunnostaan ja kansat kansallishenkensä salaisista lähteistä.

Kuten edellisestä havaitsemme ja myöskin sen selvästi näemme ympärillämme maailman kansakuntien pyrkimyksistä, on tulevaisuuden valtioiden elävöittävä voima niiden kansallistunnossa. Kunkin kansan oma kansallinen erikoisuus, kunkin kansan kansalliset pyrkimykset tulevat olemaan kansakunnan koossapitäjänä ja elävöittävänä voimana. Entiset valtakunnat pidettiin voimassa voimakeinoin ja sortotoimenpitein, mutta tulevan ajan valtiot pysyvät pystyssä, elävät ja kukoistavat sikäli, kuin niillä on sisäistä kansallista luomisvoimaa.

Nykyisin on kyllä vielä laajoissa piireissä vallalla se käsitys, että kansallisuuskäsite on jotain yli aikansa elänyttä ja että siihen ei ole syytä palata, sillä nyt on paljon tärkeämpää pyrkiä kansainvälisyyteen ja kansojen veljestymiseen. Tässä kansojen veljestymistyössä on käytetty ja käytetään apuna luokkataistelua ja koetetaan esimerkiksi työväen aseman parantamisen turvin saada kaikkien kansojen työväki yhteiseen rintamaan ja tästä seuraa, että myöskin heidän vastustajansa, työnantajat tai pääomien omistajat ovat myöskin liitossa keskenään. On syntynyt n.s. kansainvälisiä pääomayhdistelmiä, joilla on mitä suurin sananvalta ja keinot valtansa käyttämiseen taloudellisella alalla. Tässä luokkaetujen tavoittelun piirissä on nykyisin syntynyt sellainen tilanne, että kansakunnat

ovat keskenään sotakannalla sekä kansoina että kansalaispiireinä. Venäjällä on työväenluokkaan nojautuva valta sortamassa kansaa ja esim. Italiassa ylempiin piireihin nojautuva valta. Onko tämä nyt jotain tavoiteltavaa ja tulevan ajan ihanteellista kansainvälisyyttä. Sitä rohkenemme epäillä. Pikemmin sitä voimme nimittää murrosajan synnyttämäksi sairaalloiseksi ilmiöksi.

Ei kai liene muuta kuin yksi mielipide siitä, että kansojen veljestyminen olisi suotava ja siihen on pyrittävä ja voimme olla varmat myöskin siitä, että kerran tulee aika, jolloin kansakunnat ovat „veljet keskenään". Olisihan jo silloin paljon saavutettu, kun esim. suuret kansat antaisivat olla pienempien vapaudessa, eivätkä pyrkisi milloin yhden milloin toisen tekosyyn nojalla pienten kansojen holhoojiksi. Maailmansota, kuten alussa mainitsin, toi uuden periaatteen: „vapaus myöskin pienille kansoille". Nyt onkin kysymys siitä, mitä tietä kansojen veljestymiseen päästään. Päästäänkö siihen luokkavihaa lietsomalla vaiko yhdistävillä, kansallistuntoa kohottavilla harrastuksilla. Tapahtuuko se luokkasortotoimenpiteitten avulla siten, että yhdellä kerralla on yksi, toisella kerralla toinen, määräämässä ja sortamassa, siten, että yhdessä maassa harjoittaa sortoa ja väkivaltaa toisia kaikkia kohtaan yksi luokka toisella kertaa toinen. Tälläkö tavalla kansainvälisyys ja kansojen veljestyminen saavutetaan. Sitenkö kansat saadaan veljistymään, että samankin heimon jäsenet luokkavihaa lietsoen omassa keskuudessaan koettavat veljistyä toisten heimojen saman luokan jäsenten kanssa. Niinkö tapahtuu kansojen veljestyminen, että esimerkiksi Suomessa työväki tarttuu porvarin kurkkuun toisella kädellä ja toisella kädellään viittaa venäläiselle toverille sanoen, että tule tänne, jotta saan

syleillä sinua, sillä minussa on niin suuri veljeshenki, tai että yläluokkalaiset koettavat kiristää ja polkea alaluokkaa ja ollakseen tässä sortotyössään voimakkaampia hakevat yhtäläisiltä luokkatovereiltaan apua vieraista maista. Vai silläkö tavalla se tapahtuisi, että maalaisliitto hommaa vihreää internatsionaalia saadakseen luokkansa määrääväksi ja vahvaksi, että se kykenisi toisia johtamaan ja ehkä tarpeen tullen sortamaankin. Jokainen, joka vähänkin alkaa harkita asioita itsenäisesti ilman puoluemieltä havaitsee, että päin hiiteen ollaan menossa. Ei totisesti tällä tavalla saavuteta mitään kansojen veljestymistä, vaan kyllä ainaista sotaa sekä ilmisortoa sekä luokkien että kansojen välillä.

Missä sitten on ratkaisu tälle mahdottomalta näyttävälle pulmalle? Ratkaisu on aivan lähellä, aivan käden ylettyvillä ja se on juuri kansallistunto, jota äsken koetin selostaa. Pohjaperustus horjuu luokkapolitiikan alla. Kun pohja horjuu, niin mitenkä silloin käypi rakennuksen? Se kaatuu. Perheet ja kodit muodostavat kansakunnan. Jos kodit ovat sopusointuun ja yhteishenkeen, rakennettuja, niin kansakunta on onnellinen. Kansat ovat perheitä kansainvälisyyden liitossa ja jos kansakunnat ovat osanneet järjestää omat asiansa onnellisesti, niin sellaisista kansoista syntyy onnellinen kansojen yhtymä. Oma kynnyksen alus on ensin saatava järjestykseen.

Tottakai meillä täällä Suomessa esimerkiksi on keskenämme parempi tilaisuus oppia veljiksi kuin esimerkiksi jonkun muukalaisen kanssa, jonka katsantotavat ovat niin erilaiset ja jonka kieltä me emme edes ymmärrä. Onhan meillä täällä ainakin hyvä tilaisuus opetella elämään keskenämme veljellisesti. Samaten Venäjällä venäläisillä, Saksassa saksalaisilla j.n.e. Kun yksilössä, ihmisessä herää omantunnon vel-

voittava ääni, niin vasta tällainen ihminen rupeaa kohtelemaan toisiakin ihmisiä veljinä ympärillään. Kansakunnan omatunto on kansallistunto. Se opettaa meille että olettehan te kaikki esim. Suomessa samaa Kalevan heimoa, olettehan te tässä maassa vuosisatojen ja vuosituhansien aikana yhdessä iloinneet, surreet ja työtä tehneet, vähät siitä, jos keskinäisissä suhteissa onkin ollut esimerkiksi varallisuudessa eroavaisuuksia. Olettehan huomanneet, kuinka jokin heimonne jäsen on tänään köyhä, huomenna rikas ja päinvastoin. Nämä ja monet muut asiat ja epäkohdat, joita keskuudessamme on ollut, on ja tulee olemaan, niitä teidän on opittava korjaamaan. Kansallishenki, kun se on oikea, todellinen kalevalainen Väinämöishenki, veljeydenhenki, se neuvoo mitenkä paljon meillä on kansallista ja omintakeista, joka meitä yhdistää. Meillä on ihana kielemme, kauniit kansanlaulumme, omat kansallissoittimemme, syvää viisautta uhkuvat sananlaskumme, ja ennen kaikkea, meillä on vertaansa vailla oleva kansalliseepoksemme, Kalevala, jonka opetukset ovat mitä syvällisimpiä, kun niitä ruvetaan oikeassa mielessä esille kaivamaan ja niiden antamaa opetusta varteen ottamaan. Meillä, samaten kuin kaikilla muillakin kansoilla, on tavattoman paljon sellaista kansallista omintakeista, joka kutakin kansaa yhdistää. Kun ihminen on näiden yhdistävien, nostattavien kansallisten erikoisuuksiensa lämmittämänä ja elävöittämänä oppinut antamaan arvoa toisillekin oman heimonsa jäsenille puolueeseen ja luokkaan katsomatta, vasta sellainen ihminen ja sellaisista yksilöistä kokoonpantu kansakunta osaa antaa arvoa toisillekin kansakunnille.

Mitä näin olen tässä kansallisessa kysymyksessä tahtonut esittää, sen ovat vanhat kokeneet esi-isämme lausuneet viisaassa sananlaskussa:

„Arvaa oma tilasi ja anna arvo toisillekin“.
Tämä oman arvon ja oman tilan arvaaminen on juuri oman kansallisen elämän elävöittäminen yksilöissä ja kansoissa, ja ainoastaan se opettaa meitä arvaamaan toistenkin tilaa ja sille arvoa antamaan. Tämä on ainoa ja oikea tie kansainvälisyyteen ja sen suurten velvoitusten ymmärtämiseen.

Missä on Suomen kansallis-valtion voima?

„Ei mikään kansakunta voi lainata tietämistänsä ja tapaansa toiselta. Kuinka voisi sitten kansakunnan henkisyys lausua itsensä ilmi muulla kielellä kuin sen omalla."
J. V. Snellman.

Kansallisesti heränneet ihmiset Suomessa ovat havainneet, että Suomen valtiollisen itsenäisyyden saavuttamisesta on johtunut toinen tehtävä, nimittäin kansallisen valtion luominen. Tämä heräymys onkin aivan luonnollinen ja ennen pitkää selvinnee Suomessakin yhä laajemmissa piireissä, että nykyiset ja myös tulevaisuuden valtiot ovat kansallisia valtioita. Kansallistunto on se elävöittävä voima, joka yksin voipi kestää valtioiden ja kansojen koossa pitävänä voimana. „Yksi mieli, yksi kieli Väinön kansan soinnuttaa", nämä säkeet kuvaavat sattuvasti kansallista valtiota, sen sanoisimmeko ulkonaista puolta.

Kansallisen valtion perustuksiin kuuluu, että kansalla on yksi pääkieli, jolla kansallinen sivistys ilmennetään. Pienille toiskielisille ryhmille, jollaisia kaikkien valtioiden rajamailla on, turvataan tietenkin paikalliskielinen alkeisopetus ja paikallisen omakielisyytensä vapaus. Kansallinen valtio ei saisi milloinkaan ryhtyä sortamaan niitä inhimillisiä oman kielen oikeuksia, joille se perustuu jos pienikin kansan osa haluaa niitä säilyttää. Yhtä vähän kansallisen valtion perusominaisuuksiin soveltuu jonkun vieraan kielen pakollinen oppiminen tai vieraskielisen muukalaisuuden säilyttäminen, jos sellaista on menneiltä ajoilta periytynyt.

Suomalaisen kansallisvaltion ulkonaiseen järjestelyyn kuuluukin, että se tulee puhtaasti suomenkieliseksi lukuunottamatta ruotsinkielisiä alueita. Mitä pikemmin suomenkieli saatetaan ainoaksi kansalliseksi ja viralliseksi kieleksi Suomessa, sitä parempi suomalaisen kansallisen valtion ilmentymisen kannalta. Jos suomalaiset olisivat yksimielisiä tämän ensiluokkaisen tärkeän toimenpiteen toteuttamisessa, niin se tapahtuisi tuota pikaa koska Suomessa on tyypillisen kansallisvaltion väestösuhteet.

Täytyy suorastaan ihmetellä suomalaisten saamattomuutta tässä suhteessa. Mitenkä paljolta riitelemiseltä ja voiman sekä varojen tuhlaukselta säästyisimmekään, jos tämä kansallisen valtion ulkonainen perusedellytys toteutettaisiin viivyttelemättä. Ei ole kuitenkaan mitään mahdollisuutta estää tätä kansallisvaltion syntyä, vaikka se hieman viivästyykin sen varovaisen kannan vuoksi, jota osa suomalaisista nykyisin pitää parempana. Tämä kansallisen valtion ulkonainen toteutuminen on vain ajan kysymys, mitenkä pian se tapahtuu, riippuu yksinomaan suomalaisista itsestään ja siitä, kuinka innokkaasti kansal-

listuntoon heränneet suomalaiset tekevät herätystyötä kansansa keskuudessa.

Kun suomalainen kansallisvaltio ennen pitkää on todellisuus, herääkin kysymys, missä on sen elinvoima? Onko se siinä, että suomenkieli on saatettu ainoaksi viralliseksi kieleksi? Onko suomalaisen kansallisvaltion voima ja menestys silloin turvattu, kun Sampolan (Helsingin) yliopisto on suomenkielinen ja näin sen vaikutuksesta saadaan suomenkielinen ja suomenmielinen virkamiehistö Suomen kansalle? Onko tämä kansallisvaltion menestys sillä turvattu, että meillä ovat kaikki virastot ja talouselämä puhtaasti suomenkielisten ja suomenmielisten käsissä? Tuleeko suomalaisen kansallisvaltion elinvoima siitä, että Suomen heimot saadaan yhtymään samaan sivistyspiiriin? Ei suinkaan. Nämä edelläluetellut ja monet muut kansallisesti heränneiden suomalaisten pyrkimykset ja tarkoitukset ovatkin vaan ulkonaisen kansallisvaltion luomistyötä, jonka suuntaviivat J. V. Snellman aikanaan meille hahmoitteli. Kun tämä kaikki on toteutunut, ei meillä vielä ole ensinkään kansallisen valtion elävöittävää luomisvoimaa. Meillä on silloin se rauhoitettu alue, jonka piirissä suomalais-kalevalainen sivistys voipi alkaa ilmentyä, kasvaa ja kukoistaa.

Jos meillä olisi ainoastaan tämä kansallisen valtion kieleltä ja mieleltä ehyt ulkonainen kehys, jonka jäsenet nojautuisivat ulkopuolisiin kulttuuriarvoihin siten, että tiedemiehet, valtiomiehet, ysteiskuntapolitiikot, taiteilijat y.m. omaksuisivat ja matkisivat niitä eri elämän muotoja ja vaikutteita, joita he näin koettaisivat istuttaa suomalaiseen muotoon ja maaperään, niin sitenkö suomalainen sivistyselämä ja olot saataisiin kukoistamaan ja menestymään. Tälläkö tavalla me rikastuttaisimme inhimillistä ajattelua ja tyydyttäisimme omia kansallisia vaatimuksiamme. Kaikki

kunnia ulkopuolisillekin, toisilta lainatuille arvoille, mikä niille kuuluu, mutta niiden arvostaminen ei ole asetettava perusteeksi.

Kaikki tällainen ulkonainen homma ja vieraan aineksen suomalaiseen asuun pukeminen on kuitenkin aivan toisarvoinen asia kun otamme huomioon, että kansakunnan tarkoitus on yleisen inhimillisen sivistysaineiston kartuttaminen sillä omintakeisella aineistolla, jota kukin kansa on kutsuttu omasta kansallishengestään kulttuurinsa välityksellä ilmentämään. Lainatavarat tällä alalla eivät paljoakaan merkitse ainakaan Suomen kansalle, koska meidän mahdollisuutemme ovat kovin pienet ja rajoitetut. Toiselta puolen ovat kansalliset perusominaisuutemme ja koko kansallinen olemuksemme niin erikoislaatuinen, että emme voi suurten sivistyskansain kanssa kilpailla heikäläisillä arvoilla ja saavutuksilla. Tästä seuraa, että jos emme osaa ja kykene luomaan jotain omaa, kotoista, niin parasta on sulautua naapureihin. Niin varmasti tulisikin käymään jos emme kykenisi tuomaan ilmi sitä, mikä on kansamme oman kansallishengen innoittamaa ja jota eivät toiset kansat pysty, eivätkä osaa ilmentää niin hyvin kuin me itse.

Mikä on se voima,-joka elävöittää suomalaisen kansallisen elämän?

Ken ottaa maailmanhistoriasta vaivakseen tutkia eri sivistyskansojen syntyä, kasvua ja kukoistusta, havaitsee, että niiden nousun ja vaikutuksen on aiheuttanut jokin henkinen voima. Useasti on joku voimakas ihminen antanut yleviä, jaloja neuvoja ja määritellyt erinäisiä sivistyskäsitteitä ja nämä ovat sitten olleet elävöittävinä voimina inhimillisen elämän järjestelyissä. Ei ole milloinkaan syntynyt pysyväistä sivistystä synnyttävää aikakautta ulkonaisilla keinoilla,

vaan aina ovat olleet sisäiset henkiset arvot inhimillisen elämän elävöittävinä voimina.

Kiinassa vaikutti aikanaan kaksi suurmiestä, jotka panivat alulle vuosituhansia kestäneen ja vielä nytkin vallitsevan sivistyselämän. Konfusius järjesti siellä valtiollisen elämän elävöittämällä vanhat muinaiskiinalaiset yhteiskuntamuodot, mitkä Laotse elävöitti nöyryyteen perustuvilla elämän filosofisilla neuvoilla. Samaten laskivat juutalaiset profeetat perustuksen kansansa elämän ilmennysmuodoille. Suuri ihmeellinen sivistys syntyi myöskin aikanaan Kreikassa, jossa muutamat harvat suurmiehet tutkimuksillaan paljastivat elämän suuria henkisiä arvoja, joiden perustalle elämä sitten järjestettiin.

Meillä Suomessakin on elänyt ja vaikuttanut oma Konfusiuksemme, nimittäin J. V. Snellman. Hänen valtio-oppinsa, jota, kuten sanottu, suomalaisuutta harrastavat innokkaasti ajavat, sisältääkin pääpiirteissään ne neuvot, mitkä kansallisen valtion luomiseksi tarvitaan. Meillä on ollut myöskin Laotsemme, Elias Lönnrot, hän juuri teki mahdolliseksi suomalaisen sivistyksen luomisen saattamalla „sanat salasta julki“. Kalevalaisissa runoelmissa on meille suomalaisille talletettu se elävöittävä voima, joka tekee suomalaisen omintakeisen sivistyksen elinvoimaiseksi, kasvavaksi ja kukoistavaksi.

Missä ja miten ilmenee Kalevalassa tämä elävöittävä luomisvoima, se suuri henkinen voima, joka voipi saada mitä ihmeellisimpiä sivistysarvoja aikaan? Kun vastaamme Kalevalan omalla sanontatavalla, niin sanomme, se on „synnyissä syvissä“.

Vastauksesta emme tulleet paljon viisaammiksi. Kysymme edelleen, mitkä ovat Kalevalan runojen „synnyt syvät“? Tähän vastaamme, niitä on paljon ja mitä moninaisimpia; niitä on niin paljon, että ne pys-

tyvät ratkaisemaan kaikki elämän ja kuoleman kysymykset kun, me vaan osaamme ne vetää ilmi. Tällä kerralla rajoittukaamme tuomaan ajateltaviksi ne Kalevalan „synnyt syvät“, jotka ennen muita pitäisi ottaa varteen suomalaisen kansallisen sivistyksen kulmakiviksi, suomalaisen kansallisvaltion sisäisiksi perustuslaeiksi.

Ensimäinen perustuslaki on sanottu Kalevalan I run. 21—24 säkeessä: „Lyökäämme käsi kätehen, sormet sormien lomahan lauloaksemme hyviä, parahia pannaksemme“. Jos Suomen suomalainen kansa ottaa varteen tämän opetuksen, niin suomalainen kansallisvaltio on tuota pikaa valmis. Meidän suomalaisten eripuraisesta toisiimme suhtautumisesta riippuu, että näin ei heti tapahdu. Muukalaisuuden lumoissa olevat kansalaisemme hyvin ymmärtävät tämän kansamme heikkouden ja osaavat meitä pitää narreinaan. Jos me sitävastoin omaksumme Kalevalan neuvon, niin asiat ovat pian järjestyksessä. Kalevalan „synnyt syvät“, se tahtoo sanoa, Kalevalan viisaus, se siveellinen voima, se opetus, on se kuvaus tai kuvauksessa annettu opetus, joka on asetettava elävän elämän muotoja ja tapoja elävöittämään. Tämäkin ensimmäinen kulmakivi, „synty syvä“, kätkee mitä syvintä veljeyden voimaa, joka varteen otettuna tuopi elämään mitä ihaninta sopusointua. Tarvitsee ainoastaan käytännössä elävöittää tämä Kalevalan viisas neuvo sanomalla toinen toisillemme: „Veli kulta veikkoseni, Lähe nyt kanssa laulamahan“.

Toinen kulmakivi, „synty syvä“, joka olisi saatava kalevalais-suomalaisen sivistyksen perustussäännöksi, on henkinen viisaustieto. Nykyisin on vallalla sellainen omituinen käsite niin sanotuissa tieteellisissä piireissä, että mitä enempi ihminen jaksaa täyttää päänsä ulkopuolisilla muistitiedoilla, sitä komeampia arvoni-

miä annetaan. Tässä muistiurheilun harjoituksessa unohtuu miltei kokonaan jokapäiväinen elämä monine vaikeine pulmakysymyksineen. On tietenkin poikkeuksia, mutta yleensä on asia siten, että tälle ulkonaisten asiain muistamiselle ja niiden järjestämiseen väitöskirjoihin menee tiedemiesten suurin osa aikaa ja tuloksena on jokin komea arvonimi. Koko touhu ei kovinkaan paljon auttanut enempää henkistä kuin aineellistakaan käytännöllistä elämää. Elävä elämä kuitenkin edellyttää aivan toisenlaista tieteellistä työtä. Ulkonaisen tutkimuksen ja muistitiedon edelle olisi asetettava henkisten ja siveellisten asiain tutkiminen ja niiden käytännöllisen elämän eri tilanteihin soveltamisen mahdollisuus. Nousevan kalevalaisen sivistyksen yhdeksi sen tärkeimmistä perustuslakisäännöksistä olisi otettava „synty syvä", joka meille on opetettu Väinämöisen ja Joukahaisen kilpalaulannassa. Kaikkien nykyisten korkeasti oppineiden muistitietäjien olisi laskeuduttava korkeilta alustoiltaan jokapäiväisen elämän kosketuksiin, sillä muistitiedot ovat elämän edessä yhtä arvottomia kuin Joukahaisen tiedot. Mitä se auttaa ihmistä vaikka hänellä olisi tohtorin tai professorin tiedot ulkonaisten lukujen avulla, ei ne paljonkaan auta kun elämän todelliset kysymykset astuvat eteemme vaatien ratkaisuansa. Kalevalan „synty syvä" opettaakin meitä nöyränä polvistumaan elämän edessä ja kysymään siltä, mitä salaisuuksia se meiltä kätkee. Elämä antaa hyvin pienen arvon ulkonaisille muistitiedoille. Antakaamme todellisen elämän viisauden, joka ilmenee eri uskonnoissa ja kansantarustoissa sekä sananlaskuissa, tulla elävöittämään jokapäiväistä elämää ja suistamaan ulkonaista muistitietoa todelliseen arvoonsa.

Muistitieto, ulkonaisten asiain tietäminen, joita Joukahainen toi esille mainitsemalla, että „Räppänä on liki

lakea", Ahven arka kyrmyniska syksyt syvällä ja kesät matalalla uipi", „Vesi vanhin voitehista", „Kolme koskea kovaa" j.n.e., näyttävät meille vertauskuvallisesti niinsanotun ulkonaisen tieteellisen työn työtapoja ja niiden arvoa. Niille on annettava se toisarvoinen merkitys, jonka Kalevalakin niille antaa, mutta kysymys onkin siitä, mitkä tiedot ovat ylempiä ja arvokkaampia. Nämäkö Joukahaisen muisti- ja ulkonaisen tutkimuksen opettamat tiedot, vaiko Väinämöisen edustama henkis-siveellinen nöyryyteen pohjautuva tieto, joka elämässä ilmenee kaikenlaisena hyvänä ja kauniina lauluna, joka elävöittää elämän sisältä päin. Joukahaistiedot menevätkin usein suureen itsensä yliarviointiin ja lopulta röyhkeyteen, jopa miekkaan ja väkivaltaan.

Suomen kalevalaista sivistystä tulevaisuudessa edustavat tiedemiehet ottavatkin esikuvakseen Väinämöisen edustaman nöyrän siveellisinhimillisen kannan, ja niiden puitteissa he tekevät tieteellistä työtä. He tietävät, että henki on enemmän kuin aine, ja että siveysarvot, joita Kalevala ja Suomen kansan vanhat sananlaskut kilvan toisten uskontojen kanssa neuvovat, on otettava kaikkea inhimillistä toimintaa järjestettäessä huomioon.

Veljeys ja henkinen viisaustieto otetaan huomioon kaikkea yhteiskuntaelämää järjestettäessä.

Nämä kaksi jo selostettua Kalevalan perusneuvoa, jotka kulmakivien tapaan elävöittävät nousevaa suomalais-kalevalaista aikaa, tarvitsevat vielä kolmannen, että näin kolminaisuuden sopusointuun rakennettu elämä vakavasti seisoisi. Mikä on se kolmas Kalevalan perussävel? Kalevalan sekä sisäisenä että ulkonaisena vaikuttavana „syntynä syvänä" on kauneus. Tämä Kalevalan opetus onkin tähän asti parhaiten huomattu sekä kotona että ulkomailla. Luovat taiteilijat ovat aina henkevämpiä ja herkempiä kuin

tiedemiehet ja yhteiskuntaelämän järjestäjät. Siksipä onkin tämä Kalevalan kolmas perusta selvimmin näyttäytynyt.

Toiselta puolen ovat nämäkin Kalevalan kauneusarvot vielä verrattain heikosti elävöittäneet suomalaista taide-elämää muutamaa poikkeusta lukuunottamatta. Kauneus on sellainen Kalevalan „synty syvä", joka on saatava kaikkien suomalaisten taiteilijain innostuksen lähteeksi ja perustaksi. Meillä on vielä noin 90 % koko taide-elämästämme ulkopuolisen rihkamataiteen vaikutuksessa. Käytämme sanaa rihkamataide siksi, että tällä ulkopuolisella taide-elämämme tartunnalla ei ole eikä tule olemaan sitä elävöittävää merkitystä kansamme sivistämisessä ja yleisen inhimillisen elämän rikastuttamisessa, joka kansakunnan omintakeisella taiteella tulee olla. Me olemme koettaneet matkimalla ja innoittua toisten kansojen taide-elämästä ja unohtaneet, että ainoastaan he itse pystyvät luomaan omista vaikutuksistaan tositaidetta. Me siinä onnistumme hyvin harvoin. Kalevalaisen kulttuurin luova taiteilija ei mene Seinen rannoille saamaan kiinni innoituksensa langan päistä vaan hän pakenee rakkaan synnyinmaansa vertaansa vailla oleviin ihananrauhaisiin sopukoihin. Siellä hän polvistuen kuuntelee kotikuusen kuiskehia sekä antaa ajatuksensa ja tunteensa nousta etsimään innoitusta, oman kansallishenkensä, ihanan ilmennyksen, Kalevalan ehtymättömistä lähteistä. Näistä Suomen kansallishengen iki-ihanista lähteistä hän tuopi kynällä, siveltimellä, taltalla ja sävelellä aistittavan elämän elävöittäjiksi sen ihania veljeys-, viisaus- ja kauneusarvoja, jotta ne näin saataisiin vaikuttamaan heimoveljien ja koko ihmiskunnan elämän rikastuttamiseksi heidän pitkällä retkellään inhimillisen elämän täydellisyyteen.

Kalevalan leveneminen ja sen saama tunnustus.

Kalevala on nyt jo käännetty kaikille huomatuimmille sivistyskielille ja täten ovat siihen olleet tilaisuudessa tutustumaan miltei kaikki maailman ihmiset. Kalevalan runoelmat ovat myöskin tällaisina enemmän tai vähemmän onnistuneina käännöksinäkin saaneet aivan yksimielisen tunnustuksen koko sivistyneeltä maailmalta ja ennen kaikkia sen valistuneilta yksilöiltä ympäri maapalloa, ollen siis sekä muotonsa että kuvarikkautensa puolesta maailman kirjallisuuden ensimmäisten rinnalla. Tämä on tapahtunut siitä huolimatta, että tällainen runoteos, joka on laulettu maailman täydellisimmällä, kaunissointuisimmalla ja vivahdusrikkaimmalla kielellä kuten edellisessä kirjoituksessa on ollut puhetta, on käännettäessä paljon menettänyt näistä runollisista ja kuvauksellisista arvoistaan.

Ne ihmiset, jotka ovat oppineet kauneusarvoja tajuamaan, ovat yksimielisiä siitä, että Kalevala on ih-

meellinen runoteos, josta pulppuaa mitä ihanin ja kuvarikkain elämän kuvaus, innoittaen niitä tajuavan ihmisen nousemaan ylös elämän arkipäiväisyydestä runon ja satujen salaperäisiin maailmoihin. Samaten ne voivat antaa runoutta ja kauneutta myöskin jokapäiväisen elämämme askareihin.

Tapasin kerran, siitä on jo vuosia, erään kansakouluopettajan ja hänen kanssaan tuli puhe Kalevalasta ja sen synnyttämistä vaikutelmista. Hän kysyi „Mistä mahtanee johtua se, että kun katselen Kalevala-aiheisia kuvaelmia tai kuulen esitettävän Kalevalan säkeitä, niin tunnen nousevani ylevämpään ja kauniimpaan mielentilaan, jopa väliin ovat tällaisina hetkinä ihan silmäni kyyneltyneet. Tietenkin olin näissä tilaisuuksissa antautuen eläytynyt niiden kauneuksien ja kuvausten lumoihin, joita oli esitetty. Olin joka tapauksessa tuntenut niiden esitysten nostattavaa voimaa, olin tuntenut kohoutuvani korkeampaan henkiseen mielentilaan“. Selitin hänelle, että Kalevalan nostattava voima ei ole yksinomaan sen ulkonaisissa kuvauksissa, vaan että Kalevalan suurin nostattava voima on sen „synnyissä syvissä“ eli Kalevalan kirjaimen takana piilevissä sielun ja hengen voimissa Kalevalan taiteellisen kauneusmuodon takana piilee totuus. Samoinhan indialainen suuri runoilija Tagore mainitsee ajatuksissaan taiteesta, siteeraamalla erään toisen runoilijan säkeet tulkitsemaan omiakin mielipiteitänsä tositaiteesta „Kauneus on totuutta, totuus on kauneutta“ Tagore lisää: „Taideluomat ovat sielulla elettyjä esityksiä tosiasioista ja aatteista.“

Nuori sivistyksemme antaa meille todistuksen siitä, että kalevalaiset runoelmat sisältävät tällaisia aatteita ja totuutta, ne ovat suuria sielun ja hengen totuuksien kanavia. Meidän kansallisen sivistyksemme huomatuimmat edustajat: runoilijat, kirjailijat, taidemaa-

larit, säveltäjät y.m. aivan yhdestä suusta tunnustavat, että heitä ovat Kalevalan suuret runoaarteet nostattaneet ja auttaneet luomistyössään. Heidän teoksiinsa ovat nämä kalevalaiset innoitukset jättäneet selvät lähtemättömät jäljet, ja niiden suuri taiteellinen arvo onkin juuri tässä seikassa. Lienee paikallaan lainata tähän pari otetta siitä, mitä nämä taiteelliset piirit itse sanovat Kalevalasta.

Tunnettu nimimerkki „Leikari" (kirjailija Erkki Kivijärvi) kirjoittaa eräässä sanomalehtiartikkelissa Kalevalasta — — — — — — — — — — — — — —

„Merkillinen kirja se Kalevala vain on! Kerran vuodessa se saa koko (suomalaisen) kansan juhlimaan ja sillä välin se tarjoaa sopivia sitaatteja melkein mihin tarkoitukseen tahansa; syntymäpäiväonnitteluihin, hääpuheisiin, kuuliaissähkösanomiin hautaseppeleihin, uuden vuoden kortteihin, pääsiäismuniin — — — —. Sen aarteet ovat yhtä loppumattomat kuin roomalaisten autoorien, joiden elämänviisautta jokainen oikea koulupoika käyttää konventtipuheittensa ryydityksenä. Ja vielä merkillisemmäksi kirjaksi se muuttuisi, jos silloin tällöin lehteilisimme sitä muussakin tarkoituksessa kuin sopivan sitaattifraasin löytämiseksi. Jos heittäytyisimme niin omaperäisiksi ja erikoisiksi, että oikein lukisimme sitä lukemalla niin muuttuisi se kunnioitetusta kirjasta rakkaaksi kirjaksi, sellaiseksi, johon tuntee olevansa persoonallisessa ja likeisessä suhteessa.

Tällaiseen kokeiluun olisi syytä. Sillä totta puhuaksemme Kalevala ei ole ainoastaan liiaksi hyvä vaan myöskin liiaksi elävä kirja palvelemaan pelkästään koriste-, sitaatti- ja juhlatarkoituksia."

Kalevalan päivänä vuonna 1928 lausui professori Akseli Gallèn-Kallela eräässä juhlapuheessaan m. m. — „Näitä juhlia viettäessämme on tajuntaamme alkanut

vuosi vuodelta nousta tietoisuus siitä, että aika nopeasti lähestyy Kalevalan ilmestymisen satavuotispäivää, — riemujuhlaa, josta jo edeltäkäsin iloitsemme, että saisimme kukin elää sen suuren sunnuntain. Siihen ei meillä ole enää jäljellä kuin seitsemän vuotta ja tuntuu siltä kuin ei tämä melkoinen aika ehkä riittäisi kaikkiin niihin monenlaisiin valmistuksiin, joihin henkisen itsenäisyytemme satavuotisjuhla velvoittaa. Silloin, niin uskon, on tulviva maahamme kuten pyhiinvaeltajina kaikilta ilmansuunnilta ne ihailunsa ja kunnioituksensa esiintuojat, jotka sivistyksensä kukkuloilta ymmärtävät tällaisen hetken arvon. Tiedämmehän, että monen monien käännösten kautta on vähitellen, mutta varmoin askelin herännyt kautta maailman tietoisuus siitä arvosta, mikä Kalevalalla on ei ainoastaan Suomen kansalle vaan koko ihmiskunnalle."

Tässä viimeksi mainitussa lainauksessa kiintyy huomio varsinkin siihen seikkaan, että Kalevalan suuri taiteellinen ymmärtäjä pitää Kalevalaa Suomen kansan henkisen itsenäisyyden perustana. Onkin suuri ilo havaita, että nykyisin jo siellä ja täällä huomataan tämä Kalevalan kansallinen puoli. Tämän asian valmistamiseksi lainaan vielä tähän erään pääkaupunkimme suurlehden nimimerkillä V—i K. varustetun kirjoituksen. „Kansallista itsetuntoamme elvyttämään" loppuosan:

„Meidän tähän astinen kulttuurikehityksemme on tuonut mukanaan monen hyvän ja hyödyllisen ohella myöskin paljon sellaista suomalaiselle hengelle vierasta lainatavaraa, jonka säilyttäminen saattaa olla esteenä omien henkisten ja aineellisten voimiensa kehittymiselle. Sen hävittäminen tapahtuu parhaiten siten, että kansassamme herätetään entistä suurempaa rakkautta kaikkeen sellaiseen, mikä edustaa sen sy-

vintä, sen kalevalaista henkeä. Tähän juuri, kalevalaisen s.o. tosisuomalaisen hengen elvyttämiseen, meidän olisi entistä enemmän huomiota kiinnitettävä, kaikilla, niin henkisen kuin aineellisenkin kulttuurin aloilla. Eikä se saisi olla yhden tai kahden puolueen asiana, vaan tulisi siinä kaikkien kansallisen voimakkuutemme kohottamista harrastavien olla mukana, sillä siihenhän meidän tulevaisuutemme lopultakin perustuu."

Kuten näistäkin lausunnoista havaitsemme, on mitä laajemmissa piireissä heräämässä kiintoisuus Kalevalaa kohtaan. Tästä syystä voimme kysyä, mistä johtuu tämä kalevalaisten runojen elävöittävä tenhovoima. Tämä kalevalaisten runojen nostattava tenhovoima syöksähtää jokaista vastaan, joka antautuen syventyy ja eläytyy runojen henkeen. Mutta yhtä varmasti, kun Kalevala elävöittää ja ihastuttaa sekä nostattaa ihmismieltä, niin voi se myöskin ikävystyttää lukijaansa, kun hän rupeaa esimerkiksi sen sisältöä pinnallisesti arvostelemaan ja mittailemaan. Tällä ulkonaisella sanoisimmeko kylmän tieteellisellä järjellä arvosteltuna ja tutkittuna pysyvät Kalevalan suuret henkiset arvot salaisuudessa. Kalevala tuntuu näin tutkittuna satukokoelmalta, joissa usein suuresti liioitellaan asioita.

Niinpä pitääkin nykyinen materialistinen tiede Kalevalan kuvauksia mielikuvitusten tuotteina siltä ajalta, jolloin esi-isämme olivat henkisesti suuria lapsia. Näin sanovat sellaiset Kalevalan arvostelijat ja tutkijat, jotka tyytyvät sen pelkkään kirjaimeen, eivätkä tiedä tai edes tahdo tietää sitä tosiasiaa, että „kirjain kuolettaa, mutta henki elävöittää". Tämä seikka olisi kaikkia eri uskontojen kirjoituksia, suurten nerojen teoksia ja kansallisten eeposten kuvauksia tutkittaessa ja arvosteltaessa hyvä pitää mielessä. Eikä sitä saisi

edes silloinkaan unhoittaa, kun on kysymyksessä niinkin kaunismuotoinen ja jo pinnaltaankin elövöittävä eepos kuin Kalevala on, sillä „synnyt syvät" ovat Kalevalassakin arvokkaimmat.

Edellisestä on käynyt ilmi, että Kalevala on henkinen elävöittäjä, joka innoittaa ja antaa inspirationeja kaikille niille, jotka ovat henkiseen työhön valmistuneita ja jotka osaavat lähestyä Kalevalaa antautuvassa mielentilassa. Kalevala on jo saanut monta suurta hengen tuotetta aikaan kansamme kohottamiseksi. Tietenkin ovat vasta kesän ensi pääskyt näyttäytyneet, nuoren kalevalaisen kulttuurin alkutaipaleella latu on vasta aukaistu, missä ovat hiihtäjät? Sen verran olemme sentään jo saaneet havaita, että voimme jättää sivuun ne arvostelut Kalevalasta, jotka sitä pitävät lapsellisena mielikuvituksen tuotteena.

Sitä vastoin on hyvä kiinnittää lopuksi huomiota siihen, mitä Kalevalasta ja sen runokuvausten henkisestä sisällöstä sanovat totuudenetsijät, jotka tahtovat tietää mitä eri uskonnot ja kansantarustot sisältävät. Totuudenetsijät tahtovat tunkeutua uskontojen henkeen, he eivät tyydy akanoihin, vaan tahtovat tietää, vertailemalla ja tutkimalla, mitä ulkokuoren alla piilee.

Eräs tällainen totuudenetsijäin seura nimittää itseään teosofeiksi. Tämä seura käsittää kaikki maapallon sivistyskansat. Tämän seuran jäseninä on totuudenetsijöitä kaikkien uskontojen tunnustajien joukosta, heissä on paljon yksilöitä tieteen, taiteen y.m. aloilta. On hyvin kiintoisaa tutustua niihin lausuntoihin, mitä he sanovat kalevalaisista runoelmista.

Teosofisen liikkeen perustaja ja sen innokas työntekijä Madame H. P. Blawatsky, joka on m. m. kirjoittanut suurteoksen „Salainen oppi", josta teoksesta sanotaan Suomen tietosanakirjassa m. m. „Salainen

oppi on laajan teosofisen kirjallisuuden ehtymätön lähde", on mainitussa teoksessaan ensimäiseksi kiinnittänyt huomiota Kalevalan sisäisiin arvoihin. Tämä teos on kaksiosainen. Ensimmäisessä osassa, jossa käsitellään maailman syntyä ja kehitystä, on mottona s. o. teoksen sisältöä kuvaavana tulkkina katkelma kuuluisan indialaisen pyhän kirjan „Rig Veedan" runoelmasta. Rig Veedan sanotaan sisältävän maailman synnyn metafyyssillisen salaisuuden. Toisen osan, joka käsittelee ihmisen syntyä ja kehitystä, motoksi on H. P. B. valinnut katkelman Väinämöisen syntyrunosta:

„Olipa impi ilman tyttö
Kave luonnotar korea,
Piti viikkoista pyhyyttä" jne.

Siihen, onko kalevalaisissa runoelmissa kerrottu ihmisen kehitystä ja sisältävätkö ne ihmisen synnyn ja kehityksen metafyysillisen puolen, kuten näistä „salaisen opin" viittauksista voisi otaksua, koetamme vastata sarjan kolmannessa niteessä.

Eräässä toisessakin paikassa teostaan mainitsee H. P. B. kansalliseepostamme seuraavaa:

„Tämä aate on hyvin selvästi ilmaistu Hermeksen kirjoissa ja kaikissa muinaisissa kansantarustoissa (tarkoittaa hyvän ja pahan aatetta). Suomalaisten eepillisessä runoelmassa Kalevalassa kerrotaan pahan käärmeen synty: se muodostuu syöjättären syljestä ja pahan edustaja Hiisi antaa sille elävän sielun. Kuvaillaan kaksintaistelua tämän „konnan", käärmeen eli velhon ja toisaalta Ahdin, lohikäärmeen eli valkoisen tietäjän Lemminkäisen välillä. Jälkimmäinen on yksi Ilmattaren seitsemästä pojasta ja Ilmatar on se neitsyeellinen „ilman impi", joka ennen luomista „Vaipui taivaasta merehen"; se on henki, joka muuttui

aistin elämän aineeksi. On kokonainen maailma merkitystä ja salaista ajatusta seuraavissa harvoissa säkeissä":

Sankari Lemminkäinen
„Veti veitsen huotrastansa
Sillä aitoa sivalti
Katkoi aijakset kaheksi
Käänti tarhan käärmehisen
Viieltä vitsas väliltä
Seitsemältä seipähältä"

— — — — — — — —

„Ei sitä mato totellut
Ain yhä kähäelevi
Ylös kielin kiehahtavi
Suin yli suhahtelevi
Pään varalle Lemminkäisen
Siitä lieto Lemminkäinen
Muisti vanhoja sanoja
Ennen eukon neuvomia
Äitinsä opettamia".

Tämä suuren totuudenetsijän ja sen julistajan lausunto Kalevalasta on kerrassaan huomattava, sillä hän kutsuu tavallaan ensimäisenä Väinämöisen uudelleen inhimillistä kulttuuria elävöittämään. Hän asettaa lisäksi Kalevalan pyhien Veedakirjojen rinnalle, se on jo jotakin niin suurta ja merkillistä, että sen täydellisesti voi rinnastaa erään toisen suuren venäläisen, Aleksanteri I:sen, tekoon, hänen korottaessaan Suomen kansakunnaksi kansakuntien joukkoon. H.P.B:n joka niinikään oli venäläinen, teko, kun hän korotti Kalevalan kuuluisimpien pyhien kirjojen rinnalle, havaitaan vielä kerran suuremmaksi teoksi kuin konsanaan Aleksanteri I:sen teko. Meidän on muistettava se tosiasia, jonka äsken kerroimme taiteilija Kallelankin maininneen, että Kalevala on Suomen kansan

henkisen itsenäisyyden perusta. Onhan toki paljon tärkeämpi kansalle henkinen kuin valtiollinen itsenäisyys, sillä edellisestä seuraa aikanaan jälkimmäinen, mutta sen puuttuessa ei pysy kauan jälkimmäinenkään.

Suomessakin on teosofisissa piireissä silloin tällöin kiinnitetty huomiota Kalevalan sisäisiin arvoihin. Tässä mielessä on ennen muita mainittava kirjailija Pekka Ervast, joka on pitkin aikaa kiinnitttänyt huomiota Kalevalan sisäisiin arvoihin. Viimeksi hän tästä seikasta mainitsee toimittamansa Ruusu-Risti-lehden helmikuun numerossa vuonna 1928 m.m. „Pysyn yhä uskossani, että Kalevala on mytologinen sisällöltään se on, että se kuvaa suuria ikuisia totuuksia".

Tähän voimmekin lopettaa Kalevalasta annettujen arvostelujen ja lausuntojen jatkamisen mainitsemalla, että vertaileva uskonto- ja tarustotutkimus kyllä vielä kerran havaitsee koko loistossaan Kalevalan runoelmien uskontomytologisen arvon. Näistä seikoista on lähempiä mietelmiä ja vertailuja tämän teoksen toisessa niteessä.

Kuten edellisestä selvinnee, on Kalevalamme saanut mitä erilaisemmista piireistä suurta tunustusta ja arvonantoa. Ne suomalaiset, jotka ovat oppineet Kalevalan arvoja ymmärtämään, ovat sen arvostaneet kansamme kasvun, itsenäisyytemme ja sivistyksemme perustukseksi. Edellä jo mainittiin professori Gallen-Kallelan mainitsevan Kalevalan henkisen itsenäisyytemme perustaksi. Samalla hän mainitsee, että meillä kotona ei oikein osata antaa vielä Kalevalalle sitä arvoa, eikä pidetä sitä niin merkillisenä kirjana kuin se todella on. Sama ajatus huokuu myöskin lainaamastamme kirjailija E. Kivijärven (Leikarin) kirjoituksista, kun hän sanoo, että Kalevala ei ole suomalaisten omassa keskuudessa saavuttanut läheskään sitä asemaa, arvonantoa ja käytäntöä, minkä se ansaitsisi.

Meissä suomalaisissa näyttää olevan se vika, että me emme osaa panna riittävästi arvoa omallemme emmekä omien miestemme lausunnoille. Me olemme tottuneet toisten kansojen vallan alaisuudessa ollen odottamaan ja ottamaan ulkopuolisilta neuvoja ja elämän ohjeita. Tätä ei sovi ihmetellä, sillä onhan itsenäisyytemme vasta äsken saavutettu.

Sattuvan kuvan siitä, mitenkä vieras on esim. Kalevala Suomen valtakunnan määräävissä asemissa oleville ihmisille, antaa meille v. 1928 vietetty itsenäisyytemme 10-vuotisjuhla Suomen Kansallisteatterissa. Tämä juhla, josta jo radionkin avulla sai ehyen ja lämminhenkisen kohottavan tunnelman, oli kuitenkin eräältä ehkä kaikkein tärkeimmältä puoleltaan puutteellinen, sillä ei yksikään monista puhujista kosketellut Kelevalaa, ja kuitenkin on se kansallisen itsenäisyytemme ja kansallisen kokonaisuutemme perusta. Onhan Kalevala ja sen syvät monipuoliset opetukset tässä maassa ainoat, jotka jokainen ihminen luokkaan ja puolueeseen katsomatta voi omaksua ja tuntea omakseen. Kun pettynein tuntein lopetimme radiokuuntelun tänä 10-vuotisjuhlapäivänä, heräsi heti ajatus, mitähän kuuluu Ruotsista, ehkä sielläkin juhlitaan Suomen itsenäisyyden 10-vuotispäivää. Viritimme koneemme Tukholman aallolle ja voitteko kuvailla hämmästystämme, kun sieltä aloitettiin Suomen itsenäisyydelle omistettu radio-ohjelma toista tuntia kestävällä Kalevala-esityksellä. Siinä me suomalaiset nyt jälleen kuulimme, mihinkä ulkomailla pannaan arvoa, kun meitä juhlitaan. Paljon tarvitaan vielä herätystyötä, ajattelin ja lähetin lämpimän kädenpuristuksen sille Svean pojalle, joka niin miehekkäästi lausui Kalevalan sankarien urotöistä.

Suomen itsenäistymisen muistomerkki.

Jos olisin kuvanveistäjä, loisin tämän Kalevan heimon itsenäistymisen muistomerkiksi ja tulevaisuuden tienviitaksi muistopatsaan, joka Suomen pääkaupungissa Sampolassa suurikokoisena ja juhlallisena kohoaisi. Ellei vielä sitä Sampolaan otettaisi vastaan, kun ei kansallinen heräymys ole kyllin tehokas, niin saisi se odottaa aikaansa, jolloin se riemulla sinne pystytettäisiin. Sillävälin olisi siitä muistomerkistä otettava pienoiskokoisia jäljennöksiä ja niitä levitettävä Suomen koteihin muistuttamaan Suomen kansalaisia siitä, mikä on heidän itsenäisyytensä perusta ja ketkä ovat ne miehet, jotka enimmin ovat itsenäistymisemme eteen työtä tehneet. Ennenkaikkia se patsas muistuttaisi meitä siitä, mihin itsenäisyys velvoittaa. Velvoittaahan se kansalliseen kulttuurityöhön joka olisi ohjattava vanhojen kalevalaisten runojen neuvomaan suuntaan.

Mitkä ovat ne aiheet, jotka tämän edelläesitetyn

tarkoituksen täyttäisivät? Kerron tässä sadusta, jonka äsken kuulin ja kuvasta, joka sitä kerrottaessa näytettiin.

Oli kerran onnellinen heimo, joka hyvin kaukaisina aikoina eli kultaisessa vapaudessaan. Heimo eli tie täjien ja taitajien johtamana. Heidän neuvojaan ja opetuksiaan kuunneltiin ja niiden mukaan järjestettiin elämä. Väkivallan ja miekan mittelyn nämä heimon tietäjät kehoittivat hylkäämään ja sen asemasta ratkaisemaan tiedon ja taidon voimilla elämän kysymyksiä. Kansa elikin onnellista ja veljellistä elämää niin kauan kuin nämä tietomiehet elivät heidän keskuudessaan ja heidän opetuksilleen annettiin arvoa. Heimon tunnuskuva oli „Lyökäämme käsi kätehen, Sormet sormien lomahan". Veljinä toisiaan tukien eli tämä onnellinen heimo oppien tietäjiltänsä ja taitajiltansa „syntyjä syviä". Pitkät vuosisadat kesti tätä kultaista onnen aikaa, jolloin heimon miehet ja vaimot kyllä saivat olla aina varuillaan pimeyden ja pahuuden voimia vastaan, sillä niitä oli asettunut asumaan sen lähettyville. Tämän onnellisen heimon osalle tuli sitten kerran ankarah yökkäys villien raakalaiskansojen puolelta, jotka olivat lähteneet vaeltamaan tuntiessaan voimansa riittäväksi nujertaakseen tämän onnellisen heimon. Seurasi sitten suuri ahdistuksen aika Kalevalaan, joksi sitä heimon asuinpaikkaa nimitettiin. Hävitys oli suuri ja orjuus oli tarjona. Siihen ei tämä onnelliseen elämään tottunut kansa voinut mitenkään alistua, vaan ne, jotka ehtivät, pakenivat pois entisiltä asuinsijoiltansa, painautuen synkkiin metsiin ja asumattomiin korpiin asettuen sinne asumaan. Näillä uusilla asumasijoilla Pohjolan metsissä he saivat jälleen olla pitkät ajat rauhassa ja kultaisessa vapaudessä, koota voimia ja muistella entistä kultaista aikaa. Syntyi jälleen yhteiselämää, mutta heimon jäsenet olivat vailla yh-

teistä johtoa, he olivat aivan erillään toisistaan ja elivät irrellista elämää. Kun yhteinen valtakunta oli särjetty, oli myöskin yhteinen koossapitävä voima hävinnyt. Nämä saman heimon jäsenet jakautuivat moniksi heimoiksi, jotka olivat aivan vieraita toisilleen, syntyipä ilmisotaakin näiden entisen Kalevan heimon jäsenten välille. Täten oli syntynyt monia heimokuntia yhden asemasta.

Vierähti jälleen vuosia. Oli jo saatu pirstaleinakin asuen siedettävät olot aikaan, ja heimo muisteli menneisyyttänsä, rakentaen muistoistaan uudet yhteiskuntamuotonsa ja sivistyselämänsä. Mutta kun kansan heimot olivat vailla yhteistä johtoa asuen omine onnineen, oli tämä heikkous, josta seurasikin, että uudelleen ryntäsivät vierasheimoiset naapurikansat orjuuttaen irrallisena toisiaankin vastaan taistelussa olevat Kalevan heimon jäsenet. Sortajat ja orjuuttajat sitten vuosisatojen kestäessä olivat vähällä kokonaan tuhota ja tukahduttaa Kalevan heimon maan päältä. Mutta Jumala, joka johtaa kansojenkin elämää, näki hyväksi herättää uudelleen eloon tämän vanhan heimon, jolla oti paljon elämän kokomuksia menneiltä kultaisen vapautensa ajalta. Vaikka olikin kaikin tavoin koetettu hävittää kaikki muisto menneistä kokemuksista ja niistä perusteista, joille muinoinen kulta aika, onnen aika oli rakennettu säilyi siitä huolimatta tämä kallis perintö synkissä Pohjolan metsissä. Siellä muutamat heimon jäsenet säilyttivät polvesta polveen sen suuren perinnön jonka, heille muinoiset tietäjät olivat mieleen painaneet. Nämä Kalevan heimon runokuninkaat löivät pitkinä synkkinäkin vuosisatoina kädet käsiin ja muistelivat muinoisia muisteloita, ja täten pelastivat ihmiskunnalle yhden sen ihanimmista aarteista.

Kun aika oli täysi ja vanhan Kalevan heimonkin

oli alettava jälleen uutta yhtymiselämää elämään, lähetettiin kolme suurta miestä tätä kansaa herättämään ja saattamaan se yhteen.

Kolme suurta miestä oli heimolla ollut muinaisuutensa kultaisena aikanakin, kolme oli niitäkin, jotka nyt kauneimman työn suorittivat. Yksi oli näistä kolmestakin ylin kummallakin ajalla. Hän, joka laulullaan nostatti „syntyjä syviä" käsittämään, ja hän joka toi „sanat salasta julki". Karjalan kuulut runokuninkaat myöskin ansaitsevat heille tulevan kunnian siitä ihmeellisestä suurtyöstään, että he rakensivat sillan menneen kulta-ajan ja uuden nousevan kulta-ajan välille yli synkeän hajaannusajan, säilyttämällä muistot menneistä, joiden perustalle oli uutta rakennettava. Näin tuleekin sadusta todellisuus. Kansa on itsenäistynyt ja yhtynyt uudelleen ja siksipä sille tarvittaisiin nyt tämä uuden liiton merkki, joka sitä muistuttaisi menneisyydestä ja olisi apuna tulevaisuuden rakentamisessa. Mistä saadaan se muistomerkki? Mutta sellaiseksihan soveltuu se kuva, joka minulle näytettiin satua kerrottaessa. Kerrompa näkemykseni tässä, sekä sadussa esitetyt kuvaa koskevat selitykset, ehkä sitten ilmestyy joku, joka ikuistuttaa Suomen kodeille ja sen pääkaupungille itsenäisyytemme todellisen muistomerkin.

Näkemäni kuva ja siitä annettu selitys oli seuraava: Kuvaryhmän taustassa on keskellä ylinnä muita kanneltä soittava Väinämöinen, hänestä vasemmalla Sampoa takova Ilmarinen ja oikealla Suomi-neitoa kädestä tervehtivä Lemminkäinen. Nämä kolme Kalevalan pääsankaria, niin kerrottiin, ovat varmasti monen suomalaisen itsetuntoa kohottaneet menneisyydessä ja samaten tulevat sitä tekemään tulevaisuudessakin. Täten ovat he olleet apuna kansamme itsenäistymiselle ja tulevat myöskin olemaan apuna itse-

näisyytemme säilymiselle. Lisäksi kerrottiin, että nämä kolme Kalevalan pääsankaria ovat samalla vertauskuvia ihmisen samaten kun kansankin kolmesta olemuspuolesta joiden välityksellä inhimillinen kulttuuri ilmentyy. Väinämöinen kuvaa tahtoa ja viisautta, Ilmarinen älyä ja taidetta sekä Lemminkäinen tunnetta ja veljeyttä. Näistä seikoista kyllä pääsemme selvyyteen, kun vähän syvennymme Kalevalan kuvauksiin.

Kuvan keskustassa on kaksi karjalaista runokuningasta istumassa vastatusten penkillä kädet käsiin lyötyinä.

Alinna pöydän ympärillä ovat taustassa Lönnrot pöydän päässä ja hänestä vasemmalla Kivi sekä oikealla puolella Snellman. Nämä kaksi viimeksimainittua kuvaryhmää eivät sen enempää selvitystä kaivanne. Kuulimme vain, että runolaulajat muistuttavat kansaa tämän säilyttämän aarteen vastaanottamisesta ja että Suomen suomalaisten suurmiesten kolmikko keskustelee oman heimonsa tulevaisuudesta, jonka suuntaviivoja he kukin elämänsä työllään edistivät ja viitoittivat. Nämä kolme Suomen suomalaista suurmiestä myöskin ovat elävöittäneet niitä edellä mainittuja Kalevalan pääsankari-ihanteita.

Lönnrot edustaa viisautta, jonka tunnusmerkkinä on aina ollut suuri vaatimattomuus, Lönnrot toi sanat salasta julki ja viisautta ilmaisevat synnyt syvät kai ken kansan ylettyville. Suuri kansallisrunoilijamme Kivi on suuri taiteen mies, joka takoi suomalaisen kirjallisen taiteen kuolemattomia Sampoja. Suuri Snellman viitoitti suuntaviivat suomalaisen kansallisvaltion luomiseksi, hän oli Suomi-neidon ensimmäinen suuri sulho.

Näissä aiheissa on itsenäistymisemme syntyjä syviä, sillä kalevalainen runous on Suomen kansan vanhaa historiaa itsenäisyyden ajalta yhtä suurella syyllä, kun

Ilias ja Odysseia ovat Kreikan historiaa, Kerratkaamme tässä mitä kirjoittaa nimimerkki O.E.T. tietosanakirjassa Iliaksesta ja Odysseiasta: „Kreikkalaisille Ilias ja Odysseia olivat jotakin enempää kuin ihanaa runoutta; ne olivat heistä heidän kansansa vanhinta historiaa; niistä he muka olivat oppineet tuntemaan jumalansa; niissä heillä oli oman olemuksensa loistavat esikuvat, niissä heillä oli edessään ihmiselämän perusehdot ja peruslait, niissä kaikkinaisen tiedon lähteet. Näin ne ovat Kreikan kansan elämään painaneet häviämättömän leiman. Meille ne ovat mitä tärkeimmät lähteet, joista voimme ammentaa tietoja Kreikan kansan nuoruudenajan oloista ja sivistysmuodoista, ne ovat myöskin vanhimmat kreikankielen tietolähteet".

Edellisestä ei tarvitse poistaa muuta kuin sana „muka", sillä tämä kreikkalaisten omaksuma kanta nostatti ja loihti esiin Kreikan muinoisen korkean sivistyksen, jonka perustuksilla nykyinen eurooppalainen sivistys suureksi osaksi lepää.

Milloin koittaa se aika, jolloin Kalevan kansa omaksuu Kalevalan ylevät ja ihanat siveysneuvot ja „synnyt syvät" tietojensa kartuttamiseksi. Kun näin tapahtuu, alkaa samalla kalevalainen sivistys Suomen kansallisvaltiossa.

Itsenäisyysmerkkiä suunnitellaan, mutta siitä huolimatta, että valinta veisi millaiseen merkkiin tahansa, on edellä esitetty kuitenkin todellinen kansallinen itsenäisyysmerkkimme, joka vain odottaa otollista aikaa päästäkseen sille paikalle, joka sille kuuluu.

Suomen vaakuna.

Kansakuntien on ollut tapana jo ammoisina aikoina omaksua itselleen tunnuskuvia, joista on aivan kuin näkynyt kansakunnan voima ja tarmo sekä sen pyrkimykset y.m. Nämä tunnuskuvat, vaakunat, ovat nimikilpi, jossa näkyy kansakunnan nimi ja arvo, kuten alkuperäisistä aatelistenkin vaakunakilvistä tunnuskuvallisesti näkyi.

Suomen entinen vaakuna on Ruotsinvallan aikuinen tunnuskuva, leijona miekkoineen tähtien osottaessa Suomen maakuntia. Entisessä vaakunassamme ruotsalainen leijona hallitsee Suomen maakuntia pitäen uhkaavasti lyöntiasennossa länsimaista suoraa miekkaa ja polkien käyrän miekan, joka kuvaa itsenäistä siis venäläistä valtaa ja arvon merkkinä on sillä ollut kruunu kuvaten se Ruotsin kuningaskuntaa. Tämä entinen vaakunamme, joka Suomen itsenäistyttyä ja saadessa tasavaltaisen hallitusmuodon, joutui muistojen joukkoon joskin se vielä on kruunattuna käytännössä, oli todella erittäin sattuva tunnuskuva Ruotsin vallasta Suomessa. Nyt onkin päiväjärjestyksessä uuden

vaakunan luominen Suomen tasavallalle ja sen kansalle. Saadaan pian kai nähdä, joko Suomen kansallinen ajattelu on niin paljon itsenäistynyt ja vahvistunut, että se osaa ottaa tunnuskuvakseen ja arvonsa merkikseen todella omat kansalliset tunnuskuvat, jotka sattuvasti kuvastaisivat Suomen suvun nimeä ja arvoa. Mitkä olisivat sitten nämä kansamme omintakeiset tunnuskuvat?

Ennenkuin käymme varsinaisen sopivan vaakunamme aiheisiin, lienee syytä huomauttaa, että entisaikoina ottivat kansat aina voimakkaita eläinten kuvia voimansa tunnuskuvaksi. Oli tietenkin poikkeuksiakin, mutta yleisesti oli näin asianlaita. Tämä olikin vanhaan aikaan jolloin raaka eläimellinen voima oli se mahti, joka kaiken määräsi miekan, eli väkivallan voimakeinoilla. Niinpä oli usein miekkakin vaakunakuvastossa. Mutta nykyisinhän pyritään jo aivan toisenlaisilla keinoilla kansojen kohtaloita ohjaamaan ja tästä syystä joutuvat tietenkin vaakunatkin muutosten alaisiksi. Vaakunan tulisi olla myös kansan ihannekuva, joka nimeäisi kansasta niitä puolia, joita on arvosteltava nyt ja tulevaisuudessakin. Onkin aivan luonnollista, että jos miekat kuuluvat nyt jo välttämättömään pahaan, josta pyritään pois, niin on myös aika ne poistaa kansakunnan tunnuskuvista, ainakin sellaisissa tapauksissa, jolloin kansakunta on joutunut aivankuin uuteen aikaan, on itsenäistynyt, kuten Suomessa on nyt asianlaita.

Suomen kansalle on nyt koittanut aika, jolloin sen täytyy luottaa ja oppia luottamaan omiin voimiinsa. Ei sitä enään ole tukemassa, jos ei sortamassakaan naapurivaltakunnat, siksi sen on myöskin saatava omasta menneisyydestä nimi ja arvomerkki, kuten vaakuna edellyttää. Tämä vaakuna-aiheisto pitäisi olla sellainen, että se ei kantaisi tunnuksenaan hyljä-

tyitä menneiden vuosisatojen ja vuosituhansien tunnuskuvia s. o. eläimellistä ja väkivaltaista tunnuskuvaa. Suomen kalevalainen katsantokanta onkin jo ammoisia aikoja sitten asettanut tiedon ja taidon mie kan ja väkivallan edelle. Siihen viittaa Väinämöisen ja Joukahaisen kilpalaulanta sekä Kullervon äidin varoitukset sotaan lähtevälle pojalleen: „Ken suotta sotahan saapi, tahallansa tappelohon se soassa surmatahan tapetahan tappelossa, miekkoihinsa menetetähän, kalpoihinsa kaaetahan" y.m.

Mitkä ovat Suomen kansan nimeämiseen ja arvostamiseen sopivat tunnuskuvat? Ne ovat aura ja kantele. Lemminkäiskäsien pitelemä aura on nimi, joka on sattuva ja kotoinen sillä tämä kansa on työn ja toimen kansa ja kyntö on tunnuskuva kaikenlaisesta työn teosta olipa se sitten henkistä tai ruumiillista. Kantele taasen kuvaa Suomen kansan arvoa, sillä tämä kansa on soiton, laulun ja runouden kansa, jonka sattuva tunnuskuva on kantele.

Kun taiteilija tämän aiheiston sommittelee vaakunaamme, niin silloin meillä on oma tunnuskuvamme, joka näyttää mitä me olemme ja antaa meille näkyvän nimen ja arvon kuten todellisen vaakunan tuleekin näyttää. Kun vielä on katajakiehkurasommittelu kanteleen ympärillä, on meillä kruunu, joka puhuu katajaisesta laulajakansasta ja voimakkaiden käsien auraa ohjaava tunnuskuva ilmaisee, että työlle ja toimelle on tämä kansa osannut aina arvoa antaa, olipa se mitä työtä tahansa. Mutta ellemme pitäisi auraa sopivana aiheena vaakunaamme, saisimme hyvän vaakunan, kun sommittelisimme siihen valtakuntamme nimen „Suomi" sekä kanteleen. Näin muodostuneen vaakunan aiheisto onkin yksi ilmaus siitä aikanaan toteutuvasta pyhän kirjan ennustuslauseesta „Miekat on taottava auroiksi".

Mitenkä yhteiskuntaelämä voisi tervehtyä?

Nykyisin on kaikkien tiedossa, että yhteiskunta sairastaa, elämä ei ole yhteiskunnissa tervettä ja sopusointuista siinä määrin kuin se voisi olla. Tarkoituksemme ei kuitenkaan ole lähteä syventymään niihin epäsointuihin, mitkä tällä kerralla kansakuntien yhteiskuntaelämää häiritsevät. Mutta sen sijaan koetamme muutamilla mietelmillä syventyä niihin seikkoihin, joiden avulla yhteiskuntaelämä saataisiin jälleen terveeksi ja sopusointuiseksi.

Koska yhteiskunnat samaten kuin kansakunnatkin ovat monessa suhteessa verrattavissa ihmisyksilöön, niin voimme paljon oppia tällaisesta vertailusta, sillä yhteiskunnan rakenne muistuttaa monessa suhteessa ihmisyksilön rakennetta.

Yhteiskunnan väestö voidaan suurin piirtein jakaa kolmeen ryhmään. Näitä ryhmiä voi verrata ihmisruumiin osiin. Nämä ryhmät ovat n.k. sivistyneistö, tehdas- ja käsityöläiset ja maanviljelysväestö. Ihmis-

ruumiiseen verrattaessa vastaavat nämä ryhmät: sivistyneistö aivoja hermostoineen, tehdas- ja käsityöläiset ihmisruumiin jäseniä ja maanviljelysväestö ravintoa antavaa ruuansulatus- ja verenkierto-elimistöä. Tämä yhteiskunnan väestöryhmien vertaus ihmisruumiiseen on todellakin sattuva ja opettava. Tässä valossa meille käy moni seikka hyvin ymmärretyksi ja ymmärrettyämme voimme alkaa asioita korjata.

Yhteiskuntia ja kansakuntia muodostaa kansallinen henkinen voima. Milloin tämä yhdistävä kansallistunne on voimakas, silloin on elämä myöskin tervettä ja elinvoimaista. Jos ihminen tuntee itsensä hengessään ja tajunnassaan voimakkaaksi ja jos häntä elähdyttää voimakas kansallistunto, on hänellä edellytykset tulla hyödylliseksi kansalaiseksi yhteiskunnassa. Samaten voi tällainen ihminen hyvin ohjata oman elämänsä juoksua ja hän selviytyy helposti niistä monista koettelemuksista, joita elämänkoulu hänelle asettaa.

Jos kansakunnassa on paljon tällaisia yksilöitä, jotka ovat vahvoja kansallistunnossa, ovat he aivan kuin maan suolana suunnittelemassa ja ohjaamassa yhteiskuntaelämää terveitä, yhdistäviä ja nostattavia kansallisia suuntaviivoja pitkin.

On itsestään selvä, että sen väestöryhmän, joka yhteiskuntia ja kansakuntia johtaa s.o. sivistyneistön tulisi olla tämän yhdistävän kansallishengen elävöittämä. Jos tämä kokoava ja yhdistävä kansallinen henki kansojen johtavissa aineissa puuttuu tai on heikko, on silloin vaara tarjolla, että eripuraisuus saa yhteiskuntaelämässä vallan ja kansa menettää kansallisen yksilöllisyytensä.

Nykyisin on monissa kansojen johtavissa aineksissa vallalla aivan kuolettava kylmyys kansallisia pyrkimyksiä kohtaan. Ajatellaan, että muka kansalliset

asiat kuuluvat menneisyyteen ja nyt ovat tärkeämpiä kansainväliset ja yleisinhimilliset asiat ja ihanteet. Tässä on unohdettu, että kansallisesti herännyt ja kansallistuntonsa yhteenkuuluvaisuuden voimassa omat asiansa järjestykseen ja sopusointuun saattanut kansakunta vasta on mahdollinen ymmärtämään ja ratkaisemaan kansainvälisiä ja yleisinhimillisiä asioita.

Mihinkä on johtanut tämä kansainvälisyyden haihattelu, kun se on tapahtunut omaa kansallishenkeä vierovassa mielessä? Kansakunnat ovat joutuneet eripuraisuuden kiroihin, eikä kummakaan, sillä onhan yhdistävä kansallistunne uinumassa tai aivan heikosti hereillä monissa kansoissa. Viime aikoina on kyllä havaittavissa suuri kansallinen elpyminen kaikkialla.

Kun siirrymme katselemaan Suomen kansan ja yhteiskunnan tilaa, huomaamme siinä samat piirteet kun yleensäkin maailmassa. Meillä ovat ehkä vieläkin räikeämpinä nämä eripuraisuuden kirot, kuin monessa muussa maassa.

Meillä on suuria häiritseviä tekijöitä periytyneinä vierasten vallottajien valtakausilta. Meidän kansaamme johtaviin sivistyneisiin ovat suuresti vaikuttaneet ne epäkansalliset virtaukset, joita valloittajat ovat parhaansa mukaan yrittäneet heihin istuttaa siinä osittain onnistuenkin. Koska meidän sivistyneistömme on pitkinä vuosisatoina ollut kansallisesti heikkoa ja vieraiden lumoissa, niin onkin vielä tänä päivänäkin meidän kansamme kansallistunto heikompi kuin monen muun kansan. Verratkaamme esimerkiksi omien tehdas- y.m. työväestön kansallistuntoa toisten kansojen vastaaviin väestöryhmiin, niin meille selvenee helposti oman kansamme kansallinen heikkous. Naapurimaiden työväestö on kansallisesti aivan hereillä samaten Englannin, Ranskan, Italian y.m. kansojen työväestöt ylpeillen tunnustavat oman kansallisuutensa.

Mitenkä itsetietoinen ja ylpeä onkaan englantilainen siitä, että hän on englantilainen, samaten saksalainen kansallisuudestaan j.n.e. Kunnia heille siitä, että he oman kansallishenkensä tunnustavat ja sen yhdistäviä ihanteita aina pyrkivät ilmentämään.

Mitä on Suomen työläinen nykyisin? Ei hän kai aina suorastaan kiellä omaa kansallisuuttaan, vaikka on tietenkin juudaksiakin joukossa. Mutta yleensä on tämä yhteiskuntaruumiimme askarteleva jäsenistö kylmän torjuva omille kansallisille pyrkimyksille, jopa se toisinaan asettuu tällaisia harrastuksia vastustamaankin.

Mitenkä on tämä asiain tila ymmärrettävä? Onko vika etsittävissä Suomen kansan vanhoista rehellisistä kovan onnen raatajista —? Tuskimpa, sillä mitä voi käsi muuta tehdä, kuin mitä aivot ovat sen vuosien vieriessä opettaneet tekemään. Sivistyneistömme on ollut ja on vielä nytkin kansallisesti niin välinpitämätön, ettei tästä ole voinut muuta seurata. On otettava huomioon, että myöskin työväen johtomiehet kuuluvat tähän kansallisesti heikkoon sivistyneistöön.

Milloin on suomenkielinen kansallisesti herännyt sivistyneistö antanut esim. työläisten tuntea kansallisesti lämmittävää yhteenkuuluvaisuuden tunnetta? Ehkä on entisaikoina joku tällainen tapaus sattunut, mutta kyllä suurinpiirtein on aivotoiminta pitänyt jäseniä, joilla se työskentelee, vähäarvoisina. Onko näin ollen ihmeteltävää, että ryhmien väliltä katoaa yhteenkuuluvaisuuden tunne ja sijalle pyrkivät kaikenlaiset hajoittavat vierasperäiset aatteet ja katsantotavat.

Mitenkä epäkansallista onkaan Suomessa ollut aivoja vastaava sivistyneistö pitkin vuosisatoja! Vastaus jääköön jokaisen suomalaisen itsensä harkittavaksi. Tiedämme kyllä, mitenkä masentavaan tulokseen tulemme, mutta se ei ole niin vaarallista kuin olisi se,

että tämä sivistyneistö vielä edelleenkin nukkuisi. Toivokaamme, että jokainen suomalainen, joka toivoo kansansa menestymistä ja kukapa ei sitä toivoisi, tekisi vastausta harkitessaan oikeat johtopäätelmät ja täyskäännöksen kansalliseen suuntaan. Kun aivot ovat alkaneet oikein toimia kansallishengen elähdyttäminä, niin varmasti jäsenet pian noudattavat „käskijänsä“ toivomuksia varsinkin, kun aivot havaitsevat, että kädet ovat yhtä välttämättömät ja yhtä hyvää huolenpitoa vaativat kuin aivotkin. Ja ennen kaikkea, että jäsenet tuntevat itsensä tunnustetuiksi tasa-arvoisiksi tässä yhteiskuntaruumiissa. Mitä edellä on sanottu työväestöstä, se voidaan soveltaa myöskin maanviljelysväestöön. Onneksi on sentään maalaisväestö sanoisimmeko kauempana sivistyneistöstä ja se elää enemmän itsenäistä elämää ja siitä syystä se onkin pysynyt kansallisempana.

Kun Suomen itsenäisyyden hetki löi ja se tuli myrskyssä, niin kuka tietää, vaikka silloin olisi tullut heimomme tuho, jos aivojen epäkansallinen menneisyys olisi ehtinyt jo niin pitkälle, että se olisi ehtinyt vallata myöskin ruuansulatusta ja verenkiertoa vastaavan maalaisväestömme. Sieltäpäin nytkin vielä kaikuu selvimmin isiemme kansallistunne. Niin, kaikuuhan se nyt jo aivoaineiston nuorisostakin. Onhan nyt jo sattunut ylioppilaiden liikehtimistä kansalliseen suuntaan, samaten on havaittavissa kansallista nousua puolue-elämässä ja sen ulkopuolella erinäisissä kansalaisyhtymissä.

Nämä kansallisen elpymisen oireet antavat meille toivoa siitä, että pian nousee kansallinen heräymys Suomessakin niin voimakkaaksi, että se yhdistää ja tervehdyttää koko yhteiskunnan ja valtion. Merkit viittaavat uuden päivän nousuun. Toivokaamme, että

kansamme herää kansalliseen elämäänsä kuten suuri runoilija — — — — on ennustanut:

„Viel on kansassa Kalevan
Henkeä hivenen verta
Elämäksi elpymähän,
Hereille havahtumahan
Soittoon Väinön soittamaan„

Suomen silta.

Samaten kuin kansallistunto yhdistää saman kansan kansalaiset elämään sopusointuista elämää, yhdistää myöskin heimoushenki samaan heimoon kuuluvia eri kansoja yhteen. Heimoustunne on aivan kuin askeleena kansainvälisyyteen. Ensin löytää kansakunta oman kansallisen itsensä, sitten heimoushenki yhdistää kansoja heimoussiteillä ja lopuksi laajentuu tämä yhteisliitto kaikkia kansoja käsittäväksi liitoksi. Kun sitten kansojen liitossa elävään kansallistuntoon heränneet kansat kohtaavat toisensa, niin osaavat he antaa arvoa toistensakin kansallisille pyrkimyksille. Ehkä lienee syytä myös mainita, että kansan elävä kansallistunto, jota lämmittää oman kansallishengen luova voima, on yhtä kaukana kiihkoisasta hyökkäävästä kansalliskiihkosta eli nationalismista, kuin itä on lännestä. Mutta sen sijaan elävä kansallistunto velvoittaa jokaista kansalaista toimimaan siten, että oikeutta tehdään maassa ja kansallisen elämän nousulle historian kulusta jääneet esteet ja haitat poistetaan. Tässä pyrkimyksessä kunnes se on tapahtunut täy-

dellisesti, ei ole kansallisesti heränneellä kansalaisella mitään tinkimisen varaa, vaikkapa hänet leimattaisiinkin väärällä nimellä.

Kalevalaiset heimokansat ovat nykyisin aivan toistensa naapuruudessa. Tästä johtuu suuri helpotus luotaessa näiden kansojen välille yhdistävää siltaa. Mikä on se yhdistävä voima, joka voi nämä Kalevanheimon kansat, suomalaiset, eestiläiset, inkeriläiset, aunukselaiset, karjalaiset y.m. yhdistää? Menneisyyden perinnäistieto kertoo meille, että nämä heimokansat elivät muinaisessa Kalevalassa yhdessä esihistoriallisella ajalla. Kalevalaiset runoelmat kertovat tästä ajasta, ja koska näitä runoelmia on muistiin merkitty edellä mainituilta kansoilta, niin todistaa se niiden yhteisestä elämästä suurten viisasten kansan johtajien ohjaamana muinaisessa kalevalaisessa sivistysvaltiossa, valtiossa, jossa samaisten runojen kertoman mukaan olivat vallitsevina mitä ylevimmät siveelliset periaatteet. Nämä vertaansa vailla olevat Kalevalaiset runoelmat, ovat sen Väinämön laivan jälkiä, jonka turvissa suuri yhteinen Kalevanheimojen yhtyminen on luotavissa.

Näistä Kalevalan kulttuuriperinnöistä on elvytettävä uusi heimouskulttuuri, joka jälleen voimistuen nousee näiden eri heimoryhmien värittämänä rikastuttamaan Kalevan heimojen yhteistä uutta nousevaa kulttuuria.

Eripuraisuus ja hajautuminen ovat rappeutumisen ja kuoleman merkkejä. Yhtymys ja kansalliset valveutumiset ovat elämän merkkejä. Kauvan ovat Kalevanheimot, Väinölän lapset kulkeneet toisistaan erossa, heikkoina ja naapuriensa orjuuttamina. Kansalta, jolla aikanaan oli vapaus ja suuri inhimillinen sivistys tietäjineen ja taitajineen, riistettiin rauha. Raakalaiset hyökkäsivät muinoiseen Kalevalaan ja hävittäen pirs-

toivat ja hajottivat koko heimon. Kalevanheimon erilliset joukot hajautuivat sinne-tänne Pohjois-Euroopan synkkiin metsiin. Mutta ei voinut vuos'satainen yökään tukahduttaa kokonaan vanhaa ja sitkeää Kalevanheimoa. Synkimpinäkin kohtalon hetkinä, helähteli kannel ja laulut soivat „Muinaisista muisteloista.“ Nämä muinaiset muistelot ovat kuten sanottu niitä rakennusaineita, joista on Suomen silta rakennettava.

Kansa Suomessa, Eestissä, Inkerissä, Aunuksessa, Karjalassa y.m. on saatava hereille kansallistunnossa ymmärtämään sitä suurta tulevaisuutta, mihinkä tällainen vanha sivistysheimo on mahdollinen, kun se asettaa uuden sivistyksensä perustaksi menneet kokemuksensa ja kansallishenkensä perintönä säilyttämät syvät elämän viisausneuvot.

Vanhan Väinämön haamu kangastaa vielä kaikkien kalevanheimojen tajunnassa. Kun tämä tietoisuus oman heimonsa yhteisestä kansallishaltiasta kirkastuu selvemmäksi, niin ennenpitkää on „Suomen silta“ rakennettu.

Kalevanheimon heimoveljet Suomessa, Eestissä, Inkerissä, Aunuksessa, Karjalassa ynnä muualla, herätkää omaan yhdistävään kansallishenkeenne ja kuunnelkaa, mitä iki-tietäja Väinämöinen kuuluttaa runottaren avulla runoilija Arvi Jänneksen ihanan heimoushengen innoittaman runon loppusäkeissä:

„Ja vanhan Väinämön haamu
Se silloin laulavi näin
Voi sullekkin koittaa aamu
Sä kansani onnetoin
Ei viel ois aikas ilta
Jos heimoushenkeä ois
Vaan syntyä voisi silta
Mi kansani yhteen tois“

Sampola.

Koska nykyisin on vilkkaan ajatustenvaihdon alaisena Suomen pääkaupungin uudelleen nimeäminen kotoisella kansallisella nimellä Sampola, lienee syytä muutamalla sanalla kosketella kalevalaiselta kannalta nimen sopivaisuutta pääkaupunkimme nimeksi.

Aluksi mainittakoon, että uusi nimi Sampola on saavuttanut harvinaisen yksimielisen hyväksymisen. Ei ole kukaan edes yrittänyt sitä perustellen vastustaa eikä tosissaan kilpailevaa nimeä ehdottaa, vaikka yleensä onkin aivan tavallista, että nimikysymyksissä syntyy jos minkä nimisiä ehdotuksia. Sampola onkin nyt jo epävirallisesti käytännössä, ompa eräs puoluekokouskin sen käyttämistä yksimielisesti suositellut. Osoitteella Sampola kuuluu myöskin jo saapuneen postilähetyksiä pääkaupunkiimme, ei ainoastaan kotimaasta, vaan aina Englannista asti.

Onko kalevalaisten runojen mukaan Sampola-nimitys sopiva Suomen pääkaupungin nimeksi? Ensi kuulemalta voi Sampola nimi tuntua jonkun verran

oudolta jopa vieraalta ja vähemmän onnistuneeltakin nimeltä, mutta mitä enemmän tähän nimeämiseen syventyy, sitä sopivammalta se tuntuu.

On kyllä totta, että tullakseen täysin vakuutetuksi Sampola nimen sopivaisuudesta Suomen pääkaupungin nimeksi, täytyisi omata jonkun verran Kalevalan tuntemusta. Mutta mitä enemmän syventyy Kalevalan Sampo-käsitteeseen sitä selvemmäksi kirkastuu se tosiasia, että Sampola on aivan kuin luotu itsenäisen ja kansallisen Suomen pääkaupungin nimeksi. Se on todella aivan kuin Suomi-laivan oma lippu, jonka turvissa on hyvä purjehtia kansojen merellä.

Sampo on kalevalaisten runoelmien keskeisimpiä käsitteitä. Sen ympärille on rakentunut Kalevalan mukaan hyvin huomattava toiminta. Kalevalan sankarit sitä aina tavottelevat sanoen: „Hyv' on Pohjolan eleä, kun on Sampo jauhamassa, kirjokansi kallumassa“. Sampoa he tavoittelevat ja valmistavat. Sivistysvaltion pääkaupunki on vertauskuvallisesti juuri tällainen maan keskeisin paikka, jossa kaiken kaltaiset Sampomyllyt jauhavat yhteistä hyvää koko heimolle.

Sampo on Kalevalassa aivan ulkonaisesti käsitettynä siis hyvä mylly, joka jauhaa syötäviä, myötäviä ja kotipitoja.

Ehkä on syytä jo tässäkin sivumennen mainita, että Sampo-käsitteellä on myöskin kalevalaisissa runoelmissa syvä mytologinen merkitys, josta puhutaan lähemmin III:ssa niteessä. Sen verran lienee syytä jo tässäkin mainita, että Sammon sisäinenkin merkitys vain lisää Sampola nimen sopivaisuutta Suomen ja kaikkien Kalevanheimon maiden ja valtakuntien suurelle tiedon ja valon keskukselle, jollaiseksi Suomen pääkaupunki kerran tunnustetaan.

Sampo on kuten jo mainittiin ulkonaistenkin ominaisuuksiensa puolesta „Hyvän tuoja, onnen luoja“.

Mitä kaikkea se merkitsee, siitä voi itse kukin ottaa selvää Kalevalasta. Tässä on tarpeen vain mainita, että nykyaikaisen sivistysvaltion pääkaupunki on juuri tällaisten hyvien myllyjen, tieteellisten, taiteellisten ja taloudellisten keskusten tyyssija, keskusten, jotka jauhavat koko heimolle yhteistä hyvää. Yksin rahamyllykin jauhaa Sampona pääkaupungissa.

Entä sitten nykyisten Kalevalan sankarien ja sankarittarien Sammonvalloitusretket? Eivätkö nekin ole suunnatut pääkaupunkiin Sammon kirjakannen tutkimiseen. Sampolan yliopistosta y.m. Sampomyllyistä hakevat heimomme nuoret tiedon ja taidon valoa. Voisimme luetella paljokin tällaisia sattuvia vertauskuvallisia yhtäläisyyksiä, jotka osottaisivat Sampola nimen sopivaisuutta Suomen pääkaupungin nimenä.

Katselkaamme vielä sitä sattuvaa sanasointua, mikä syntyy ympäri maailman mainittavaksi, kuin tasaval taamme ja sen pääkaupunkia kutsutaan nimillä Suomi ja Sampola. Nehän sopivat yhteen kuten Sverige ja Stockholm.

Kansallis-kalevalaiselta kannalta katsoen ei ole mitään syytä vastustaa tätä uutta nimeämistä, sillä kuten edellisestä jo käy selville, on kaikessa vain sattuvan myönteistä ja rakentavaa. Näin ollen lieneekin selviö, että pääkaupungin uusi nimi, S a m p o l a pian tulee yleiseen käytäntöön ja otettanee se virallisissakin piireissä aikanaan huomioon.

Veljessota.

Kalevalan vertauskuvastossa puhutaan paljon veljessodasta. Unto ja Kalervo ovat ainaisella sotakannalla keskenään, jopa menee sota tavallaan kostosodaksikin isältä pojalle, kun Kullervo, Kalervon poika käy Untamolassa kostamassa isänsä ja omasta puolestaan. Eräässä toisessa luvussa käsitellään Unnon ja Kalervon sotaa ja väitetään sen olevan vertauskuvallisen ja merkitsevän aineen ja hengen välistä kamppailua, mikä tapahtuu sekä makrokosmoksessa että mikrokosmoksessa.

Tämä elämän taistelu, elämän ristiriita, elämän risti olisi kuitenkin ihmisessä saatava loppumaan. Kaikki suuret uskonnot, varsinkin Buddhan ja Kristuksen opit, ovat kieltäneet kaiken sodan ja väkivallan. Meidän ei tarvitse tässä yhteydessä syventyä mainittujen uskontojen käsitykseen sodasta muuta kuin toteamalla, että niissä ehdottoman jyrkästi kielletään ihmiseltä veren vuodatus. Ei ainoastaan kielletä tappamasta ihmisiä, vaan tuomitaan luvattomaksi ja vääräksi myöskin eläinten tappaminen. Kalevalainen

viisaus antaa myöskin saman neuvon seuraavissa sanoissa.

„Ken suotta sotahan saapi,
Tahallansa tappelohon,
Se soassa surmatahan
Tapetahan tappelossa
Miekkoihinsa menetetähän
Kalpoihinsa kaaetahan".

Niinikään hylkää Väinämöinen esityksen miekan avulla ratkaista riita-asiat, kun Joukahainen sitä hänelle esittää. Yleensäkin kehoittaa kalevalainen viisaus aina turvautumaan tietoihin eikä väkivaltaan.

Kalevalassa kyllä puhutaan paljon sodasta ja taistelusta Kalevalan ja Pohjolan välillä. Kalevalan sankarit ovat ainaisella sotakannalla Pohjolaa vastaan. Tämä on juuri sitä samaa vertauskuvausta, kun Unnon ja Kalervonkin sota. Tämä sota on elämän kaksinaisuudesta aiheutuva ristiriita, joka on samalla elämän suuri kehitys. Toisin sanoen on Kalevalassa, kuten monissa muissakin pyhissä kirjoissa kuvattu hyvän ja pahan taistelu. Kun Kalevalaa tältäkin puolelta vertaa toisiin opettavaisiin pyhiin kirjoihin, niin sen vertaisia tuskin ovat muuta kuin kaksi teosta koko maailmasta, toinen niistä on „Bhagavad Cita" eli „Herran laulu" ja joka on ilmestynyt suomenkielelläkin. Tämä Indian filosofian ihmeellinen aarre kuvaa samaten kun kalevalaiset runotkin tämän hyvän ja pahan taistelun, joka käydään ihmisen sielussa ja myöskin koko maailman kaikkeuden olemassaolon kentillä, mitä perusteellisimmin. Kalevalassa on myös mitä tarkimmat neuvot ja opetukset siitä, mitenkä tämä „ikuinen" taistelu on voitettava, mutta niistä asioista tarkemmin toisissa luvuissa.

Voidaan kyllä huomauttaa, että näitä Kalevalan kuvauksia voidaan käsittää samaten kuin Bhagavad Citaakin aivan kirjaimellisesti ja samoin myös Homeroksen Iliasta, joka on kolmas verraton kuvaus näistä asi-

oista. Silloin niitä olisi käsitettävä vanhoina historiallisina muistiinpanoina tai historiallisten tapausten muistissa periytyneinä perinnäistarustoina. Tähän huomauttaisimme, että näissä mainitsemissani kolmessa suuressa runoaarteessa, joita pidetään maailman runouden ihanimpina helminä on epäilemättä myöskin historiallista pohjaa, mutta samalla on meidän muistettava, että juuri tällaisten tapahtuneiden tai osittain oletettujen tapausten puitteissa on ollut mahdollista saada ihmisille tajuttavaan muotoon henkistä totuutta. Eiväthän ihmiset olisi ennen, yhtävähän kuin vielä nykyisinkään voineet ymmärtää elämän totuutta ja sen tarkoitusta ellei niitä olisi heille näytetty vertauskuvissa. Muistakaamme Kristuksen vertaukset.

Siitä mitenkä nämä „synnyt syvät“, ihmeelliset vertaukset elämän suurista totuuksista on verhottu Kalevalan kuvauksiin, annetaan lähempää valaistusta tämän kirjan toisessa ja kolmannessa osassa. Nyt koetamme syventyä muutamilla mietelmillä veljessodan arvoitukseen, sillä onhan se joka tapauksessa kuvattu jo Kalevalassakin ja kertoohan oma historiammekin, mitenkä kansamme eri heimot ovat olleet sotakannalla keskenään, ja lisäksi me olemme aivan äskettäin taistelleet veljessodan, joten tämä tällainen meno tuntuu aivan kuin kansamme kirolta. Monen kansansa omiin voimiin luottaneenkin usko on alkanut horjua, hän on aivan kuin joutunut kysymään, kykenemmekö me ensinkään elämään itsenäistä elämää, sillä onhan riita ja ainainen sotakannalla oleminen oman heimon jäsenten kesken suuri heikkouden merkki. On kyllä totta, että kansan on havaittava ja omaksuttava ne kansallisesti yhdistävät ja koossapitävät oman kansallisen elämänsä ilmaukset, joista on jo ollut ennen puhetta, jos kansa mielii elää ja kehittyä itsenäistä sivistyselämää elämään, mutta on myöskin totta, että veljes-

sota, kun sen on aiheuttanut suurelta osalta historialliset tapaukset, ei tarvitse olla mikään kansakunnan heikkouden merkki, vaan voi se pikemmin olla opettavainen alkuopetus uuden itsenäiseksi tulevan kansan elämässä.

Veljessota on kyllä suuri onnettomuus kansakunnalle. Onpa tullut aivan historialliseksi sananparreksikin, että se on kaikkein suurin onnettomuus, mikä kansaa voi kohdata. Niinpä niin! Pinnalta katsoen kyllä siltä näyttää, mutta jos katselemme asioita vähän pintaa syvemmälle ja jos vielä otamme huomioon sen suuren totuuden, että kansojenkin elämässä vaikuttaa syyn ja seurauksen laki, kuten jo valtiomiehetkin toteavat, (esim. valtionhoitaja Svinhufvud puheessaan Suomen 10-vuotis-itsenäisyysjuhlassa), niin muuttuupa pian kuva ja arvostelu veljessodastakin toisenlaiseksi. Kun me lisäksi otamme huomioon, että kansa on verrattava yksilöön, sillä onhan kansa yksilöiden summa, niin ovat meillä oikeat perusteet veljessodan arvostelemiseksi.

Tietenkin on surullista ja masentavaakin, että kansan osat hairahtuvat taistelemaan keskenään, sillä sota ja taistelu olisi kokonaan hyljättävä kansojen ollessa nykyisellä kehitysasteella. On myöskin mainittava, että veljessodan vaara on kansalle juuri siinä, että vieras silloin usein ottaa vallan käsiinsä, mutta se voi myöskin olla kansan itsenäistymisen taistelu, kuten esim. Suomen veljessota, joskaan tämänkään sodan seurauksena ei syntynyt kansallista suomalaista Suomea, vaan jäi paljon vielä kesken tässä suhteessa. Mutta sittenkin on kansakunnalle yksi sota paljoa, paljoa luvallisempi ja hyväksyttävämpi kuin toinen. Veljessota on paljon oikeutetumpi, kuin sota, minkä kansa käy toista kansaa vastaan, Tässä suhteessa valaiskoon asiaa ihmisyksilö. Jos ihminen vahin-

goittaa itseään uhkarohkeilla teoillaan tai vaikkapa suorastaan omasta päätöksestään ja halustaan, ei se ole niin paha, kuin se, että hän vahingoittaisi ja tekisi väkivaltaa toiselle. Nuori ja huikenteleva ihminen riehuu ja suuntaa väkivallan tekonsa ulospäin, mutta elämän kokemusta saanut mies varsinkin vanhemmalla puolen ikäänsä koettaa sovittaa taistelun ja arvostelut itseensä, kuten Kalevalan Kullervossakin on kuvattu. Niinpä sanommekin, että sota on aina pahaa ja väkivalta hyljättävää, mutta yksilöissä samaten kun kansoissakin kulkee tie pois tästä väkivallan tilanteesta siten, että nämä alkavat kääntää miekan omaa rintaansa vastaan. Suomen kansa on tämän koulun jo käynyt. Tämä koulu on erittäin opettavainen tässä viimeisessä asteessaan, sillä siinä vasta oikein havaitaan, mitenkä kipeästi miekka ja väkivalta koskee silloin kun „omat koirat purevat“. Niinpä sanommekin tämän ikuisen totuuden kannustamana maailman kansoille että, kun itseänne lyötte, on se tuhatkertaa oikeutetumpaa, kun se, että hyökkäätte naapurienne kimppuun, sillä syyn ja seurauksen laki vallitsee kansojenkin elämässä. Totisesti on tämän lain kourissa Suomen kansalla, joka veljessodalla selviytyi maailmansodan myrskyistä, helpompi, kuin niillä, jotka hyökkäsivät naapuriensa kimppuun, silloin kun kylvöjä niitetään. Tästä kansojen elämässä vaikuttavasta syyn ja seurauksen laista mekin saimme sattuvan opettavaisen todistuksen viimeisessä veljessodassamme.

Aivan kuten mekin aikanamme olimme ruotsalaisten mukana 30-vuotisessa sodassa Saksan kansalle vapautta ja kärsimystä aiheuttamassa, niin hekin nyt vuorostaan kävivät täällä. Nyt on velka maksettu. Nyt on käyty opettavainen veljessota, olkoon nyt jo mitta täysi. Oppikoot maailman kansat jo meidän

esimerkistämme, ettei heidän ainakaan kaikkien tarvitsisi käydä sitä kipeästi koskevaa sotaa, jonka me olemme käyneet. Ennen kaikkea ottakaamme itse varteen tämän veljessodan opetus. Opettakaamme nuorisollemme, joka ei ole sen kärsimyksiin osaa ottanut, että sota on kauheinta, mitä voi kansalle sattua. Osottakoon ja opettakoon Kalevanheimo nyt jo jälkeläisilleen polvesta polveen sen totuuden, jonka jo kuulut esi-isämme asettivat asioiden ratkaisussa ja elämän pulmakysymysten selvittelyissa kunniasijalle sanoen:

„Kumpi on tiolta parempi.
Muistannalta mahtavampi"

„Sep' on tiellä seisokohon,
Toinen tieltä siirtyköhön"

Suomen kieli, sen merkitys, kauneus ja täydellisyys.

„Sen lisäksi, että ihminen ilmaisee ajatuksensa sanoissa, hän myöskin uskoo ja tuntee, tietää ja tahtoo sanoissa, hänen ajatuksensa koko hänen järkiolemuksensa liikkuu ja elää kielessä.
Kansalliskieli on tässä kansallistajunnan pohja ja perusta".

J. V. Snellman.

Jokaiselle kansakunnalle samoin kuin sen yksilöillekin on epäilemättä kaikkein tärkein välikappale inhimillisen kehityksen koulussa kansallinen kieli. Kielen avulla voi kansa samaten kuin sen yksilötkin ilmentää näkyväisen elämän näyttämöllä, mitä kansan ja yksilön sielun ja hengen maailmoissa liikkuu. Kielen avulla me voimme toinen toisillemme paljon hy-

vää ja rakentavaa antaa. Kansalliskieli on samalla sisäisen kansansielun tulkki, joka juuri voi tämän kansallisen kielen avulla ilmentää niitä rikkauksia, joita kunkin kansan kansallishengessä on.

Kielen avulla me voimme luoda paljon uutta. Voimme olla apuna hyvässä mutta myöskin pahassa ja sen palveluksessa. Kansallinen kieli on aina ollut mitä kallein aarre ja mitä hellimmän huolenpidon alainen kaikille itsenäistä hengen viljelyä luoville kansoille. Onko Suomen sulosointuinen ja äärettömiä henkisiä, sielullisia ja taiteellisia pyrkimyksiä kuvaamaan sopiva kieli myöskin jo saanut sellaisen aseman Suomen kansalta, jonka se ansaitsee? Vastaus ei voi vielä olla myönteinen, ja miksikä ei siitä myöhemmin tässä yhteydessä muutama sana. Olkoon nyt jo sanottu, että me suomalaiset emme vielä osaa kyllin arvostaa kallista kieltämme, vaan me olemme aivan liian välinpitämättömiä sen suhteen. Kaunis ihana heimokielemme, jonka pitäisi sitoa meitä ja yhdistää meidät yhdeksi kansalliseksi kansaksi, onkin monasti alennettu erottavaksi tekijäksi, jonka avulla me toisiamme haavoitamme.

Samaten kun kansallinen kieli on viesti kansallishengen rikkaista maailmoista, ovat sitä myöskin kansalliset säveleet. Säveleetkin ovat sielun ja hengen maailman viestejä. Sävelissäkin me voimme havaita omaa kansallista väritystä, niissäkin me voimme tuntea oman sisäisen olemuksemme ilmentymisen. Kansanlaulut ja muut kansalliset sävelluomat meitä aina nostavat ylöspäin, kohti kaikkea kaunista. Jos sävel on tositaidetta, nostattaa se meitä vaikka se olisi kansallisesti vieraskin, sillä sävel yksinään ollen on aivan kuin yhteistä, se on ilman sanoja aivan kuin ilmassa, aivan kuin poissa elämän todellisuudesta.

Siksipä kansallinenkin sävel tulee paremmin ymmärretyksi kun se on sanan avulla „tullut lihaksi".

Kaikki sävelten tenhovoima, niin valtava kuin se onkin, kaipaa suloisia sanoja päästäkseen oikeuksiinsa, sanat vasta tekevät säveleenkin ymmärretyksi ja sen tiedon ja nostattavan voiman tajuttavaksi.

Kielen ja sanojen avulla me siis voimme aivan kuin todellistuttaa näkyväiseen elämään alennuksestamme ja kansallishenkemme ehtymättömistä lähteistä, niitä sisäisiä arvoja, joita niissä on. Ei ole ihmeteltävä, että kansat pitävät pyhimpänä ja kalleimpana aarteenaan omaa kansallista kieltään, sillä onhan se kansallisuuden tärkein välikappale, jota ilman ei kansallisuutta olisikaan. Mikä erinomainen etu onkaan inhimillisen kehityksen eteenpäin menolle, että on olemassa runsaasti kansallisia kieliä ja kansallisia vapaita valtioita, joissa tämä kansallinen kieli saa vapaasti luoda kansallista sivistystä. Mitä enemmän on tällaisia kansallisia kieliä ja kansallisia valtioita sitä rikkaammaksi käy elämä, sillä kansalliset kielet ne ovat, jotka aina eri tavoilla tekevät mahdollisiksi niiden rikkauksien ilmentämisen, joita kunkin kansan kansallishengessä piilee. Sen ilmentäminen käy päinsä Suomen kansallisvaltiossa suomenkielellä Suomen kansallishengestä, samaten Ruotsin kansallisvaltiossa sen omasta kansallishengestä sen omalla kielellä, samaten Saksan, Venäjän, Englannin, Ranskan j.n.e. Kansallishenki se on, joka kielen elävöittää, inhimillistä kulttuuria luovaksi, ei sitä voida millään keinotekoisilla säännöksillä pitää ajan mittaan hengissä.

Olisi mitä suurin onnettomuus, jos ihmiskunnalle voitaisiin luoda yhteinen kieli, onneksi ei se ole mahdollista, sillä siksi rakas on jokaiselle kansalle oma kansalliskieli. Yhtä vähän on mahdollista luoda keinotekoista elinvoimaista kansalliskieltä, siten, että esi-

merkiksi jonkin kansallisvaltion rajojen sisällä koroitettaisiin, jokin vieras kieli kansalliskieleksi. Tällaiset toimenpiteet ovat syntyneet kuolleina, sillä näiltä kieliltä puuttuisi kansallishengen elävöittävä voima, joka aina ilmenee kansalliskielten avulla. Turha vaiva on tällaista yrittää. Tällaisten yritysten menestymiseen tarvitaan juuri se voima, kansallishenki, joka kunkin kansan kautta rikastuttaa erikoisuudellaan inhimillistä kulttuuriperintöä.

On aivan toinen asia, jos saadaan yleiseksi sellainen yhteinen kieli kuin esim. esperanto, jonka avulla eri kansallisuudet voisivat ymmärtää ja järjestää keskinäiset asiansa. Tällainen kieli olisi mitä suotavin, sillä se vapauttaisi suuressa määrin kansoja toisten kieliä oppimasta, ainakin mikäli se koskisi taloudellista ja yhteiskunnallista elämää. Jos sitävastoin halutaan esimerkiksi ruotsinkielelle kääntää niitä kulttuurituotteita, joita Suomen kansallishengestä on sen tulkilla sen kansalliskielellä ilmituotu, niin on tämän kääntäjän opittava suomenkieli ja päinvastoin.

Keinotekoinen kieli on ainoastaan välittäjäkieli. Se pysyy kuolleena kielenä sikäli kuin on kysymyksessä kansallisten kielten synnyttämät kulttuuriarvot. Niiden ilmaisuvälineenä täytyy aina olla kansalliskieli. Kansalliskieli pitäisi jokaiselle kansalle olla pyhä ja kallis ja ellei kansa ole vielä sitä herännyt tajuamaan, on sitä siihen nostettava.

Onko Suomen kansa jo herännyt oikein arvostamaan omaa kieltään. Meidän on ikävällä todettava, ei ole vielä, mutta oireita on, että kansa tämän asian pian huomaa. Mitä se pohjimmiltaan merkitsee, että jokin kansa täysin osaa arvostaa omaa kieltään? Se merkitsee ennen kaikkia sitä, että kansan yksilöt ilmentävät sanoilla ainoastaan sellaista, mikä on kaunista, hyödyllistä, rakentavaa ja kansallista. Kansal-

lisesti valveutunut ihminen arvostaa niin paljon kansallista kieltään, että hän kieltäytyy sillä puhumasta ja kirjoittamasta kaikkea sellaista, joka on alentavaa ja hyljättävää.

Eihän sitä nytkään tehdä, kuulemme sanottavan. Vastaamme, ikävä kyllä sitä tapahtuu, mutta toivokaamme, että ne ilmiöt ovat ohimeneviä murrosajan synnyttämiä erehdyksiä. Yksi esimerkki! Meidän kansamme, jolle kieli pitäisi olla kokoava ja yhdistävä side, on alentanut oman kielensä esim. puolue-elämän temmellyksessä erottavaksi välikappaleeksi siten, että puhutulla ja kirjoitetulla sanalla aina vaan katkeroitetaan oman kansan eri puolueryhmiä ja niiden jäseniä. Tästä negatiivisesta toistensa syyttelystä olisi vähin erin vapauduttava ja käytettävä kaikki voimat rakentavaan suomalaiskansalliseen työhön. Jotta kansamme saataisiin valveutuneeksi ja kansallisesti itsenäiseksi, niin tässä suhteessa saisi mielestämme vielä käyttää arvostelua niitä ryhmiä kohtaan, jotka ovat välinpitämättömiä tai suorastaan vastustavat kansallisia pyrkimyksiä. Muuten olisi kunkin suomalaisen puolueen ja ryhmän tuotava näistä puolin esille sekä kirjoituksin että puhein, mitä se on tehnyt ja aikoo tehdä oman maansa ja kansansa hyväksi kansallisessa merkityksessä, sillä kansa ei ole mikään itsenäinen luova kansa, ellei se ole kansallisesti valveilla. Nostakaamme suomenkieli yhdistäväksi siteeksi, sillä sehän meitä lopultakin yhteen liittää. Ihana kielemme on saatava niin pyhäksi ja kalliiksi jokaisen kansallisesti valveutuneen ihmisen mielessä, että hän ei alista sitä arvottomaan palvelukseen, vaan ilmentää sillä ainoastaan sitä, mikä on jaloa, kaunista, hyvää ja kansallisesti rakentavaa. Ennen kaikkea on lietsottava kansalaisia tajuamaan sitä ihmeellistä kuvarikasta opetusta, mitä kalevalai-

set runoelmat ovat suomenkielen avulla meille ilmentäneet

Suomenkielen kauneudesta ja sen suuresta vivahdusrikkaudesta voimme tulla vakuutetuiksi tuota pikaa kun alamme silmäillä Kalevalan runoja. Voimme ainoastaan ihmetellä sitä kauneutta, sitä sanarikkautta ja niitä samojen sanojenkin eri muotojen hienon hienoja eri käsitysvivahteita. Mitenkä ihmeellisen taipuisa onkaan kalevalaisten runojen kieli. Se on niin notkea, taipuisa, sointuva ja kuvarikas, että sille tuskin vertaa löytyy maailmassa. Suomenkieli on sellaisena kun se kalevalaisissa runoelmissa tavataan todella mitä täydellisin inhimillisten ajatusten, tunteiden ja tekojen ilmaisija. Ei voi todella muuta kuin ajatuksiin ja mietteisiin vaipuen kysyä, mitenkä saisimme ihmiset Suomessa havaitsemaan ja arvostamaan niitä rikkauksia, joita heidän omalla kielellään on kalevalaisissa runoelmissa ilmennetty. Itse emme ehkä oman kielemme suloa huomaa, kun se on meille niin läheinen.

Oman kielen arviointi ja sen sulon havaitseminen ei saisikaan meissä herättää ylpeyttä, eikä itserakkautta, vaan sen tulisi meissä herättää itsearvostelua siinä suhteessa, että kielemme on pyhä ja sanamme kalliita ja niitä ei saisi käyttää mihinkään arvottomaan, vaan ainoastaan sellaiseen tiedon, taidon, kauneuden ja veljeyden ihanteiden toteuttamisen puolesta, mihin Kalevalan jokainen sivu meitä milloin selvemmin milloin vertauskuvin neuvoo ja opettaa.

Onko suomenkieli jotain erityistä tarkoitusta varten asetettu niin kauniiksi, niin sulosointuiseksi, vivahdusrikkaaksi ja täydelliseksi, kun se todella on? Vastaisimme: Suomenkielellä on aivan erikoislaatuinen, aivan erityinen tehtävä inhimillisen kehityksen vainiolla. Mikä on tämä tehtävä? Suomenkie-

lellä, joka on maailman vivahdusrikkain, kuvarikkain ja sulosointuisin kieli, on ilmennetty ja säilytetty ihmiskunnalle inhimillisen kehityksen koulu kalevalaisissa runoelmissa. Tämän kielen avulla on saatettava uudelleen päivän valoon ne „synnyt syvät", jotka ovat salaisissa sielun ja hengen maailmoissa piilossa. Suomenkieli on tämän erikoisen tehtävän vuoksi jo maailman alusta määrätty niin täydelliseksi, kun se todella on, sillä me voimme suomenkieltä nimittää inhimillisen kielen täydellisyydeksi. Suomenkielen tehtävänä on ollut säilyttää elämän ja kuoleman salaisuudet, elämän syvimmät viisaudet ihmisille opiksi ja neuvoksi, siihen asti, kun he osaavat alkaa näitä asioita oppia ja ymmärtää. Suomenkielestä tämä oppi ja tieto käännetään kaikille maailman kielille, kuten jo on osittain tapahtunutkin Kalevalan käännöksinä.

Onko suomenkieli kaikkien nyt elävien kielien kantakieli, kuten kielten tutkija Vettenhovi-Aspa väittää teoksessaan „Suomen kultainen kirja", emme halua lähteä vastaamaan, koska kielitutkimuksiin kokemattomana emme siihen kykenisi. Aikanaan kyllä tutkijat havaitsevat, mikä ihmeellinen kieli Suomen kalevalainen kieli on ja onko perää Aspan väitteessä ja todisteluissa. Olkoon kuitenkin mainittu, että suuret totuudet ovat aina ilmituotuna saaneet yleiseltä mielipiteeltä seuraavanlaisen kohtelun: aluksi pilkkaa ja naurua sitten parjausta ja viimein hyväksymisen.

Sen mitä edellisessä olemme sanoneet suomenkielestä, on jäänyt aivan kuin todistamattomiksi sanoiksi ja on voitu merkitä vilkkaan mielikuvituksen tuotteeksi. Tämän vuoksi haluamme seuraavassa saada ilmentää pari puolueetonta lausuntoa, jotka tukevat edellä esitettyä ja antanevat virikettä kaikille suomalaisille, tämän asian pohtimisessa. Tässä

tarkoituksessa jäljennämme tähän kaksi otetta, joissa Tanskan etevin kielten tutkija Rasmus Rask ja Suomen suuri ruotsinkielinen runoilija Z. Topelius ovat antaneet arvostelunaan suomenkielestä. Nämä kaksi vieraskielistä miestä todistavat suomenkielestä tavalla, joka olisi piirrettävä tulikirjaimin jokaisen suomalaisen sieluun lähtemättömästi, aina ja joka tilanteessa muistettavaksi ohjeeksi. Heidän antamansa lausunnot kuuluvat:

Tanskalainen kielimies, joka saavutti aikanaan eurooppalaisen maineen kielitutkimuksillaan kirjoittaa suomenkielestä: „Suomenkieli on luonnonraittiimpia, säännöllisimpiä, helpoimmin muodostuvia ja soinnullisimpia kieliä maan päällä. Siinä on kaunein kerakkeiden ja ääntiöiden sopusointu, jossa suhteessa se on aivan Italian kielen kaltainen. Siinä ei ole ollenkaan noita inhoittavia suhuäänteitä eikä noita kovia ja kankeita ääniä, joita esiintyy slaavilaisissa kielissä ja lapinkielissä. Siinä on aivan määrätty sointu, niinkuin ranskankielessä. Siinä on myöskin useampia muotoja ja vähemmän taivutustapoja ja poikkeuksia kuin latinankielessä, se on suurempia etuja ja vähemmän vaillinaisuuksia. Siinä on tavattoman paljon sanain haaraannuksia ja yhdistyksiä, niinkuin Kreikan ja Saksan kielissä. Se näyttää siis valinneen ja yhdistäneen mitä parasta on muissa Euroopan kielissä; mutta koska ei mitään täydellistä ole taivaan kannen alla, niin ei ole Suomen kielelläkään sitä, mikä näyttää olevan tärkeämpää, kuin kaikki sisälliset edut, nimittäin suurta kirjallista käytäntöä, laajaa alaa, lähempää yhteyttä heimokielten kanssa ja kunniaa olla loistavan hovin puhekielenä".

Näin siteerasi runoilija Z. Topelius aikanaan eräässä kirjoituksessa Raskin sanat ja itsepuolestaan jatkaa samassa yhteydessä: „Sen jälkeen kun Rask kirjoitti

nämä sanat (v 1820) on suomenkielellä ilmestynyt suuri paljous kirjoja ja sitä on enemmän vertailtu sukukieliinsä. Sitä tuntevat ja pitävät suuressa arvossa ulkomaalaisetkin kielentutkijat, mutta ruhtinaat ja hovit eivät puhu suomenkieltä, ja Euroopan muille kansoille on tämä kieli niin ymmärtämätöntä kuin lintujen liverrys. Ainoastaan joskus kuuntelee muukalainen ihmetellen suomen kansanlaulujen sointuvia sanoja. Ja lukiessaan kauniita runoelmiamme muille kielille käännettyinä, hän ei tiedä, kuinka paljon syvällistä tunnetta kääntämisessä on haihtunut pois. Sillä suomenkieli on kuin läpikuultava harsovaate, jonka läpi kauttaaltaan hohtaa kansan henki. Se on Euroopassa vielä löytölapsi, joka on kapaloitu silkkiin, mutta pantu autiomaalle heitteille. Kun tämä lapsi kasvaa ja voi näyttää toteen sukuperänsä, niin tunnetaan siinä vielä kuninkaan tytär. Se on kerran tuleva yhtä rikkaaksi suurista ajatuksista, kun se nyt on rikas viattomasta ihanuudesta. Se voi vielä kerran julistaa mitä parhainta ihmissydän on synnyttänyt. Sillä siihen on Jumala antanut sille suuria, kuninkaallisia lahjoja ja tätä lasta tulee meidän käsillämme kantaa ulos maailmaan".

Näin kirjoittaa suuri runoilija, kaunosielu Z. Topelius ja samaan suuntaan käyvät toistenkin, ranskalaisten ja saksalaisten kielten tutkijain arvostelut, joita on toistettu mainitussa teoksessa.

Tämän jälkeen ei olekaan enään paljon lisättävää, sanommehan vain: Suomalaiset, oppikaa havaitsemaan, mikä ääretön rikkaus on käsienne ylettyvillä, oppikaa ilmentämään sielunne sisäisiä kuiskeita sillä verrattomalla tulkilla, jonka kohtalo on teille suonut. Puhukaamme ja kirjoittakaamme ihanalla kielellämme ainoastaan sitä, mikä on suurta, kaunista ja arvokasta.

Suomemme sulo ja Kalevalan kauneusarvot.

Kun ajattelemme suviemme suloutta tai talviemme kauneutta, tunnemme, miten ne tempaavat mukaansa tenhovoimallaan. Luonto ihmeellisine ihanuuksineen on meille mitä tehokkain opettaja ja totuudenetsimispyrkimysten kannustaja. Aatteet sellaiset kuin kauneus, puhtaus ja jalous ovat aivan kuin teitä, jotka johtavat ihmishenkeä ylemmäs. Kiinnittäkäämme nyt huomiomme kauneuden ihanteeseen. Lienee kuiteukin ensiksi syytä muutamin sanoin kosketella sen maan suloutta, jonka kamaralla me suomalaiset saamme elää ja iloita. Kohtalo on antanut asuttavaksemme kauniin tuhatjärvien maan. Avatkaamme sisäinen kauneutta tajuava silmämme ja koettakaamme kehittää sitä, kauneuden tajua, sillä tämä lahja ei ole meille ilman muuta valmis. Useat tuntevat varmaankin tarinan, joka kertoo, miten erilainen ihmisen silmä voi olla kauneutta käsittämään. Kaksi ihmistä katselee kesäiltana auringon kehrän ihanaa laskua, toi-

nen oli aivan hurmaantunut niihin eri värivivahduksiin, joita päivän kultainen kehrä vesihöyryjen ja ilman heijastamina loi. Toinen ei huomannut ensinkään sitä, tai jos huomasikin, ei näky ensinkään ailahuttanut hänen sisäistä sieluaan, sillä hän tuumiskeli, että seuraavana päivänä on nähtävästi kuiva ilma, koska aurinko punoittaa ja laskee selvään. Hän siis tajusi hyödyn, mutta ei sitä rikkautta, joka on kultaakin kalliimpi ja jota ei koi syö eikä ruoste raiskaa. Niinpä on meillä ihmisillä velvollisuus itseämme kohtaan, kehittää kauneuden tajuntaa itsessämme ja koettaa herättää sitä myös veljissämme. Maa, jossa asumme, on tulvillaan mitä ihaninta kauneutta. Oppikaamme sitä ymmärtämään. Suomen suloinen suvi, missä on vertasi. Salojen ja sinijärvien hempeys ja rauha, kukkuloiden, vaarojen ja tuntureiden vaihteleva, jylhänsulava kauneus, missä on voittajanne Kasvullisuutesi ei ole kovin runsas, mutta sitä kauniimpi. Missä on vertaisesi, puhdas ja kaino Suomen lehtokoivu. Missä on kauneus niin elävästi kuvattuna kuin salskeassa kunnaalla kasvavassa männyssä. Missä on ylevyys ja suoruus paremmin kuvattuna kuin Suomen korpikuusessa, joka uljaasti nostaa päänsä valoa kohti. Tammi ja pyhä pihlaja, missä ovat vertaisenne. Kaunis olet isäimme maa kun voimasi kesällä ilmenee kasvuna ja kauneutesi jokiesi ja järviesi lepattavissa laineissa ja koskiesi kuohuissa. Kaunis on myös talvesi puhtaine lumilinnoineen revontulineen ja tähtineen. Me voimme koko sydämestämme yhtyä runoilijan sanoihin hänen laulaessaan: Koko Indian aivan tähtihin kotiseutuni taivaan ma vaihtaisin.

Kun tunnettu kirjailija ja sanomalehtiarvostelija Erkki Kivijärvi palasi eräänä kesänä matkaltaan ympäri Eurooppaa ja lyhyen poissaolonsa jälkeen teki

tuttavuutta Suomen suloisen suven kanssa puhkesi hän matkamuistelmissaan seuraaviin sanoihin: „Ensimäisenä iltana kotona on mahdotonta saada unta. Valo on ihmeellinen. Valkea hämärä, jota siellä maailmalla ei ole ensinkään, pitää hereillä. Ei tule pimeä ensinkään. Kaikki kiiltää ja hohtaa epätodellisessa satuhämyssä. Ei tarvitse sytyttää sähköä, eivätkä katulyhdyt pala ulkona. Ja siinä vuoteellaan valvoessaan tulee ajatelleeksi, ettei sentään mikään vedä vertoja Suomen suvelle. Sitä ei pitäisi kenenkään lähteä pakoon. Ei koskaan. Sillä mitä hyvänsä muulla maailmalla onkaan tarjottavaa, meidän suvemme sadun vertaista ihanuutta ei ole missään." Mitä tarkoittaa se, että meillä on näin ihana maa? Minkä tähden on meitä ympäroimä luonto kaunis ja mitä merkitsee se, että me opimme tajuamaan meitä ympäröivää kauneutta?

Luonto on suuri opettavainen kirja, joka on aivan avoimena edessämme. Meidän on vain tarkattava ja tutkittava sitä. Kun kohtalo on meille suomalaisille suonut vertaansa vailla olevan maan, merkitsee se varmaankin, että meidän on opittava siitä kauneutta käsittämään. Kauneuden aate on niin suurenmoinen ja valtava, että sen perusteella voidaan luoda mitä suurenmoisimpia sivistyksiä. Historiasta tunnemme kreikkalaisen sivistyksen, joka suuressa mittakaavassa rakentui kauneuden aatteelle. Tunnettujahan ovat sen tuotteet kuvanveiston, rakennustaiteen ja runouden alalla. Tietenkin oli kreikkalaisen sivistyksen perinnäisenä perustana syvä viisaus, mysteeriset ja henkiset tiedot sekä synnyt syvät, mutta ulkonaisena ilmaisumuotona oli kauneus. Ja mikä onkaan nostattavampaa kuin kauneus. Ulkopuolinenkin kauneus jo nostattaa ihmisen henkeä sielun kauneutta tajuamaan. Kun me suomalaiset

saamme joka askeleella nähdä ja kuulla isänmaamme meille tarjoamaa kauneutta, on meidän velvollisuutemme oppia sitä tajuamaan, kunnioittamaan ja ihannoimaan. Jos meillä olisi jossain kasa kultarahoja, rientäisivät ihmiset varmasti kilvan niitä poimimaan. Onhan myönnettävä, että jotain hetkellistä hyvinvointia tämä löytö toisikin ihmiselle. Mutta sittenkin on se hetkellinen hyväntuoja, pieni tunnelma vain kuvitteluineen. Kuinka moni rikas tunteekaan olevansa onnettomin ihminen maan päällä. Hänen sisäinen sielunelämänsä on aivan surkastunut, ei tunnu hänestä ilo ilolta, sillä rikkaus on myös suuri taakka. Päinvastoin voimme jossain salolammen torpassa tavata joukon onnellisia ihmisiä, siitä huolimatta että leipä on hyvinkin niukka. Samaten voipi löytyä siellä täällä, sekä rikkaiden, että köyhien joukossa ihmisiä, jotka näyttävät elävän tyyntä ja sopusointuista elämää. Nämä ovat niitä, jotka ovat alkaneet pyrkiä sitä rikkautta kohti, jota Suomenkin luonto on tulvillaan. Jos me pyrimme kauneutta kohti, muutumme me vähitellen itsekin sieluiltamme ja mieleltämme kauniiksi, vähät siitä vaikka ulkomuotomme ei olekaan niin moitteettoman kaunis. Meillä on kuitenkin jokaisella kasvoissamme varmat ja kauniit merkit, jos osaamme kauneutta tajuta ja ilmentää. Ja nämä ovat jokaisen ihmisen kasvoissa kauniit hänen ulkomuodostaan huolimatta. Merkit ovat hymyilevä suu ja kirkkaat iloiset silmät.

Kun ihminen oppii ensiksi tajuamaan ulkonaista kauneutta kaikkialla ympärillään, alkaa hän myös vähin erin huomata sisäistäkin kauneutta. Kun ihminen on luonnon keskellä oppinut pyrkimään kauniin ja ihanan puoleen, on hän aivan kuin tien alussa, tien, jota pitkin kuljetaan niiden sielujen luo, jotka rakentavat kulttuurin perusteita.

Mistä luodaan inhimillinen sivistys ja kulttuuri? Se syntyy sisältä päin sielun ja hengen maailmasta. Aluksi on kansan keskuudessa harvoja henkilöitä, jotka luovat kauneutta sielun ja hengen maailmassa. Nämä kauneudet tarttuvat niiden ihmisten tajuntaan, jotka ovat oppineet pyrkimääu kauneutta kohti. Täten alkaa ilmentyä kulttuuria myöskin näkyväisen elämän kaikilla toimialoilla.

Me suomalaiset olemme totisesti tällä historian ajalla merkillisessä ja ihmeellisessä asemassa. Tämä älköön nostattako meissä väärää luuloa, ylpeyttä, tai itserakkautta. Mikä on se merkillinen asema ja tehtävä, joka on meille suotu, jos me osaamme ottaa vaarin kutsumuksestamme. Meidän tehtävämme on alkaa uusi sivistys, uusi kauneuteen ja veljeyteen perustuva sivistys. Sitä varten on meille annettu tämä ihana maa asua. Se on köyhä, jottei rikkaus saisi meitä sokaistua. Mutta todellista rikkautta, nimittäin kauneutta se on tulvillaan. Tämän ulkonaisen kauneuden lisäksi, joka tienä johtaa sielun kauneutta käsittämään, on meille annettu toinen, monin verroin suurempi apu uuden ihanan kulttuurin luomiseen. Tämä apu on kalevalaisissa runoelmissa, niiden muodossa, sisällössä ja hengessä. Homeroksen ihanat runot nostattivat kreikkalaista sivistystä ja Pythagooraan järkkymättömät matemaattiset lait kasvattivat yksilöitä ja järkeä. Tälle Kreikan vanhalle kulttuurille perustuu koko nykyinen eurooppalainen sivistys.

Tämä sivistys on nyt aivan kuin tehnyt tehtävänsä, kansat aivan kuin odottavat uutta aikaa, uutta arvojen arviontia.

Kalevalan runoissa tulee Väinämöinen uudelleen tuomaan uutta päivää ja kuuta, s. o. henkistä ja aineellista elämää järjestämään.

Kalevalan runoista uhkuu kauneutta ja syvää viisautta niiden katseille, jotka ovat alkaneet kehittää kauneuden aistia.

Kalevalasta ovat lähteneet Suomen säveltäjien ihanimmat säveleet, kauneimmat värisommittelut, syvimmät kaunokirjalliset tuotteet. Nyt on jokaisen meidänkin tehtävänämme etsiä kalevalaista kauneutta ja ihannoida sitä. Kun ihailemme sitä aluksi sielussamme ja hengessämme sekä kaikessa taiteessa, niin se vähitellen valloittaa koko olemuksemme. Kun se siten on aluksi saanut henkisiä yksilöitä mukaansa, niin nämä lopulta maan suolana nostavat koko kansan tajuamaan, mikä on suurta ja kaunista. Tapahtukoon tämä havaitseminen aluksi edes juhlahetkinämme, sieltä se sitten vähitellen laskeutuu jokapäiväistä elämäämmekin elävöittämään ja nostaa kansamme heikoimmatkin yksilöt pois kateuden ja pikkumaisuuden suosta yhteisyyttä ja yhteistunnetta lisäämään. Kalevalan peruskivinä ovat kolme pyhää: kauneus, viisaus ja veljeys. Mennyt eli väistyvä kulttuuri kehitti ihmisissä yksilöllisyyttä ja järkeä, mutta uusi kalevalainen sivistys kehittää veljeyttä ja tunnetta kauneuden avulla. Onhan kaunista olla veljellinen, todellinen ja vilpitön veli jokaiselle kuten Kalevalakin sanoo:

„Veli kulta veikkoseni
Kaunis kasvin kumppalini
Lyökäämme käsi kätehen
Sormet sormien lomahan
Lauloaksemme hyviä
Parahia pannaksemme“.

Kalevala ja taideluomat.

Kaiken luovan taiteen tarkoitus on antaa kansalle kauniita ihanteita heidän pyrkiessään yhä täydellisempään inhimilliseen kehitykseen. Eri kansat ilmentävät luovaa taidetta oman kansallisen värityksensä vaikutusten alaisena. Kansakuntien kansallinen elämä on aivan kuin lähteenä, josta taideluomat versovat. Mitä voimakkaampi ja mitä omintakeisempi tämä kansallisen taiteen syntymäaiheisto on, sitä voimakkaammin siitä nousee luonnoksia, jotka kohoavat tosi taiteen maille, todellisille kauneuden maille, kansallisten rajoitusten yläpuolelle. Näiden suurten taideluomusten juuret ja muotokin voivat olla kansallisia, samaten niiden aiheet, mutta siitä huolimatta ne nousevat yleisinhimillisen kehityksen piiriin, jossa ei ole mitään ahtaita rajoituksia, ei kansallisia enempi kuin muitakaan rajoja.

Tällaisia todellisia taideluomia kaikilla luovan taiteen aloilla on aina ilolla ja lämmöllä tervehdittävä, tulkootpa ne mistä päin tahansa. Eräs merkillinen tosiasia on tässä mainittava, ja se on, että mitään

tosi taidetta, mitään erityisen arvokasta taideluomaa ei voi syntyä ilman tätä voimakasta kansallista väritystä ja innostusta, jonka elävöittämänä taiteilijan täytyy olla. Samaten kuin luova taiteilijakin jättää merkkejä omasta yksilöllisyydestään, omasta tempperamentistään, luonteestaan j. n. e. teokseensa, aivan samanlaisia piirteitä jättää kansallisuus myöskin näihin luovan taiteen merkittävimpiin todellisiin taideluomiin. On tietenkin paljo taiteen nimellä kulkevaa toisarvoista jäljittelyä ja matkimista, joka kulkeutuu kansasta toiseen lainatavarana. Tämä taide ei kuitenkaan tule koskaan niiden kautta, jotka sitä jäljittelevät, niin sanotulla kansallisella erikoisuudellaan rikastuttamaan inhimillistä kulttuuria.

Monet kansat ovat saaneet kansallisen taiteensa innoitukset asuma alueittensa luonnon kuvauksista ja kansalaistensa luonteen perusominaisuuksista, joissa ilmenee kansallishengen omaperäisyys. Samaten ovat kansan historialliset tapahtumat olleet paljon käytettyjä aiheita taiteessa. Nämä tässä luetellut luovan taiteen innoittavat lähteet ovat aivan tunnusmerkilliset kaikille nykyisen eurooppalaisen kulttuurin nuorten kansojen taideluomille. Voipi myöskin mainita, että kaikille on yhteistä ollut naisen sulouden kuvaaminen. Tämä eurooppalainen taide elämä on tuskin päässyt kohoamaan vieläkään sille asteelle, jolla se oli muinoisessa Kreikassa, mutta siellähän taide-elämä saikin alkunsa henkisistä lähteistä „synnyistä syvistä". Tosin on luontokin monine ilmiöineen sekä historialliset tapaukset y.m. monipuolisia kuvakirjoja ja ehtymättömiä luovan taiteen varastohuoneita, mutta kuitenkin meidän on tehtävä tässä eräs huomautus ja se on, että taide, joka perustuu yksinomaan näihin sanoisimmeko ulkonaisiin pinnallisiin aiheisiin tulee enemmän tai vähemmän yksi-

puoliseksi, se muodostuu aivan kuin ilmiöiden ja tapausten ulkopuoliseksi matkimiseksi.

On aivan kuin taide tällä tavoin ei olisi kyllin henkevää, kyllin syvää, kyllin „syntyjä syviä" paljastavaa. Tälle nykyisin vallalla olevalle pinnallisen ulkopuoliselle taide-elämälle olisi saatava vastapainoksi taidesuunta, joka käsittelisi elämän sisäistä puolta, joka toisi aivan kuin sisästä päin „syntyjä syviä", henkisen elämän ikuisia lakeja, sen mytologisia totuuksia luovan taiteen avulla tajuttavaan muotoon, älyn, näön, kuulon ja tunteen havaittaviksi.

Mistä ovat löydettävissä nämä ikuisten henkisten totuuksien aiheet, joita taiteen olisi ruvettava piilostaan ilmi saattamaan, salat salasta julki tuomaan? Näiden aatteiden lähteet ovat tavattavissa kansallisten tarustojen ja eeposten aiheistosta. Sikäli kun kansakunnalla on tätä tarustoa tallella, sikäli sillä on perintätietoa suurista elämän totuuksista, ja sikäli sillä on kansallisen taiteen voimakas ehtymätön elävöittäjä. Tällaisella kansalla on mahdollisuutta nousta eläväksi omintakeiseksi itsenäiseksi yksilöksi kansakuntien joukossa. Näitä elämää rikastuttavia tarustoja omaava kansa saa elämisen oikeuden juuri siten, että sillä on mahdollisuutta kansallisen kulttuurin luomiseen, jota varten kansat ovatkin olemassa. Ellei kansalla olisi tätä omintakeisen kulttuurin luomismahdollisuutta, tai jos kansa ei haluaisi eikä osaisi näihin kulttuurinsa lähteisiin käydä kiinni, niin se ei saisi kauan kansana säilyä, vaan se olisi verrattava hedelmättömään puuhun. Sellainen kansa sulautuisi naapureihinsa heitä matkien ja heihin näin mukautuen.

Nyt meille alkaa selvitä, mikä tehtävä tulee olemaan meidän kansallisella tarustollamme Kalevalalla, joka on vertaansa vailla maailmassa. Kalevalan tarustot ovat, kuten toisissa kirjoituksissa tulemme

osottamaan mytologisia, s. o. ikuisia totuuksia kuvaavia elämän ja kuoleman salaisuuksia. Edelläolevasta selvinnee, mitä suuntaviivoja pitkin olisi suomalaiskansallinen luova taide saatava kulkemaan. Kirjallisuus, maalaus-, sävel- ja kuvanveistotaide ovat niitä taidemuotoja, mitkä oleellisimmin joutuvat inhimillisen sivistyselämän tekijöiksi. Meidän nuoressa kalevalaiskansallisessa sivistyksessämme on ilahduttavia merkkejä näillä mainituilla taiteen aloilla kalevalaisista vaikutteista, ja voimmepa sanoa, että parhaat suomalaisen kansallisen taiteen luomista ovat saaneet innoituksensa kalevalaisista lähteistiä Kuitenkin on meidän lisättävä, että suurin piirtein katsoen on meidän taide elämämme vielä aivan kuin irrallaan tästä omasta aitokansallisesta kulttuurilähteestä. Meidän nuori kulttuurimme on vielä niin arkailevaa, kainoa ja pelokasta, että se ei oikein ole vielä hennonnut heittää niitä kainalosauvoja, niitä vieraita vaikutteita, joita saamme kouluissamme ja vanhassa lainatussa sivistyselämässämme joka askeleella havaita. On kuitenkin jo näkynyt muutamia rohkeaotteisia miehiä, jotka ovat uskaltaneet heittäytyä omin kansallisin voimin, taiteen okaisia polkuja taivaltamaan. Alku on aina hankala ja uranaukasijain työ raskasta, mutta sitä kunniakkaampaa.

Eräästä verrattain yleisestä piirteestä kansallisessa taiteessamme lienee tässä aihetta mainita pari sanaa. Tarkoitamme sitä piirrettä, joka tulee näkyviin varsinkin suurempien kansallisten taidemestariemme luomissa, se on tuoreus, karua voimaa pursuva, sanoisimmeko särmikäs, kulmikas jäykkä ja karkeapiirteisyys.

Tämä kaikki on kyllä peräisin kansallisista ominaisuuksistamme, mutta se kuvastaa ainoastaan yhtä ja sanoisimmeko enemmän pinnallista puolta Suomen

kansallishengen ominaisuuksista, joista kalevalainen runous meille kertoo ja jotka kansallisesti valveutunut suomalainen kuulee ja tuntee kumpuavan sielunsa ja henkensä maailmoista. Pitääkö esimerkiksi kalevalaisen miehen, kalevalaisen sankarin olla karu ja jäyheä kasvonpiirteiltään? Tuskinpa, pikemmin voimme aavistella, kun luemme Kalevalan runoja, että sen sankarit ja sankarittaret ovat olleet arvokkaan kauniita m. m. kasvonpiirteiltäänkin. Sanoohan esim. Lemminkäinenkin ottavansa kauniin Kyllikin kauniilla muodollansa kun rikkautta y.m. puuttui, Kullervo on myöskin sorea ja komea keltaisine kiharoineen. Kansanlauluistamme huokuu myöskin aina kauneus ja soreus niin naisten kun miestenkin kuvauksista. Onhan myöskin tosiasia, että vaikka Suomen kansan kasvon piirteissä havaitaankin usein jäykkiä ja voimakkaan karujakin piirteitä, niin siellä tavataan myöskin ja hyvin lukuisasti mitä kauniimpia ja mitä jalopiirteisempiäkin tyyppejä, yhtä lukuisasti kun minkä kansan keskuudessa tahansa. Suuripiirteisyys, jalous ja ritarillisuus huokuu Kalevalan miesten kuvauksista sekä luonteen että näkönsäkin puolesta.

Kaikki suomalaisen kulttuurin tulevat ja nykyiset samporetkeläiset, kansallisen taiteen luojat syventykää Kalevalan ihaniin kauneuksiin, kaivautukaa syvälle niiden kuvausten henkeen, joista nämä runoelmat kertovat. Oppikaa niistä, eläytykää niihin koko olemuksellanne, niin te tulette havaitsemaan sen luomisvoiman, mikä alkaa kauttanne virrata aistittavaan muotoon taideluomusten muodossa.

Tämä kalevalaiskansallinen taide on saatava joka askeleella meidän nähtäväksemme. Kuvanveistäjät, teitä varsinkin odottavat Kalevalan ihanat tapaukset ikuistuttamaan, että ne siten saataisiin kaupunkiemme kaunistuksiksi ihmisten mieliä nostamaan. Miten ku-

vaavia ja opettavia aiheita aivan lukemattomasti onkaan Kalevalassamme esim. patsasluomia varten. Mitenkä opettavainen esim. kilpalaulanta-aihe olisikaan tälle nykyiselle röyhkeilevälle, sotaiselle, materialistiselle, väkivaltaan nojautuvalle ja sen kiroissa masentuneelle ajallemme. Se opettaisi ja näyttäisi, mitenkä tosi tieto ja taito, nöyryys ja vaatimattomuus ja näihin avuihin luottaminen saapi vihollisen suohon suuta myöten. Nämä tällaiset ja monet muut Kalevala aiheiset taideluomat, joissa kuvataan elämän suuria siveellisiä totuuksia, olisivat todella aivan toista, kun esim. aistin hurmaa synnyttävät alastomat vierasaiheiset naiskuvat, joiden sijasta saisimme mitenkä paljon ihania naiskuvauksia opettavaisista Kalevalan aiheistakin.

Kantele.

Kannel, soitto ja laulu, siinä on kalevalaisen runouden keskeisiä sanoja. Kun koetamme muutamin ajatuksin syventyä tutkimaan kannelta sekä kansalliseepoksemme vertauskuvana, että kansallissoittimena ja säveltaiteen tulkkina, kysymme ensiksi, mitä muuta kuin tavallista soittokonetta kannel merkitsee kansalliseepoksemme vertauskuvastossa.

Saadaksemme pohjan sille väitteelle, että kannel merkitsee Kalevalan vertauskuvastossa sekä ihmisen käyttövälineitä että ilmennyttä elämää moninaisuuksineen, lienee tässä ensin mainittava, että Kalevalan runoissa kerrotaan koko inhimillisen kehityksen koulu sen alkeellisimmista asteista suurimpaan täydellisyyteen asti. Jos me tahtoisimme antaa näille kalevalaisille siveysopetuksille yhteisen uskonnollisen nimityksen, niin sanoisimme sitä ihmisyyden uskonnoksi, sillä eri uskonnothan ovat määrättyjä siveysjärjestelmiä.

Kun tältä pohjalta syvennymme kanteleen salaisuuksiin, voimme ensiksikin sanoa kanteleen merkitsevän, kuten jo äsken huomautettiin, ihmisen käyttö-

välineitä. Niitä orgaaneja, joita ihmisellä on käytettävänään, sanotaan olevan seitsemän, joskin niistä ainoastaan kolme alinta ovat siinä määrin kehittyneitä, että voidaan puhua organisoitumisesta. Nämä ovat tekojen, tunteiden ja ajatusten käyttövälineet, eli lihan, sielun ja hengen olemuspuolet, kuten niitä myös nimitetään. Käyttövälineitä on seitsemän ja muistakaamme myös, että kanteleen alkuperäisessä muodossa on seitsemän kieltä. Kun ihmisen kannel kauniisti soi, on siinä vallitsevina ylempi kolminaisuus, tahto, tunne ja äly niiden korkeimmilta ominaisuuksiltaan. Nämä ylemmät inhimilliset kyvyt olivat vallalla siinäkin Väinämöisen soitossa, jolla hän suisti kilpalaulannassa alemman nelinäisyyden, persoonalliset ominaisuudet itsessään hämmennyksiin sillä sekä Väinämöinen että Joukahainen ovat samassa ihmisessä hänen eri olemuspuoliaan.

Miten havaitsee tavallinen jokapäiväinen ihminen tämän elämänsä kannelta soittavan ylemmän puolen eli Väinämöisen? Vastaamme lyhyesti siihen tässä, koska siitä tulee myöhemmin enemmän puhetta.

Kannel helisee hellästi tältä ylemmältä puolelta n. s. omantunnon äänenä. Mitenkä sattuva onkaan suomenkielessä sana omatunto, meidän ihmisten omatunto on todella taivasmaailman ihanuudessa ja se mitä me usein pidämme omana tunnelmana se onkin vaan persoonallisuutemme ohimenevää harhaa, sitä, jota Kalevala nimittää laihan pojan, lappalaisen eli alempien käyttövälineittemme rehentelyksi.

Ihmisessä on sekä eläin että ihminen. Väinämöisen kannel oli myöskin alkuaan eläimen aineista muovailtu kalanluinen kannel, mutta uusi kannel oli tehty puusta ja siihen saatiin kielet ihmisen hiuksista. Tehtävämme onkin kanteleemme muovaileminen, jotta siitä haihtuisi mahdollisimman vähiin eläimellisyys ja sijalle astuisi inhimillisyys sanan oikeassa merkityksessä.

Siirtykäämme nyt käsittelemään kannelta kansallissoittimena ja Suomen kansallishengen kaihoisten sävelten samoinkuin yleisenä säveltaiteen tulkkina.

Mikä on Suomen kansallishenki? Suomen kansallishenki on perusolemukseltaan samaa kuin kalevalainen henki. Tämä taas on ihmisen ylemmän minän henkeä, se on ihmisen omantunnonääntä.

Kalevalasta kaikuu ihmisyyden ääni, Väinämöisen ääni, veljeyden ääni, joka hyvän ja rauhan voimilla saattaa hämmennyksiin röyhkeyden ja väkivallan voimat, kuten kävi kilpalaulannassa.

Kalevalainen kansa! Tunkeudu oman henkesi olemukseen. Sieltä astuu sinua vastaan vakaa ja viisas Väinämöinen ja tervehtää sinua kainona ja nöyränä, todellisena veljenä, kanteleellaan veljeyden rauhoittavia sävelmiä soittaen. Ei suinkaan sieltä astu sinua vastaan korskea ja uljas sotakenraali komean ratsun seljässä? Toisilla kansoilla voi olla tällainenkin ihanne. Ne ovat nuoria kansoja, sillä nuorukainen tällaisia ihannoi. Kalevan heimolla on pitkä taival takanaan. Se on jo aikoja sitten sisimmässä hengessään hyljännyt sen, mikä kuuluu lapsille. Nytkin, kun Kalevan heimolle on koittamassa uusi päivä, löytäköön se itsensä ja hylätköön sen, mitä vieras on siihen tartuttanut.

Kannel on Suomen kansallinen soitin. Miten kotoista, rauhoittavaa ja mieltä ylentävää onkaan kanteleen säveltulkinta. Kerronpa tässä pienen tunnelmavaikutelman kanteleen soiton lumoista.

Olin kerran kuulemassa taiteilija Olli Suolahden kanteleensoittoa hänen soittaessaan m.m. suomalaisen sotilasmarssin „Meill pohjolan luminen on kotimaa“. Mitenkä ihanan rauhoittavat olivatkaan kantelon säveleet. Ne olivat niin rauhoittavia, että tuntui, että jos nuo säveleet saataisiin tunkeutumaan esim. jonkun ratsastavan suomalaisen sotajoukon korviin, niin aivan var-

masti nousisi sotilaiden rinnasta huokaus ja he laskisivat hetkeksi aseensa ja yhtyisiyät siihen pyhään tunnelmaan, jonka kantelon sulosävel yksin voi antaa. Tämä olisi sotilaan juhlahetki, jossa hän hetkeksi unohtaisi ympäristönsä ja kuuntelisi sitä valtikkaa, joka veljeyden ja rakkauden valtakunnassa vallitsee ja josta kannel oikein käsiteltynä meille tuo viestin.

Onko kannel todella jokin erityinen tositaiteen tulkki, todellinen ilon ja rauhan tuoja kuten äsken mainitsin, ja onko sillä sellainen vaikutus kuin Kalevalakin kertoo Väinämöisen soitolla olleen? Tätä vahvistaakseni pyydän tässä puhua „suulla suuremmalla", suulla, joka on näissä soiton ja säveltaiteen asioissa niin paljon kokenut ja voittanut. Tarkoitan kuulua laulajatartamme Aino Ackte'eta, joka kirjoitti kerran eräässä sanomalehtipakinassaan m.m.:

„Äskettäin kuulin jotakin taivaallista — kuulin kanteleen soittoa. Kannel — käsiteltynä siten kuin Olli Suolahti sen tekee on maailman ihanin soitin. Meillä suomalaisilla on paljon, joista voimme ylpeillä; voimme ylpeillä runoistamme, lauluistamme, mutta emme vähimmässä määrin silti, että meillä on kansallissoitin. (Missä saamme oppia kannelta soittamaan? Onko konservatooriossamme varattu paikka kansallissoittimellemme?) On kuin taikaa, kun kantelon hennoista kielistä kuuluvillemme tulvii kuin täyteläinen orkesteri, mutta orkesteri, joka ei tiedä mitään maailmamme, aikamme rikkinäisyydestä, mauttomuudesta, vaan jossa kaikki on suloista harmoniaa. Ylevät nousut sitten taas vähitellen häipyvät säveleet ailahuttavat sieluamme ikäänkuin johonkin lumottuun aavistamattomaan korkeaan ihanteellisuuteen".

Näin kirjoittaa henkilö, joka on pätevimpiä ellei pätevin ja suurilla maailman säveltaiteen kentillä kokenein kansalaisemme säveltulkkia arvostelemaan.

Tämän jälkeen ei olekaan enään tarpeellista kannelta sanoilla suositella yleiseen käytäntöön, mutta mainitsen vielä eräästä kokemuksestani.

Kuulin erään ystäväni kerran joulun aikana soittavan kanteleella kuuluisan miltei kaikille ihmisille tutun ja ihanan saksalaisen laulun „Jouluyö juhla yö, paimenilla yksin työ". Kun tämä ihana hymni rauhoittavan herkästi soinnahteli kantelon vienoista kielistä ilmoittaen rauhan ja rakkauden ruhtinaan tulosta, niin miltä tuntui. — Vaikene aatos, vaikene kynä, ette sitä kuitenkaan osaa ilmi saattaa. — Lukijani, etsi tilaisuutta, jotta saat joskus, mainitun hymnin kuulla joulun aikana kantelon tulkitsemana. Mutta miksi ainoastaan joulun aikana? Asukoon joulu aina keskellämme. Loihtikoot kantelon sulosäveleet aina rauhattomiin mieliimme joulun ja rauhan sanomaa aivan kuten muinoinkin, kun suuri isi-isämme Väinämöinen soitollaan lumosi ihmismielet, niin että koko elämä ympärillään näytti aivan kuin ilosta tanssivan.

Huomatkaa, mikä ihana rauhoittaja meillä on kanteleessa. Antakaamme sen sulosävelten lentää yli pirttiemme kurkihirren, helkyttäköön sen säveleet juhlakentillämme rauhaa ja juhlamieltä kansallemme. Kunpa saataisiin jälleen kantelon vienot säveleet kaikumaan pirteissämme, niin ehkä eksynyt nuorisommekin rauhoittuisi rauhan askarteluihin sen sijaan, että se nyt kansallista työasettamme ojentelee veljensä rintaa kohden. Odottaahan kansamme tätä rauhan tuojaa, kuten ylivoimainen äänestyksen tulos kanteleen ja kansanlaulujen puolesta Suomen yleisradion ohjelmakiertokyselysssä osoitti. Kantelon hennoista kielistä tosiaan kaikuu jotain taivaallista —, niiden kautta taivas lähestyy maata ja ihmisrinta saapi kaipuun taivaan puoleen.

Kansanlaulut.

Suomen kansan vanhat runot todistavat, että kansamme on suuri runoilijakansa, sillä tämä vanha runous on niin tavattoman rikasta, että sille ei löydy vertaa missään. Muinaisina aikoina on kansamme keskuudessa elänyt suuria runoilijoita, jotka ovat pukeneet elämän suuria siveysneuvoja ja muita suuria henkisiä totuuksia näihin vertauskuvallisiin runolauselmiin. Nämä runoelmat ovat niin kauniita, kuvarikkaita, sointuvia ja luonnollisia, että voimme liioittelematta niitä sanoa runoustaiteen helmiksi. Kansa, joka on synnyttänyt näitä ihmeellisiä runoilijoita, on todistanut olevansa hengeltään suuri runoilijakansa.

Mutta näissä runoissa on myös suuria totuuksia. Tästä seuraa, että tämä kansa on myös ollut suuri tietäjäkansa, syntyjen syvien kansa, kun se on voinut synnyttää sellaisia suuria hengen miehiä, jollaisia kalevalaisten viisausrunojen sepittäjien on täytynyt olla. Kun Kalevalan runojen henkinen sisällys ymmärretään, niin vasta sitten osataan oikein arvostella sitä hienon hienoa vivahdusrikasta runollistakin verhoa,

mikä on ulkonaisilla lauselmilla ilmaistu. Kun tällä tavoin syventyy Kalevalan runoihin ja sen suomenkielisiin sanoihin, ei voi muuta kuin hämmästyen ihmetellä Suomen kalevalaisen kielen ilmentämismahdollisuuksia ja sen sanojen ja lauselmien vivahdusrikkautta. Tällä tavoin syventyen suomenkielen ominaisuuksiin inhimillisten kykyjen ilmaisuvälineenä hyvin ymmärtää suuren ja herkän runoilijasielun Z. Topeliuksenkin toisessa kohdassa tätä kirjaa olevan lausunnon Suomen kielestä.

Suomen kansallishengen runollisuus, mikä ilmenee näissä kuolemattomissa runoissa verrattoman runoiluun sopivan kielen avulla, antaa meidän aavistaa, mitä mahdollisuuksia meillä tällä alalla voi olla, kun vaan ensin kykenemme saamaan yhteyden kansallishenkemme inspirationeihin.

Tämä Suomen kansan kansallishengen inspiroima viisaus ja runollisuus näyttäytyy myöskin kansanlauluissamme. Suomalaiset kansanlaulut ovat kaikkien suomalaisten esittävien säveltaiteilijaimme esitysten kermana. Parhaat näistä lauluistamme ovat mitä ihanimpia, kerrassaan kuolemattomia helmiä säveltaiteen alalla eikä ainoastaan säveleensä, mutta myöskin sisältönsä puolesta.

Suomalaisten kansanlaulujen määrä on myöskin ennen kuulumattoman lukuisa. Voinemme sanoa, että Suomen kielellä on enemmän kansanlauluja, kun toisilla maailman kielillä. Nyt tuli kyllä paljon sanotuksi, mutta tuskimpa vain liikaa. Kertoihan eräs tunnettu säveltäjämmekin esitelmöidessään kansanlauluistamme, että hän on yhdestä ainoasta karjalaisesta talosta merkinnyt muistiin noin 5,000 kansanlaulua! Tietenkin on näissä suurissa kansanlaulumäärissä paljon myöskin hyvin alkeellisia runotekeleitä,

mutta joukossa on kuten sanottu paljon ensiluokkaisia runouden ja sävelen taideluomuia.

Tässä teoksessa ja varsinkin sen kolmannessa niteessä pyritään osottamaan, että kansantarustoissa on kätkettynä suuria sisäisiä, sielullisia ja henkisiä totuuksia. Nyt olisi tässä tarkoituksemme osottaa, että myöskin todellisissa vanhoissa kansanlauluissa on tällaista vertauskuvallista opetusta aivan samaan tapaan kuin sananlaskuissakin. Lienee kuitenkin tarpeellista huomauttaa, että tällaisia syväsisältöisiä kansanlauluja ei ole kovinkaan lukuisasti.

Ehkä voi monesta tuntua vilkkaalta mielikuvituksen lennolta ja turhalta haaveilulta se, mikä jälempänä on sanottu kansanlaulujen sisällön sisällisestä merkityksestä, mutta se ei muuta sitä tosiasiaa, että elämän todellinen runous on kuvakieltä sekä näkyväisen että sielullishenkisen elämän tapauksista. Jokaiselle vähänkin kehittyneelle ihmiselle on elämä tajuttavana kolminaiskäsitteisenä, s. o. älyn, tunteen ja tekojen ilmennyksinä. Nämä kolme olemisen puolta ovat kaikkialla ihmisen havaintopiirin sisällä. Tosin toinen tuntee elämän rikkaampana ja toinen näkee sen ainoastaan hyvin yksipuolisesti huomaamatta asioissa juuri muuta kuin niiden aineellisimman puolen. Nämä sielullishenkisten asioiden havaitsemismahdollisuudet ovat kehittyviä kykyjä, kuten kaikki muutkin kyvyt. Voisimme näitä kykyjä kutsua tajunnan laajentumiseksi. Eihän sokean olisi viisasta kieltää kauniin kukkakentän ihanaa väriloistoa, vaikka hän ei sitä näekään, vaan viisaampaa on kuulla kuvausta siitä näkevältä ja ottaa varteen. Siinä selostuksessa kuvattu kauneus sielunsa kauneuden maailman rakennukseksi. Samaten jos meissä vasta uinuvat sielun ja hengen kyvyt tai että ne vasta ovat mahdolliset ymmärtämään asioiden karkeampia vivahteita, niin turhaa olisi kieltää elämän ilmiöiden

suurta rikkautta. Me elämme tässä kolmikäsitteismaailmassa ja oikea kotomme on hengen valtakunta, vaikka se vielä nykyisellä kehitysasteellamme tuntuukin vieraammalta. Samaten on vielä vierasta tunteiden maailmakin, mutta tekojen käsinkosketeltava todellisuus tuntuu meistä todellisimmalta. Kaikki todellinen runous ja taide pyrkii meitä muistuttamaan aina henkisestä kodistamme ja näyttää meille sinne tietä. Niinpä käymme nyt syventymään muutamiin kansanlauluihin kysymällä, mitä ne meille opettavat tätä elämämme päämäärää varten.

Katselemme siis näitä lauluja sekä näkyväisen että sielullisen ja henkisen elämän kannalta.

Ensimäiseksi otamme kansanlaulun, joka kohoaa verrattomasti yläpuolelle kaikkien tositaiteellisten ja syväsisältöistenkin kansanlaulujen siinä, että sen sisältö kertoo koko ihmiselämän pääpiirteet, hänen vaellusretkellään. Laulun nimi „Velisurmaaja“ voisi yhtähyvin olla „Kalevanpojan hymni“, sillä tässä laulussa on lyhyesti kerrottuna se, mitä kalevalaiset runoelmat meille kertovat yksityiskohtaisesti. Nämä ilmaisevat ihmiselle, mistä hän tulee, miten hän tulee ja minne hän menee. Tietenkin on tämä vastaus tässä kansanlaulussa hyvin ylimalkainen, mutta sitä yksityiskohtaisempi on se kalevalaisissa runoelmissa kuten aikanaan tulee selvenemään.

Tämä ihmeellinen laulu meitä jälleen muistuttaa ihmisen ja ihmiskunnan kohtalosta. Ihmiskunta on suuri orpo, joka vaeltaa maailmassa tämän olematta sen oikea koti. Ihminen, henkiolento ja tekojensa kahlehtima kiertolainen on samanlaisessa tilanteessa kuin kansanlaulussa kuvattu velisurmaaja, joka tekojensa vaikutuksesta harhailee hänelle vieraassa maailmassa. Hän kyllä etsii tietä kotiin kuten Kalevalan Kullervokin. Varsinkin silloin hän sen tekee, kun hä-

nestä on tullut totuudenetsijä. Velisurmaaja tuopi meille mieliin Kainin ja Abelin tarinan, Kain on juuri tällainen velisurmaaja, rauhaton kulkija, totuudenetsijäsielu. Peltomies kyntää peltoansa ja turvaa ihmiskunnalle sen elämiselle välttämättömän aineellisen toimeentulon. Kainit, totuuden etsijät ponnistelevat aina päästäkseen tietoon ja usein he lankeavat erehdyksiin ja rikoksiin jopa veljesmurhiinkin, koska he eivät osaa levottomuudessaan näitä erehdyksiä välttää. He eivät kuitenkaan lannistu, vaan aina he vain etsivät ja yrittävät. He ovat koti-ikävän vallassa, mutta kotiin ei tie niinkään helposti löydy, mutta sittenkin he pyrkimyksillään aina hieman nostavat ihmiskuntaa ylöspäin kehityksen tiellä henkistä kotiansa kohti.

Tämän laulun kuvastossa on äiti kuvaamassa ihmisen tajuntaa, äiti on se synnyttäjä, joka meissä vaikuttaa ja ohjaa toimintaan. Sisäinen tajunta kyselee „mistäs tulet, kustas tulet". Tällaisia kysymyksiä tekee jokainen totuuden etsijä, jokainen „Kain" itselleen. Hän on aivan kuin hevosensa juottaja suuren elämän meren rannalla, hänessä on suuri totuuden jano ja sitä hän koettaa etsimisellään sammuttaa. Monasti kyllä etsijäsielu huomaa itsensä tahraiseksi, omatunto syyttelee ja mitä pitemmälle hän edistyy, sitä syntisemmäksi hän itsensä havaitsee. Kuinka monasti tällaisen etsijän tunteita loukataankaan, „hänen naistansa nauratellaan" ja kun ihminen on vain ihminen, joka vielä on etsijänäkin alkutaipaleen kulkija, niin aloittaa hän taistelun niitä vastaan, jotka hänen pyhimpiä tunteitansa pilkkaavat ja nauravat. Ei jaksanut Kalevalan Kullervokaan sitä kestää että piloilla kivi leivän asemasta annettiin, vaan siitä seurasi taistelu.

Taisteluasenne, jota ihmiskunta on kehityksensä alkutaipaleilta asti joutunut käyttämään, on sen saat-

tanut mitä traagillisimpaan tilanteeseen. Velisurmaajat käyvät rauhattomina suuressa surussa ja tuskassa. Siksipä näemmekin, että ne veljemme, Buddha ja Kristus, jotka etsivät ja löysivät totuuden ja tien isän kotiin, kumpikin kieltävät ensimmäisessä käskyssään vihan ja taistelun.

Emon kysellessä tältä velisurmaajalta ja taistelijalta, „Koskas jälleen kotia tulet“ alkaa hän merkillisillä lauseilla vastata, jotka kuvastavat sitä aikaa ja tilannetta ihmisen kehityksessä, jollon hän on valmistumassa inhimilliseen täydellisyyteen, minkä tilan vasta aniharvat ihmiset ovat saavuttaneet. Tämä syväsisältöinen kansanlaulu kuvaa „synnyiltä syviltään“ sitä ihmissielun tilannetta, joka sen täytyy saavuttaa ennenkuin kiertokulku on loppunut ja vapautuksen hetki koittanut.

Mikä on huomattavin ominaisuus, joka on vallalla tällaisella yli-ihmiseksi valmistuvalla? Hän on elämän ristiriidan sovittanut, hän on kuollut ristillä, ja hän on kokonaan kuollut omalle persoonallisuudelleen. Ei hän tunne enää hyvän ja pahan ristiriitaa, vaan kaikkia hän rakastaa, kaikkia säälii, ei ole mustaa vaan „Korppikin on muuttunut valkeaksi“. Hän on voittanut kaikki luonnon lait, joten ne eivät enään häntä sido vaan „kivikin pysyy veden päällä“. Ei ole enää valoa ja varjoa, eivätkä tunnelmat häntä enää eksytä, sillä „aurinko paistaa sydänyöllä“. Koko ihmisen persoonallinen elämä on aivankuin sammunut rakkauden lämmöstä. Kuu, joka kuvastaa persoonallista elämää samaten kuin aurinko kuvaa hengen ja rakkauden lämmittävää voimaa, on niin voimakkaasti vaikuttanut ihmiseen, että „kuukin kuumasti paistaa“. Kun ihminen on tämän tilan saavuttanut, on hänen helppo astua tuomiolle, sillä hänen lampussansa on öljyä.

„Tuonne taakse metsämaan“
Sydämeni halaa,
Siell' on mieli ainiaan
Sinne toivon salaa
Siellä metsämökissä
On kaunis kultaseni“. j. n. e.

Nämä ynnä seuraavat tämän kansanlaulun runollisen ihanat säkeet antavat meille elävän kuvan rakastuneen nuorukaisen sielun tilasta, kun hän aatoksissaan kaihoaa oman kultansa luokse. Kun ajattelemme tämän laulun aivan ulkonaistakin kuvausta ja sen kaunista säveltä, niin voimme sanoa sitä kuolemattoman ihanaksi. Me havaitsemme ja tunnemme, että niin kauan kuin ihmissukua on olemassa, niin kauan tämän ihanan laulun luonnonraikas sulo tulkitsee rakastuneen nuorukaisen ja neitosen tunteita. Aina tulevat he tämän laulun laulamaan ja aina se tulee ikävässä istujalle ja ystäväänsä muistelevalle sävelillään ja sanoillaan lohtua suomaan. Tämä ihana laulu on kuolematon laulu meille suomalaisille jo tältä ulkopuoliseltakin kannalta katsottuna ja sellaisenakin se sietäisi tulla käännetyksi vieraillekin kielille, jotta sen sisällöstä ja kaihoisasta säveleestä saisivat ihmiset laajemmaltakin lohtua ja virvoitusta siinä ihmiselämän tilanteessa, jossa niin paljon ihaillaan ja haaveillaan jaloa ja kaunista, mutta jossa toiseltapuolen niin paljon tehdään erehdyksiäkin ja joka tilanne nykyaikana on luisumassa aivan liiaksi ulkonaiseen aistinhurmaan. Kansanlaulu „Tuonne taakse metsämaan“ nostattaa ylös jalompaan lemmentunnelmaan.

Onko tämän laulun sisäinenkin puoli yhtä opettavainen ja nostattava kuin ulkonainenkin. Vastaisimme, että samaten, kun ihmisellä on ruumiillinen elämä, niin on hänellä myöskin henkinen elämä, ja ulko-

nainen elämä on heijastusta tästä sisäisestä hengen elämästä. Juuri samanlainen heijastus näkyy kansanlaulunkin ulkopuolesta sen sisäisen merkityksen vaikuttamana. Ihminen, joka alkaa pyrkiä sisäisen luojansa luo, isän luo, oman kultansa, oman kalleimpansa luo, jonka ääni meille kuuluu omantunnon äänessä, hän ymmärtää tämän kansanlaulun sisäisen merkityksen.

Totuudenetsijä vasta huomaa, kuten kansanlaulukin kuvaa, mitenkä pitkä ja kapea on tämä hyveisiin pyrkivän tie. Tämä tie on omantunnon määräämä ja se on aina viitoitettu hyveisiin. Totuudenetsijä huomaa, että himojen ja halujen pimittämät metsät peittävät auringon valon tiellä, joka sisäisestä hengestämme pyrkii meihin lämpöä ja rakkautta valamaan. Mutta vaikka tie on kuinka synkkä, niin yhä ystävällisemmin kullan ääni kaikuu ja kutsuu kotiin päin. Ihminen tekeekin lankeemuksistaan astuimia tielle. Hän yrittää uudelleen ja näistä yrityksistään hän voimistuu. Seuraa silloin tällöin niitäkin ihania hetkiä, jolloin hän saa aivankuin tavata oman kultansa. Se tapahtuu silloin, kun hän jaksaa ihannoida ja rakastaa elämää sen monissa ilmennyksissä. Näinä innoituksensa hetkinä hän tuntee mitä suloisinta veljesrakkautta ihmisveljiä kohtaan, ja tämä rakkaus on paljon suloisempaa kuin sulhon ja morsiamen välinen suhde jokapäiväisessä merkityksessä, sillä tämä sisäinen rakkaus, joka totuudenetsijää ohjaa ei „omaansa etsi“. Tätä rakkautta kasvattaa meissä kansanlaulu „Tuonne taakse metsämään“ sisäisessä merkityksessään.

Syventykäämme lopuksi muutamalla kuvauksella kansanlaulun „Tuoll' on mun kultani, ain' yhä tuolla“ opetuksiin. Tämän ihanan kansanlaulun ulkonainen sanatulkinta on mitä herkemmin kuvattu. Sen sanoista ja sävelistä tulvehtii suuri ikävä ja sanomaton kaiho

meitä vastaan. Tämäkin laulu on kuolematon, niin sattuvasti ja sydämellisesti se tulkitsee niitä ikävän kaihoisia kaipauksen tunteita, joita ihminen tuntee erossa ollessaan nuoruutensa lemmittyä kohtaan.

Mitä muuta tämä tunnelmallinen laulu kuvastaisi? Sama kaipaus, kaiho ja ikävä, joka tässä laulussa on puettu sellaisten sanojen verhoon, jollaisena sen tunnemme, voidaan myöskin selittää vertauskuvallisesti alkuperäisen, sanoisimmeko pinnallisimman käsitteen siitä vähimmässäkään määrin kärsimättä.

Tämä kansanlaulun kuvaus voidaan käsittää kaikkien inhimillisten elämän toimintojen tulkkina. Ottakaamme tästä pari esimerkkiä. Kun luova taiteilija syventyy työhönsä, tulee hänellä olla jokin ihanne, jokin kohde, jonka luomiseen hän pyrkii. Mitä enemmän hän syventyy tähän asiaansa, mitä rakkaampi se hänelle on ja mitä syvällisemmin hän osaa sitä hengessään ikävöidä, sitä ihanampi taideluomus siitä syntyy. Jos taiteilija mielii saada jotain suurta, täytyy hänen kokonaan unohtaa koko muu elämä. Ei mikään saa hänelle maistua sen arvoiselta kuin se luomus, jonka hän aikoo synnyttää. Tämä hänen luomuksensa ihannekuva, joka on kaukana ihanteiden kultaisten kuninkaan kartanoiden eli salaisten kaukaisten sielun ja hengen korkeuksien takana, on sieltä ikävöitävä ja synnytystuskin synnytettävä. Kansanlaulu sanoo ihan kuoleman tulevan ellei ihannoitu saavu. Siten asia onkin, että kaikki luova työ on vaikeata, mutta mitä vaikeampaa synnyttäminen on, sitä rakkaampi on lapsi.

Koko elämä on ainainen synnytysprosessi, ja tämä synnyttäminen on aina tuskan kruunaama samaten kuin synnytetty on ilon ja rakkauden hedelmä. „Mi kyynelissä kylvetään, se riemull' niitetään".

Mikä näin on sanottu taiteilijasta, sopii erittäin sat-

tuvasti myös totuudenetsijään ja hänen pyrkimyksiinsä. Hänen mielentilansa pitää olla aina samanlaisessa ikävässä ja kaihossa totuuden perään, kun taiteilijan työhönsä ja kansanlaulun kuvaus rakastettunsa puoleen. Totuudenetsijän, jos hän mielii päästä totuuden tietoon, täytyy lakkaamatta ikävöidä totuutta koko olemuksellaan. Hänen sieluntilaansa on joskus kuvattu verrannollisesti siten, että hänen pitäisi olla kuten ihmisen, joka on painettu veden alle. Yhtä kiihkeästi kun tämä haluaisi ilmaa, niin samanlaisella halulla tulee totuuden etsijän halata totuutta. Elämän kaikki houkutteleva ihanuus ei saa häntä eksyttää pois päämäärästään, ei kauneus, ei naisten sulo, ei lintujen laulu, ei mesileivät eikä mitkään aistin huumat saa häntä eksyttää hänen pyrkimystensä ihanteesta.

Totuudenetsijä tietää, että korkeat siveelliset velvoitukset vartioivat totuuden tiedon porttia ja siksi hän kieltäytyy ja odottaa rakkaudessa sitä, jota kohti hän pyrkii.

Tässäkin tulee tapahtumaan kuten kansanlaulukin opettaa, että tuntuu aivan kuolema tulevan, eikä ainoastaan tunnu siltä tunnelmissa, vaan totuudenetsijän on tosiasiassa kuoltava kaikille elämän itsekkäille viehätyksille ja suloille, ennenkuin hän pääsee totuuden iki-ihanille lähteille. Totuuden etsiminenkin on ainaista syntymistä ja kuolemaa. Totuudenetsijän tienviittana on hvvin sattuvasti tämän selostamamme kansanlaulun pohjimmainen opetus, kun vain muistamme, että siinä nimitetty oma kulta on ihmisen jumalallinen osa, ja tämän todellisen oman itsensä saavuttamisen ehtona on kuoleminen itsekkyydelle, t.s. „Joka henkensä hukuttaa, hän löytää sen".

Kansallislaulu.

Jokaisella kansallistuntoon heränneellä kansalla on kansallislaulu, kansallishymni, jota kunnioitetaan ja jota esitettäessä paljastetaan päät ja noustaan seisomaan. Kansallislaulussa aivan kuin paljastuu kunkin kansan kansallishengen salaiset toivomukset, ihanteet j.n.e. Näitä kansallislauluja ei tehdä millään määräyksillä, vaan ne syntyvät itsestään. Todellisessa kansallislaulussa kansa tuntee omat salaiset toiveensa ja ihanteensa ja siksi se aivan kuin yhtyy siihen. Kansa alkaa laulaa sitä ja viimein se tuntee laulun kunnioitetuksi hymnikseen.

Kun Suomen kansa alkoi uudelleen herätä kansallistuntoon oltuaan pitkinä vuosisatoina nukkuneena ja pirstoutuneena aina siitä alkaen, jolloin kansojen vaellusten raakalaislaumat ryöstivät ja pirstoivat muinoisen vapaan ja onnellisen Kalevalan valtakunnan, jota heimon suuret tietäjät ja taitajat johtivat, ilmestyi sen keskuuteen suuria kansallisia herättäjiä.

Nämä miehet, Snellman, Runeberg, Lönnrot, Kivi y.m. olivat Suomen kansallishengen innoittamia ja hei-

dän työstänsä näkyvät kansallishengen jäljet. Näiden suurmiesten työt eivät saisi milloinkaan tulla hajoittaviksi tekijöiksi Suomen kansallisen elämän pyrkimyksissä. On sanottu, että esim. Runeberg oli ruotsalainen, sillä hän runoili ruotsinkielellä. Tähän sanoisimme Runeberg oli aikansa lapsi ja kun hän ei saanut tilaisuutta oppia kirjallisesti käyttämään suomenkieltä, niin runoili hän tietenkin ruotsinkielellä. Ei tämä kielellinen juttu olekaan pääasia, kun otamme huomioon silloiset olot, vaan pääasia on nähdäksemme se, oliko Runeberg Suomen kansallishengen täyttämä ja rakastiko hän tätä maata ja kansaa, vai oliko hänen lämpimän harrastuksensa esineenä ruotsalaisuus Suomessa? Kun näin kysymme, on vastaus selvä. Runeberg rakasti koko Suomen kansaa ja Suomen maata, Hänen runoistaan huokuu niin lämmin myötätunto Suomen kansaa kohtaan ja hän oli niin syvälle innoitustensa hetkillä vaipunut Suomen kansallishenkeen, että tässä suhteessa on tuskin kukaan häntä vielä voittanut. Esimerkkinä mainitsen runon „Saarijärven Paavo“. Syventykäämme miettimään seuraavia sanoja tästä runosta, sillä niissä huokuu juuri sitä muinaista tosikansallista rehellistä veljeyden henkeä, jota nyt kun kansallisesti vieläkin nukutaan, aniharvoin tapaa:

„Vaimo, vaimo sitt' ei kuri kaada, veljeänsä hädässä ken ei hylkää. Pane leipään puolet petäjäistä, veihän naapurimme touon halla“.

Runeberg oli yksi kansallinen herättäjä, joka lauluillaan lietsoi isänmaallista mieltä. Ei ollut hänen syynsä, että hänen täytyi herätyksensä työ tehdä vieraalla kielellä. Näitä Suomen kansan kansallisia herättäjiä meillä ei ole koskaan vara heittää yli laidan.

Olemme halunneet nämä ajatukset tuoda julki ennenkuin käymme itse kansallislaulukysymykseen.

Suomen nykyinen kansallishymni on juuri tällainen herättävä laulu, joka tahtoo ohjata kansaa havaitsemaan ja kunnioittamaan isänmaataan ja esi-isiään. Vielä on tässä laulussa pari ennustustakin, joista eivät vielä läheskään kaikki ole tietoisia. Laulussa puhutaan „totuuden, runon kotimaasta". Kun Kalevalan runojen kaikki suuret totuudet havaitaan, niin voidaan kyllä täydellä syyllä tätä maata kutsua totuuden ja runouden maaksi.

„Sun kukoistukses kuorestaan,
kerrankin puhkeaa;
— — — — — —
— — — — — —
ja kerran laulus, synnyinmaa,
Korkeimman kaiun saa!"

Totisesti, lakit pois päästä kansalaiset, kun nämä säkeet lauletaan. Nämä ovat profeetallisia sanoja ja niitä ymmärretään täydessä loistossaan vasta vuos'-satojen takana, silloin kun Väinämöinen on uudella soitollaan ja laulullaan nostattanut inhimillistä kehitystä ja kulttuuria totuuteen ja valoon täällä kotona, sekä kaukana kotimaansa rajojen ulkopuolellakin.

Kansakunnan elämässä sattuu välistä suuria ihmeellisiä tapauksia. Suomen kansan elämässä on myöskin sadan vuoden kuluessa sattunut kaksi aivan ihmeellistä tapausta. Ensimäinen oli se, että edellämainitut suurmiehet kohtalon lähetteinä herättivät tämän kansan itsenäiseen elämään kansallistuntoonsa. Toinen tapaus oli suoranainen seuraus edellisestä nimittäin, että kansa sai valtiollisen itsenäisyytensä ja siis vapaat kädet luodakseen omaa kansallista sivistystä vapaana kaikista ulkopuolisista voimista.

Runebergin kansallishymni kuuluu juuri tuolle herätyksen ajalle ja se on siis näin ollen jo siirtymässä

historialliseksi muistolauluksi, jonka sanat ja säveleet vieraalla kielellä alkujaan laulettukin ja vieraan säveltäjän säveltämänäkin ovat aina rakkaana muistona säilyvät jokaisen kansallistuntoisen suomalaisen mielessä, muistona siltä ajalta, jolloin vieras valta väliin lännestä väliin idästä heimoamme painoi, mutta josta se nyt on kansamme suurmiesten herätystyön vaikutuksesta vapautunut.

On suuri ilo havaita, että kansallisesti heränneiden nuorten mielessä on syttynyt ajatus uuden kansallislaulun synnyttämiseen.

On aivan luonnollista, että Suomen kansan tultua itsenäiseksi, täytyy sille syntyä myöskin uusi kansallishymni, joka sopii itsenäisen ja vapaan kansan kansallishymniksi. Mutta nyt on otettava huomioon, että tällainen uusi hymni ei saa olla muunneltu jäljittely vanhasta kansallishymnistä. Nyt kun Runebergin ennustus on toteutunut ja kukoistus puhjennut nupustaan, ei suinkaan riitä uudessa kansallishymnissä tämän tosiasian toteaminen, vaan uudessa kansallislaulussa on sanottava mikä se kukoistus on ja mikä on se laulu, joka kerran korkeimman kaiun saa. Tämä tahtoo sanoa, että uuden Suomen kansan kansallishymnin täytyy nousta vahvasti kalevalaisesta maaperästä, sillä muinaisessa Kalevalassa oli heimollamme vapaus ja tälle muinaisuuden perustalle on rakennettava myöskin tämä uusi vapautemme ja uusi kansallinen elämämme. Uudessa kansallishymnissä täytyy tulla ilmi ne ihanteet, joita kansallishenkemme on muinoisina kansallisen valveillaolon aikana kalevalaisiin runoihin pukenut. Näistä kalevalaisista runoelmista löytää jokainen kansallisesti herännyt suomalainen puolueeseen ja luokkaan katsomatta oman kansallishenkensä ja juuri tästä syystä on Suomen itsenäisen kansallishymnin noustava tästä

kalevalaisesta hengestä ja sen korkeimmista ihanteista, sillä nehän ne lopulta ovat meidänkin ihanteitamme ja niitä me aina haluamme maailmalle kansallishymnissä laulaa ja soittaa.

Uudessa kansallishymnissä soisimme kerrottavan aluksi muinoisesta kalevalaisesta kulta-ajasta, jossa onni ja rauha vallitsi tietäjien ja taitajien ohjatessa heimonsa kohtaloja.

Sitten seurasi ahdistusten aika heimolle villien raakalaisten hyökätessä ja hävittäessä Kalevalan. Metsiin paenneina muisteli pirstoutunut heimo muinaisia kulta-aikojaan. Vainolainen lännestä ja idästä heitä täälläkin häiritsi. Nousivat herättäjät heimolle, koitti jälleen myrskyn ajat kansoille, Suomen sitkeä heimo näytti urheilun, taiteen ja varsinkin kalevalaisten laulujensa turvin, mihinkä pienikin kansa pystyy, kun se saa olla vapaana sortajistaan. Otollinen hetki saapui, pohjalaiset, hämäläiset, savolaiset ja karjalaiset nousivat ja työnsivät vainolaisen rajojensa taakse. Nyt alkoi Kalevan heimo tunkeutua menneisiin perintöihinsä. Muinaiset runot ja laulut, muinaiset tiedon ja taidon opetukset otettiin varteen. Nyt oli noussut uusi päivä, onnen päivä, jolloin soitto ja laulu, tieto ja taito sekä viisaus, kauneus ja veljeys vallitsevat.

Jotain tällaista luulemme uuden Suomen vapaiden kansalaisten ihannoivan. Kun tällaisista kalevalaisista lähteistä rupeaa runoja pulpahtelemaan, niin ehkä ennenpitkää syntyy uusi kansallislaulukin, kun sellaiselle runolle kalevalaishengen innoittama säveltäjä soinnut luopi. Kun tällainen laulu ilmestyy, niin laulakaamme se kansan sydämeen.

Kalevala ja väkijuomakysymys.

Jos ihminen, jolla on jokin pahe, on elinvoimainen ja jonkin verran kokenut, ymmärtää hän tämän paheeksi, josta on päästävä. Jokaisen, joka pyrkii parempaan elämään, täytyy tehdä työtä tämän paremman elämän saavuttamiseksi. Työ paheen jättämiseksi on eri yksilöillä hyvin erilaista, mutta kaikille on yhteistä se, että he ensiksi huomaavat vikansa paheeksi. He päättävät luopua paheestaan. Päätös, joka täten on yksilön tajunnassa syntynyt, on nyt hänen lakinsa. On tietysti aivan toinen asia, jaksaako ihminen tämän hyvän päätöksensä toteuttaa. Monestihan ihminen rikkoo tekemänsä päätöksen; mutta jokainen rikkomus vain vahvistaa ja varmistuttaa häntä vastaisen varalle tätä pahetta vastaan. Sillä ihminen ei päästä langetessaankaan ihannettaan näkyvistään, vaan hänen katseensa on aina kiinnitettynä siihen hyveeseen, johon hän on päättänyt päästä ja jonka hän on aikoinaan laatinut itselleen

laiksi. Kansa on yksilöistä kokoonpantu ja kansan loppusumma on sama kuin yksilö. Kansakunnan laatima laki on täydellisesti verrattavissa edellä esittämääni tosiasiaan.

Kun Suomen kansakunta aikoinaan juhlallisesti ja yksimielisesti vahvisti n.k. väkijuomien kieltolain, oli se suuri ja pyhä näkémyksen hetki. Siinä näkyi ihana näky. Raitis, kirkasotsainen kansa nähtiin siinä näyssä marssivan valon lähteille. Elämä todellisuus astui sitten esiin. Kansa lankesi, sen yksilöt lankesivat, mutta paljon oli myöskin niitä, jotka pysyivät päätöksessään. Suuret elämän voimat, jotka kamppailivat yksilöissä, kamppailivat myöskin kansassa. Totuudenetsijä asettuu aina sen puolelle, joka hyveisiin pyrkii, hän ohjaa kansansa nousemaan ihanteensa puoleen, senkin ihanteen puoleen, minkä se näki kieltolain hyväksymisessä. Ulkonaiset ja sisäiset vastustajat heikennetään vähitellen, kun me vain itse pysymme vahvana ja tartumme kanssaveljeämme kädestä kiinni, kun hän on langennut ja kamppailee noustakseen, sillä tietäkäämme, että hänkin koettaa pyrkiä pois väkijuomien vallasta, mutta hänen voimansa ovat vielä heikot. Sinä, ystäväni, joka olet vahva, auta häntä, älä ylenkatso häntä, vaan tarjoa veljen voimakas, nostava käsi hänelle. Tee työtä oman kansasi kauniin tulevaisuuden ihanteen puolesta ja muista, että alkoholin väärinkäyttäminen turmelee kaikkein varmimmin ihmisyksilön totuudennäkemisvaiston ja että se on pahin este ihmisen pyrkiessä elämän valoa kohti.

Siirtykäämme nyt tarkastelemaan mitä Kalevalalla on meille sanottavaa tässä vaikeassa kysymyksessä ja pyrkimyksessä ihanetta kohti. (Kal. 26 runo.)

Kalevalan vertauskuvakielessä puhutaan paljon oluesta. Koska Kalevala on henkisesti katsoen ihmi-

sen kehitystä kuvaava teos, on sen ulkonaisten sanojen taakse aina kätkettynä jokin ihmiselämän salaisuus. Niinpä esim. olut merkitsee ihmisen elon voimaa. Se onkin sattuva kuva voimasta, sillä onhan olut syntynyt ohrasta ja onhan vilja ihmisen näkyväisenkin ruumiinvoiman perusta. Olut on ihmisen henkisen elonvoiman vertauskuvallinen nimi Kalevalassa. Jättäkäämme kuitenkin Kalevalan monipuoliset ja syvät opetukset ja katsokaamme asiaa aivan aineelliselta kannalta. Oppikaamme, miten oluen kanssa on meneteltävä Kalevalan opetusten mukaan silloin kun sillä ymmärretään väkijuomaa ja nautintoainetta.

„Jos sä jou'ut juominkihin
Tapahut mihin tahansa
Juopa puoli tuoppiasi
Keskimaihin maljasesi
Anna toisen toinen puoli
Pahemman pahempi puoli
Mato pohjassa venyvi
Toukka tuopin pohjukassa".
Kal. 26 runo.

Näin neuvoo Lemminkäisen äiti poikaansa. Kun me luemme tämän kohdan, tuntuu meistä aluksi, että tässä neuvotaan käyttämään kohtuullisesti olutta, mutta syvällisemmin ajatellen kieltävät nämä sanat kokonaan väkijuomien käytön. Nämä sanat kertovat, että „Mato maljassa venyvi". Myrkyllinen käärme on oluttuopin pohjassa. Voiko sattuvammin kuvata alkoholin myrkkyjä ja niiden tuhoisaa vaikutusta ihmiselämään? Onko kenelläkään halua mennä maistamaan maljasta, jossa käärme luikertelee pohjalla? Kuitenkin on jokaisessa alkoholijuoman täyttämässä tuopissa vielä vaarallinen mato, sillä sen myrkky tappaa usein ruumiin ja pimittää vielä sielunkin. Vielä

neuvoo Kalevala, miten on meneteltävä silloin, kun on vietävä raittiusasiaa eteenpäin sekä työssä ja toimessa autettava kieltolain toteuttamista. Kun ihmiselle tarjottiin tätä myrkyllistä nestettä, niin hän

„Otti ongen taskustansa
Väkärauan väskystänsä
Tuop' on tunki tuoppihinsa
Alkoi onkia olutta
Maot puuttui onkehensa
Väkähänsä kyyt vihaiset"
j. n. e.

Se aines, josta olut ja väkijuomat valmistetaan, on valmistettava siten, että siinä ei ole myrkkyä. Silloin sen valmisteet ovat onnen juomia. Meidän on siis alettava puhdistaa olutta, meidän on entistä voimakkaammin opetettava ihmisille se hirmuinen tuho, jonka alkoholimyrkky maassamme saa aikaan. Huutakaamme kylillä ja kujilla Englantilais-suomalaisen Seuran puheenjohtajan ent. parlamentin jäsenen A. Baldwin-Raperin sanat, jotka hän lausui „Sunday Times"-lehdessä.

„Juomatilanne on suuri musta pilkku Suomen lipussa ja se on poistettava, jos mieli nuoren lapsen kasvaa voimakkaaksi ja terveeksi mieheksi."

Tässä valistustyössä, jota nyt on jokaisen isänmaan ja kansan tulevaisuutta rakentavan kansalaisen alettava tehdä, on työ ohjattava positiiviseen suuntaan. On nostettava kansan mieliala raittiutta ja suuria ihanteita kohti, on käännettävä mieli pois siitä kurjuudesta, jonka väkijuomat aiheuttavat. Tarttukaamme jokaisen heikon veljen käteen, nostakaamme ja rohkaiskaamme häntä. Me emme saa halveksia ja ylenkatsoa sitä, joka rikkoo kieltolakia, sillä tällä tavoin me kannamme kiviä hänen kuormaansa. Meidän tu-

lee häntä rohkaista ja ystävällisillä neuvoilla häntä tukea sillä koston ja vihan aika on ohi. Ymmärtäkäämme, etteivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat. Veljen auttava ja rohkaiseva sana tuo monesti suuren avun heikolle ja horjuvalle. Tästä on meille elävänä esimerkkinä „Pelastusarmeijan" työ. Mitenkä moni parantumaton juomahimon uhri on saanut uuden elämän alusta kiinni, kun pelastusupseeri tai sotilas on lausunut hänelle rohkaisevan sanan ja muistuttanut siitä suuresta parantajasta, joka tuli syntisiä auttamaan.

Tulkoon jokaisen raittiustyöntekijän mieli anteeksiantavaksi, veljelliseksi ja auttavaksi. Silloin kantaa työ varmasti tuhatkertaisen hedelmän.

Mitenkä voisivat valkoiset ja punaiset kansalaiset päästä yhteisymmärrykseen?

Mikä on se ihmeellinen voima, joka muodostelee ja ryhmittelee ihmisiä kansakunniksi? Me havaitsemme maailmassa monia kymmeniä eri kansoja, jotka eroavat hyvin monissa suhteissa toinen toisestaan. Nämä erilaisuudet ovat samalla niitä tekijöitä, jotka ovat aivan kuin yhdistävinä siteinä ihmisiä eri kansaksi muovaamassa. Tätä sisäistä henkistä voimaa, joka ilmenee eri kansakuntien olemuksesta, kutsutaan usein kansallistunnoksi. Samaan kansaan kuuluvat ihmiset ajattelevat suurin piirtein samalla tavalla. Tuntuupa monasti siltä, kun katsoo kansalaisten päätöksiä aikoina, jolloin kansallistunto on voimakas, että he ovat kuin yksi ihminen. Tuntuu aivan kuin olisi jokin yksi suuri henkinen voima, joka puhuisi ja vaikuttaisi eri yksilöiden kautta.

Tätä ihmeellistä voimaa luovaa henkeä, joka vaikuttaa kansalaisten mielessä kussakin elinvoimaisessa kansassa nimitetään toisinaan myös kansallishaltijaksi, kansallishengeksi.

Kansallistunto, kansallishenki, miksi sitä nimitämmekin, on toisinaan elävä ja voimakas eri kansakunnissa. Toisinaan on se sitävastoin aivan uinumassa, jopa suorastaan nukuksissa. Historiasta me näemme, että kansakunnat syntyvät, kasvavat, kukoistavat ja lakastuvat. Kansoja voi tässäkin suhteessa täysin verrata ihmisyksilöön, joskin kansojen ikä on äärettömästi pitempi.

Kun kansakunta on nuori tai joutuu koviin koetuksiin, jotka esimerkiksi naapurien taholta usein kansaa uhkaavat, niin voi sattua suuria vakavia ristiriitoja saman kansan eri väestöryhmien välillä. Nämä saman kansan eri ryhmiä erottavat olosuhteet ovat n.k. murrosaikoina erittäin kärjistyneitä. Nyt elämme parhaillaan aivan kuin uuden ajan aamun koitteessa, jossa arvot arvioidaan uudelleen.

Tuskinpa koskaan ovat kansalaisryhmien välit olleet niin kärjistyneitä kuin ne ovat nykyisin. Emme halua lähteä näihin asioihin syventymään, sillä ei siitä olisi vastaavaa hyötyä ja mehän sitäpaitsi tunnemme jokainen nämä meitä erottavat katsantotavat. Sitävastoin on mielestämme paikallaan viivähtää niissä seikoissa, joiden avulla eri kansanryhmät voisivat päästä yhteisymmärrykseen.

Kun nykyisin tekee kysymyksen oikein vakavassa mielessä esimerkiksi virkeälle toimintatarmoiselle Suomen kansalaiselle, voivatko valkoiset ja punaiset kansalaiset ja millä tavoin päästä yhteisymmärrykseen, on vastaus miltei aina kielteinen. Kansalainen, kuulukoon hän valkoisiin tai punaisiin, tuntee elämän hajoittavat ristiriidat niin voimakkaasti omassa olemuksessaan, että hän ei näe mitään sovinnon mahdollisuutta. Eikä tämä asiain tilanne ole tällainen ainoastaan meillä, vaan kaikkialla, kaikkien kansojen keskuudessa. Jos asioita katsommekin vain sanoisim-

meko pinnallisesti, täytyy kyllä myöntää, että pulmat ovat todella niin vaikealta näyttäviä, että tuskimpa niitä voitanee ratkaista. Vaikka mitä yritettäneekin, kaikkialla törmäävät kaksi ajatustapaa, työ ja pääoma, siis aineelliset sovittamattomilta näyttävät pulmat yhteen. Kun katselemme tätä nykyistä tilannetta näin ulkopuoliselta kannalta ja niitä parannuskeinoja, joilla tätä vaikeata ristiriitaa koetetaan saattaa sopusointuun, on ehdottomasti sanottava, että on turha vaiva yrittääkään ratkaisua, sillä yksi ratkaisu tuo yhdeksän pulmaa eteen. Ei ole ensinkään ihmeteltävä sitä, että kiihkeimmät ja vähemmän harkitsevat ainekset sellaisina hetkinä, jolloin myrskyaallokko on raivoisimmillaan käymässä, ovat sanoneet, että vastapuolen väki olisi surmattava 7-vuotiseen asti. Toisinaan on kansalla vähän rauhallisempaa, mutta tästä huolimatta on aineksia, jotka hautovat hetkeä, jolloin taasen isketään yhteen ja kukaties saadaan vastustaja kokonaan nujerretuksi. Esimerkki kuitenkin näyttää meillä Suomessakin, että vaikka vastustajasta saatiin perinpohjainen voitto, niin jo 10 vuoden kuluttua on vastustaja jo täysin entisellään.

Onko tämä onneton sukukunta tuomittu aivan kokonaan tuhoutumaan?

Eikö ole mitään keinoa, jonka avulla päästäisiin yhteisymmärrykseen. Näin kysyy jokainen vakavasti isänmaansa ja kansansa parasta ajatteleva kansalainen. Tämän kysymyksen on moni tehnyt jo useastikin ja uudelleen innostanut naapureitansa ja työkumppaneitansa tähän ja tuohon parannuskeinoon ryhtymään. Lainsäätäjät yrittävät parastaan ja mitä enemmän lakeja syntyy, sitä enemmän kunnioitus niitä kohtaan höltyy ja sitä suuremmassa määrässä niitä rikotaan. Kaikki näyttää kulkevan suurta katastroofia kohti. On vain kysymys, milloin taas tulee

jotain suuria onnettomuuksia. Onneton sukukunta koettaa etsiä lohdutusta ja virvoitusta edes huumaavista aineista ja hetkellisistä, kiihoittavista tanssin sävelistä. Unohtuuhan silloin edes hetkeksi nämä elämän ratkaisemattomilta näyttävät ristiriidat ja jokapäiväisen leivän hankkimisen huolet ja vaivat.

Eikö siis ole olemassa mitään mahdollisuutta yhteisymmärryksen saavuttamiseksi? Vastaisimme, että on, ja tämä mahdollsuus on aivan lähettyvillämme, niin suomalaisilla kuin toisillakin kansakunnilla. Tämä yhteisymmärryksen taikakalu on jokaiselle kansalaiselle läheisempi kuin hänen oma kätensä tai jalkansa. Tämä yhdistävä voima on se joka kansakunnat on synnyttänytkin ja josta teimme selvää tämän kirjoituksen alussa. Elävä kansallistunto, kun se on päässyt vaikuttavasti nostamaan kansalaista, on se taikakalu joka antaa pohjan yhteisymmärrykselle. Jos kansallistunto saisi sen korkeammassa asteessa, tänä päivänä Suomen kansan innoitukseensa, niin kansan valtaisi sellainen hyvä tahto, jonka avulla ei olisi mitään vaikeuksia niiden pulmakysymysten ratkaisussa, joita nyt turhaan yritetään ratkaista.

Onko olemassa historiasta mitään esimerkkejä siitä, että kansakunta olisi vaikeuksissa löytänyt oman yhdistävän kansallistuntonsa? On moniakin, mutta tahtomatta niiden kertaamisella kuluttaa aikaa, mainitsemme niistä vain yhden esimerkin. Tämä onkin meille suomalaisille läheinen. Vanhemmat ja keski-ikäiset suomalaiset muistavat n.k. marraskuun suurlakon. Se aika oli mitä ihmeelilsin aika kansallamme. Suomen kansa eli noin yhden viikon ajan mitä ihanimmassa hyvän tahdon ja veljeyden sopusointuisessä mielentilassa. Muistamme miten eräässäkin maaseutukirkonkylässä, jossa oli mitä suurimmat luokka- ja puolue-erot vallalla, tuona ihmeellisenä aikana vapaaherrat ja muonamiehet

istuivat rinnan kirkonpenkissä kaikessa sovussa ja veljeydessä yhteisistä maallisista asioista neuvottelemassa. Kaikkien silmistä ja koko olemuksesta loisti silloin yhteisymmärrys ja hyvä tahto.

Emme katso olevan tarpeellista syventyä tämän ihmeellisen suurlakkoviikon tapauksiin, jolloin mitä hirmuisin sortovalta suistettiin kansan hartioilta ilman verenvuodatusta yhteisymmärryksen ja suuren kansallistunnon vallitessa. Kansallistunto oli sinä viikkona niin elävä, niin voimakas, että pahimmalle sortajallekaan eivät tuomion pasuunat soineet, vaan heillekin osoitettiin hyvää tahtoa, heidänkin sallittiin päästä turvallisesti oman kansansa luokse. Kertokaa kansalaiset nuorisolle tästä ihmeellisestä onnen ja rauhan viikosta, sillä siten saataisiin heidät ajattelemaan, mitenkä elävä ja yhdistävä kansallistunto voi mitä ihmeellisimpiä asioita ratkaista.

Entä me vanhemmat, me, jotka nuorukaisina saimme elää noita ihania kansallistunnon innoittamia päiviä, päiviä, jotka tekivät marraskuisista harmaista päivistä mitä suloisimmat kansallisen heräymyksen päivät. Mitä on meidän nyt tehtävä? Me olemme nyt asioita johtamassa, ja yksinomaan meidän vallassamme on, haluammeko alkaa kuunnella omaa todellista kansallistuntoamme ja sen neuvomaa tietä pitkin kulkea. Me olemme myös nähneet tuomion ja sodan käyvän ylitsemme, sodan joka johtui siitä, että yhdistävä kansallistunto oli heikko.

Suomalaiset! Valkoiset ja punaiset suomalaiset! Ei mikään mahti voi meitä auttaa ja pelastaa tästä kauheasta ristiriitojen ajasta, jollemme me itse herää omaan kansallistuntoomme. Kuulkaa hyvät ystävät sekä valkoiset että punaiset! Olemmehan me kaikki samoja Väinämön hengen lapsia. Onhan meillä paljon yhteistä rakasta kansallista. Antakaamme sen

meissä vaikuttaa ja elävöityä. Ottakaamme oikein vakavasti harkitaksemme se tosiasia, että „sota sortaa ja rauha rakentaa“. Meidän on, jos mielimme elää kansana opittava yhdessä elämään tässä maassa. Pois kaikki toistensa syyttely ja tuomiot. Tuomion ajat ovat menneet, uusi kevät on koittamassa. Ottakaa kansalaiset varteen, ja vahvistakaa sitä, missä ilmenee kansallishenkeä ja kansallisia pyrkimyksiä. Tietäkää että ainoastaan kansallistunnon yhdistävässä voimassa on Suomen kansan, samaten kuin toistenkin kansojen pelastus. Älkää jarruttako kansallisia pyrkimyksiä, vaan tukekaa ja vahvistakaa niitä missä tavannettekin, sillä ainoastaan niissä on tämän onnettoman sukukunnan ihana uuden päivän nousu. Älkää liioin antako ennakkoluulojen tai vastustavien väitteiden itseänne eksyttää, enempää kuin senkään, että yhden ihmisen puutteellinen kynä on nämä totuuden asiat vajavaisesti esittänyt, sillä kysymys ei ole siitä, kenen kautta, ja missä ne ovat tuodut julki. Se vain on välttämätöntä, että me ilman mitään rajoituksia syvennymme tähän kansalliseen asiaan. Ja kun me näin kysymmekin omalta sisimmältä itseltämme, niin suureksi iloksemme huomaammekin, että tämä yhdistävä, herättävä ja nostattava kalevalaiskansallinen henki onkin meidän jokaisen sisin olemuksemme. Auttakoon sen voima meitä kaikkia.

Miten ihmisten olisi puhuteltava toisiaan?

Eristävä seurustelu, eristävät tavat ovat tämän nykyisen elämän tunnusmerkkejä. Kaikenlaiset arvonimet, arvoasteet ja tittelit ovat mitä sattuvimpia tunnusmerkkiä siitä hajottavasta elämänkatsomuksesta, mikä nykyisin on vallalla ja jota kohta voimme sanoa kaikkien sodaksi kaikkia vastaan. Me ihmiset olemme totisesti niin tämän elämän ja sen eristävien tapojen orjia, että voimme kohta huutaa Hamletin tavoin „ollako vai eikö olla“. Elämästä ja seurustelustakin on kaikki luonnollisuus poissa. Ollaan kyllä luonnollisiakin pienissä ryhmissä. Ihmiset ovat jakautuneina eri karsinoihin, luokka-, puolue-, aate- y.m. virtausten rajoituksissa. Näissä ryhmissä jopa suorastaan kasvatetaan ihmisissä epäluuloisuutta toisen karsinan ihmisiä kohtaan. Vaikka mitenkä hyvän asian joku ihminen tahtoisi esittää, niin heti ovat eri karsinoiden punomat ennakkoluulot ja kuvitellut etujen, vallan y.m.

vaikutteet vastassa. Kaikki veljellinen luonnollisuus on poissa.

Tämä eristyneisyys näkyy myöskin puhuttelusanassa. Ensinnäkin on nyt jo ihan mahdoton tietää millä tittelillä mitäkin olisi puhuteltava. On senkin seitsemät kyselyt ja selvän ottamiset mitenkä kutakin olisi puhuteltava ja kun niitä titteliä on samallakin ihmisellä monia. Ja kun vielä pitäisi tämän tittelin näkyä asianomaisen aviopuolisonkin puhuttelusanassa, niin arvaamme, minkälaisen eristävän sekasotkun tämä aiheuttaa ihmisten keskinäisiin suhteisiin. Voidaan kyllä huomauttaa, että eihän valistuneelle ihmiselle ole minkään arvoisia nämä ihmisten keksimät turhanpäiväiset arvonimet ja että sivistynyt ihminen osaa antaa niille oikean arvon. Ja koska ne usein kuvaavat ihmisen ammattia, niin ovathan ne oikein ja paikallaankin. Tämä onkin oikein ja paikallaan, jos ihmisellä on jokin toimi, jonka avulla hänet voidaan erottaa toisista, ja käyttää hänestä sitä tointa kuvastavaa ammattinimeä niin kutsuttuna ulkonaisena erotusmerkkinä. Mutta mitä tekemistä sillä on ihmisten keskinäisessä seurusteluelämässä? Nythän onkin niin, että nämä ammattia kuvaavat nimet on tuotu juuri erottaviksi titteleiksi jokapäiväiseen elämään, ja niillä turhanpäiväiset ihmiset haluavat pyöhkeillä. He aivan suorastaan voivat pahastuakin, jos ei aina huomata vetää titteliä esille puhuteltaessa. Valistunut ihminen tietenkin aivankuin kieltäytyy noiden korujen vetämisestä esille, mutta näitä ihmisiä on toistaiseksi kovin harvassa. Mutta mitä nämä arvoasteet ja senkin seitsemät nimitykset merkitsevät ihmisille, joita on aivan musertava enemmistö, arvaa pitemmittä puheitta. Ne saattavat kantajansa eristyneisyyteen ja suureen itsensä yliarviointiin ja toisten ihmisten aliarviointiin, vaikka useinkin voi olla niin, että jalki-

netyöntekijä on valistuneempi ja omaa suuremmassa määrin elämän tositietoa ja kokemusta kuin esimerkiksi tohtori, jolla on vain ulkopuolista muistitietoa enemmän. Kuitenkin, mitenkä harvassa ovatkaan vielä ne tohtorit, jotka osaavat veljiinsä suhtautua siten, kun pitäisi tai kuten esim. hänkin, joka nyt sattuu olemaan tohtori suhtautuisi, jos olisi esim. tavallinen jalkinetyöntekijä. Tuskinpa mitkään harhat niin paljon eristävät ihmisiä kuin juuri nämä tittelit. Totisesti meidän on aika tässäkin suhteessa palata oikeaan inhimilliseen olotilaan, sillä muuten ehkä menemme niin pitkälle, joka on suoraa hullutusta jo ulkonaisen elämänkin kannalta, puhumattakaan jos asioita katsellaan elämän todelliselta henkiseltä puolelta. Mitenkä tittelinälkäisiä ovat jo naisemmekin, siitä kertoi sattuvan esimerkin eräs sanomalehtimies. Hänellä oli tuttava, joka oli maisteri ja tämän tuttavan oli hinnalla millä hyvänsä saatava tohtorin titteli, jota hän ei muuten toimensa vuoksi olisi tarvinnut, mutta rouva pakoitti hänet tähän kovaan touhuun sillä vaikutteella, että olisi saanut „tohtorinnan“ tittelin! Voi pyhä yksinkertaisuus! Näin pitkällä ollaan. Tämäkin titteli-hullutus on aivan suuri pimittävä „tammi“ veljeyden tiellä, ja kuitenkin me kaikki olemme vain ihmisiä, jokainen ihan yhdenvertaisia elämän edessä, tältä käytännön kannalta katsoen.

Tämä väärä „sivistys“ on meille suomalaisille tuonut senkin ihmeellisen lainatavan, että kun puhuttelemme jotakin ihmistä yksilöä, niin sanomme „Te“, huolimatta siitä, että mainittu nimitys tarkoittaa useampia ihmisiä.

Muinaiset Suomen kalevalaiset eivät tällaisilla eristävillä nimityksillä ja puhuttelusanoilla jakaneet ihmisiä karsinoihin, vaan kaikki ihmiset olivat ihmisiä‘ veljiä, mikä ilmeni puhuttelusanoistakin. Jos jollakin

ihmisellä sattui olemaan tietoa ja viisautta enemmän, kuin kanssaveljillään, niin asetti tällainen tietäjä itsensä toisten avuksi, ja vakuutteli hyvin vähän tietävänsä, kuten esim. Väinämöinenkin. Samaten ovatkin kaikki maailman suuret hengenmiehet, joilla on ollut tositietoa elämän salaisuuksista yhdellä suulla teroittaneet veljeyttä. He ovat kammoksuneet arvonimityksiä. Kristuskin kielsi sanomasta häntä arvonimellä „hyvä mestari“ sanoen: „ei kukaan ole hyvä, vaan yksin Jumala ja te kaikki olette hänen poikiaan“. Lisäksi hän opetti: „Kaikki te olette yhdenvertaisia elämän edessä, ja joka teistä tahtoo suurin olla, hän olkoon kaikkien palvelija“. Näin esitti elämän suuri mestari oikeat ihmisen arvonimet palvelija ja veli.

Miksikä siis eroitella ja luokitella ihmisiä. Olemmehan me kaikki veljiä, siis nimitys „veli“ selventää paljo käsitteitä ja antaa valoa elämän tielle. Kun tämä nimitys tulee uudelleen käytäntöön Kalevan heimon puhuttelusanaksi ja he hylkäävät tuon germaaneilta lainaamansa teitittelemisen, niin ollaan jo hyvän matkaa poissa siitä eksyttävästä harhasta, joka ihmisiä erottaa toisisaan. Vie tietenkin aikansa ennenkuin asiat palautuvat tälle luonolliselle tolalle, mutta sinne on pyrittävä.

Tällä oikealla ja luonnollisella tavalla vielä nytkin puhuttelevat kansanmiehet vierastakin ihmistä toisin paikoin Suomen saloilla ja se tuntuukin niin kotoiselta ja läheiseltä ja ennenkaikkea siitä puhuttelutavasta huokuu lähentävä veljeyden henki.

Kalevala-Veljien veljesmerkki.

Kalevalainen viisaus samoin kuin kaikki suuret uskonnotkin, ja niiden keskeiset henkilöt ovat aina teroittaneet mieliimme veljeyttä, kuten jo edellisessäkin kirjoituksessa oli puhe.

Yksi teillä on isä, taivaallinen taatto, eli isä Jumala, te kaikki olette tämän tuntemattoman Jumalan, elämän hengen lapsia. Kaikki te olette yhdenvertaisia elämän suuren arvoituksen edessä. Olkaa siis veljellisiä, lyökää „käsi käteen". Ottakaa ihmiset toisianne kädestä kiinni, veljinä toinen toistanne tukekaa ja auttakaa. Näin opettavat meitä kaikki suuret elämän ohjeet.

Kalevala-Veljien veljesmerkki kuvaa tätä käsikäteen lyöntiä. Merkin kädet kuvaavat lisäksi Suomen siltaa, siltaa, mikä yhdistää menneisyyden ja tulevaisuuden sekä Kalevan heimon irrallisten osien yhtymistä. Tämä silta merkitsee myöskin sitä, että Kalevalan runot ovat nykyisyyden ja menneisyyden siltana. Kun tullaan havaitsemaan, että runoissa on samaa viisaustietoa, kun muinoisen Egyptinkin tarus-

toissa ja hieroglyfeissä. Merkissä oleva Egyptin pyramiidi osottaa Kalevalan ja Egyptin henkistä sukulaisuutta. Pyramiidi on tämän vanhan tiedon vanhin näkyväinen muistomerkki. Näistä Egyptin muinoisista lähteistä ovat peräisin myöskin Kalevalan „synnyt syvät". Tämä muinaisuuden kivimäki on tukena siinä veljeyden sillassa, joka johtaa Väinämöisen uuden päivän koittoon. Aurinko kuvaa tämän uuden päivän nousua, josta Väinämöinen ennusti.

Veljesmerkin kuvakielessä on meille lisäksi kuvattuna kuolema hautana eli pyramiidina ja ylösnousemus, jota auringonnousu kuvastaa. Näin on myöskin kuoleman ja elämän välinen yhdistävä silta rakennettavissa veljesrakkauden sementillä. Päivä ja yö, valo ja varjo näkyvät myöskin tässä merkissä. Yhtä hämärä, pimeä ja mitään ilmentämätön kuin kivi on, yhtä valoisa elävöittävä ja ilmentävä on auringon valo.

Auringonvalon tavoin valaiskoon veljeyden siltaa pitkin meidänkin sisäinen aurinkomme, sisäinen lämpömme, sisäinen tulemme sitä pimeyttä, sitä aineen vallan vankeutta, hautaa, johon me olemme sidottuna. Käsi kädessä me voimme nousta ylöspäin valoa kohti. Muistuttakoon tämä veljesmerkki kantajaansa siitä elämän suuresta totuudesta, että eristyneisyys ja itsekkyys ovat ohimenevää harhaa, mutta veljeydessä ja rakkaudessa yhtyen elämän salaisuus paljastuu.

Liite

Kansalaiset!

Eri tahoilta tulleiden esitysten ja lausuntojen johdosta sekä sisäisten ja ulkonaisten havaintojemme vaikutuksesta samoinkuin Helsingissä Kalevalan päivänä 28. 2. -28 Kaleva-Veljien perustavassa kokouksessa tulleen yleisen hyväksymisen ja monien yksilöiden toivomusten rohkaisemana uskallamme kääntyä tällä lentolehtisellä suuren yleisön puoleen.

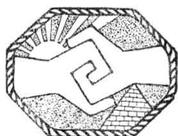
Tarkoituksenamme olisi koota kansallisesti valveutuneet yksilöt yhteen suureksi vapaaksi veljespiiriksi ilman minkäänlaisia kiinteämpiä ysdyssiteitä, kuten luetteloja, johtajia ja johtokuntia y.m. Tässä on myös mainittava, että koska Kalevala-Veljet ei ole mikään seuratoimintaan perustuva liitto, vaan vapaa veljespiiri, ei sillä myöskään ole mitään jatkuvia jäsenmaksuja eikä muutakaan sitovaa. Kalevala-Veli on vapaa ihminen ilman mitään rajotuksia, hän tekee työtä veljespiirin tarkoitusten ja ihanteiden puolesta aivan vapaasti sikäli kuin itse tuntee siihen halua ja kutsumusta. Ainoana siteenä tulee siis näin ollen olemaan veljesmerkki sekä Kalevala-Veljien ohjelma, joka jo alussa mainitussa kokouksessa esitettiin ja silloin sai yksimielisen tunnustuksen ja hyväksymisen, ja joka seuraa tässä jälempänä. Kaikki irrallinen työ on heikkoa ja hapuilevaa, mutta vapaassakin veljespiirissä sitävastoin saamme toinen toiseltamme tukea ja voimaa tämän yhteisen ohjelmau toteuttamiseksi.

Miettikää seuraavaa Kalevala-Veljistön ohjelmaa, ehkä sitten huomaatte, että paikkanne on myös riveissämme.

Joukko Kalevala-Veljiä.

Kalevala-Veljet.

„Annapas ajan kulua
Päivän mennä toisen tulla
Taas minua tarvitahan
Katsotahan kaivatahan“

„Uuen Sammon saattajaksi
Uuen soiton suoriaksi
Uuen kuun kulettajaksi
Uuen päivän päättäjäksi“

„Kun ei kuuta aurinkoa
Eikä ilmaista iloa“.

Kalev.

Ohjelma.

Tarkoitus.

Kalevala-Veljistön tarkoitus on kalevalaissuomalaisen kansellistunnon kohottaminen, pirstoutuneen Kalevan heimon sekä eripuraisen Suomen kansan yhdistäminen sekä kalevalais-suomalaisen kansallisen sivistyksen edistäminen.

Kaikki Kalevan heimon miehet ja naiset, missä asunettekin, jotka tunnette lämpöä Kalevalan kansallishenkeä sen yhdistäviä aatteita kohtaan, sen tietoa kunnioittavaa sisältöä, sen kotoisuutta tai suomalaisuutta kohtaan, liittykää käsi käteen suureen veljesketjuun sitomaan Suomen siltaa. Kalevala-Veljillä ei ole mitään oikeauskoisuutta Kalevalan opeista, vaan kukin etsii ja ymmärtää omalla tavallaan Kalevalan aarteita ja tuo mahdolliset löytönsä oman heimonsa ja ihmiskunnan hyväksi. Kaikki te, jotka toivotte veljellisempää aikaa heimollenne ja ihmiskunnalle liittykää käsi käteen. Oppiessamme itse ensin veljellisiksi kalevalaisen kansallishengen yhdistäminä, le-

viää meidän kauttamme tämä suvaitsevaisuuden veljeshenki kaikkialle, ja näin tulee muodostumaan kansallinen suomalainen yhteisö ilmentämään sitä suurta kulttuuria entistäkin ihanampaan loistoon josta kalevalainen runous meille kertoo.

Ihanne ja päämäärä.

Kalevala-Veljet harrastavat kalevalaisten runojen perinnäistiedon tutkimista, he koettavat myöskin elämässään ottaa varteen niitä ulkonaisiakin kansallisia hyviä tapoja, joita Kalevalan runoelmat ja elämän viisautta uhkuvat lukemattomat suomalaiset sananlaskut kertovat. Veljet omistavat hengessään Kalevalan sisäiset valon ja voiman lähteet tai pyrkivät ainakin aavistamaan niitä, joista heidän olisi alettava ammentaa ja ilmentää elämässään, he näkevät ja aavistavat, että kalevala on suuri henkinen aarre-aitta, jonka antimia viljelevät ensin taiteilijat ja henkiset totuudenetsijät, ja heidän vaikutuksestaan vähitellen nousee koko Suomen kansa ilmentämään kalevalaista viisautta, veljeyttä ja kauneutta ja siten auttamaan inhimillistä kehitystä ja kulttuuria omalla erikoisuudellaan, jota Kalevalan aarteet sisältävät. Kalevala-Veljien unelma on, että kerran koko Suomen suku kantaa tätä veljesmerkkiä ensin juhlatilaisuuksissa, myöhemmin aina. Ihana on se näky, kun kokonaisen kansan kaikki yksilöt ovat lyöneet veljenkättä toisilleen, eikä ainoastaan toisilleen, vaan kaikille maailman kansoille. Sillä Kalevalan henkiset aarteet kohoavat kansallisuusrajojen yläpuolelle, mutta ne voidaan ilmentää ainoastaan kansallishengen välityksellä. Toteutukoon pian unelma, että Kalevalan veljesmerkki näkyy jokaisen tosi suomalaisen ja hänen heimoveljensä rinnassa, kuulukoot hän mihin luokka , puolue- tai aatteelliseen

ryhmään tahansa, sillä tässä merkissä Kalevala-Veljet yhtyvät ja tällä merkillä he voittavat.

Käytännöllinen toiminta.

Kalevala-Veli ei ole mihinkään sidottu tai velvoitettu sen nojalla, että hän omistaa veljesmerkin ynnä ohjelmakirjasen. Ainoastaan silloin, kun Kalevala-Veli julkisesti kantaa veljesmerkkiään (näkyvissä), on hän hyväksyen omistanut seuraavat käytännölliset ja tunnusmerkillisėt periaatteet koettaen parhaansa mukaan seurata niitä ja toteuttaa elämässään:

I:ksi. Puhutellessaan toisiaan käyttävät Kalevala-Veljet samoin kuin lihallisetkin veljet keskenään tuttavallista ja lähentävää nimitystä „veli". Tittelit ym. arvonimet häviävät heidän väliltään kuin siivellä pyyhkäisten, vaikkapa he kohtaisivat toisensa ensi kertaa.

II:ksi. Merkkiä kantava veli tunnustaa julkisesti kalevalaisen aatteen kaikkia Suomen heimoja yhdistäväksi siteeksi, joka kokoaa yhteen kaikki Väinölän lapset. Hän tunnustaa harrastavansa Suomen kansan ja sen heimolaisten lähentymistä ja yhtymistä, ei väkivaltaisin keinoin, sillä sellaiset kalevalainen viisaus hylkää, vaan veljeydessä yhtymistä, mihin se neuvoo.

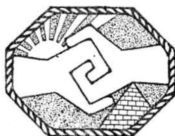
Lisäksi tunnustaa hän jättäneensä toisarvoiseen asemaan nykyisin vallalla olevat luokka-, puolue-, y. m. ihmisiä eroittavat pyrkimykset, jotka voivat olla paikallaan ryhmissä, mutta Kalevala-Veljenä hän näkee ja tuntee, että Suomen heimot ja kansalaiset tarvitsevat yhteisen, lähentävän, koossapitävän ja nostattavan kansallisen ihanteen, joka lähentää kaikkia näitä ihmisryhmiä toisiinsa. Tämä aate on kaikille tosi suomalaisille oma rakas kalevalainen aate, tämän Suo-

men kansallishengen ihana ilmennys, todellinen Suomen silta.

III:ksi. Näiden Kalevala-Veljien ihanteiden toteuttamiseksi tekevät veljet ulospäin suuntautuvaa työtä innostaen ihmisiä liittymään Kalevala-Veljiin. Samassa tarkoituksessa voivat he joko yksin tai yhdessä kutsua koolle kokouksia, joissa puhein, esitelmin ja keskusteluin valaistaan näitä asioita.

Kalevala-Veljien tunnuslause on: „Heimoveljet, liittykää meihin sankoin joukoin rakentamaan Suomen siltaa!"

„Veli kulta, veikkoseni
Kaunis kasvinkumppalini
Lyökäämme käsi kätehen
Sormet sormien lomahan

Lauloaksemme hyviä
Parahia pannaksemme
Tämän iltamme iloksi
Päivän kuuluu kunniaksi

Vaiko huomenen huviksi
Uuden aamun alkeheksi."
Kalev.

Veljeksiliittymisohjeet.

Ilmoita nimesi ja osotteesi allekirjoittaneelle ja liitä kirjeeseen 20 mk. niin sinulle lähetetään hopeainen veljesmerkki ja ohjelma postivapaasti ja näin olet Kalevala veli.

Kirjan, „Kalevalan kansallinen puoli" saa myös 15 mk. hinnalla postivapaasti, kun maksu seuraa tilausta.

Rouva Hellä Kaukomaa, Pakinkylä.

Kirjasarja

„Kalevalan opetuksia"

tulee sisältämään teokset:

1 *Kalevalan kansallinen puoli,*
2 *Kalevalan yhteiskunnallinen ja uskonnollinen puoli,*
3 *Kalevalan sisäiset aarteet.*

„Kalevalan sankarit"

Kalevalan opetuksia mysteerionäytelmissä.

1 *Ihmisen alkuvaiheet ja Kullervo-näytelmät.*
2 *Joukahais-näytelmät.*
3 *Lemminkäis-näytelmät ja Ihmisen vapautuminen.*

Hinta 15: —